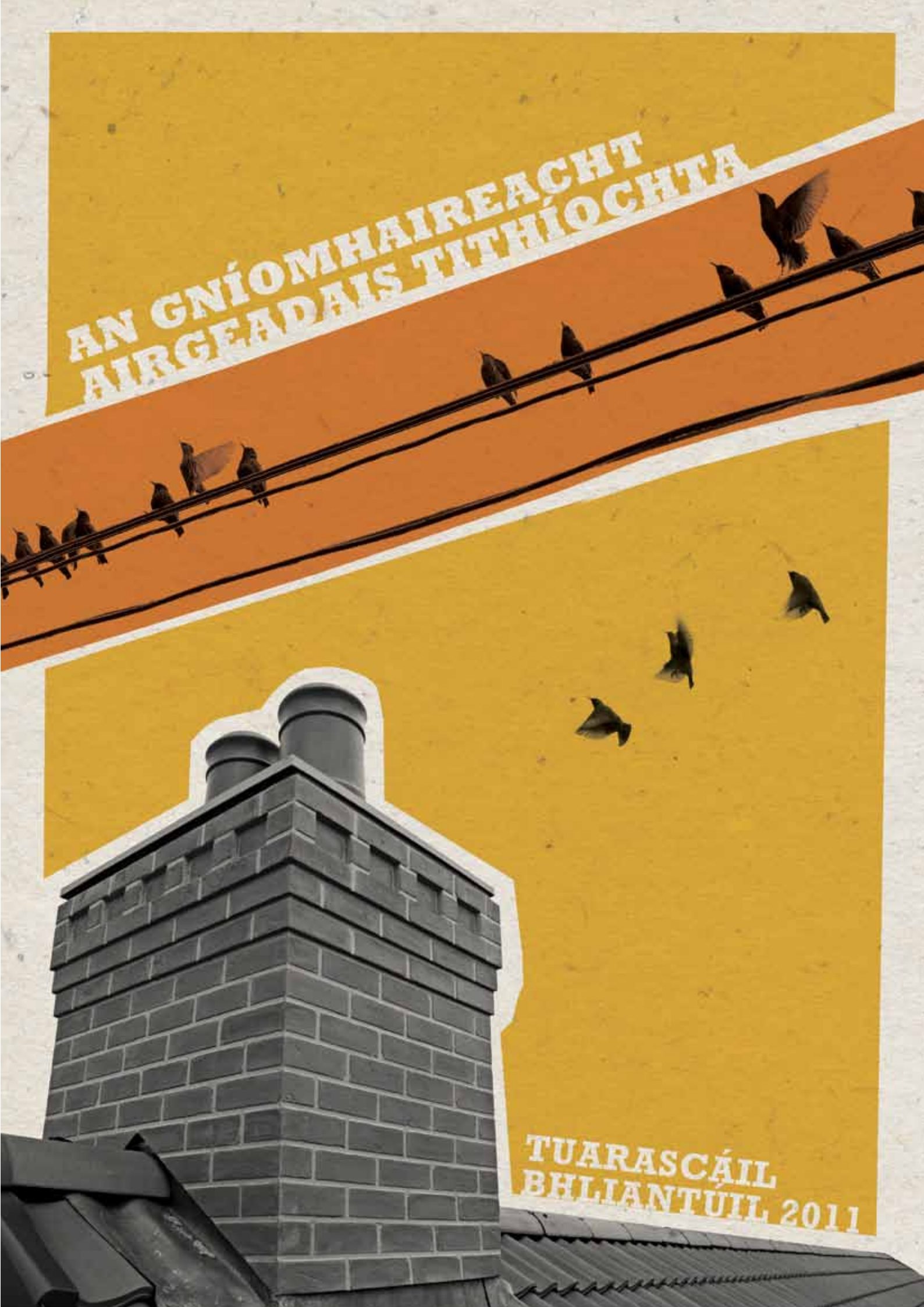

AN GNÍOMHAIREACHT AIRGEADAIS TITHÍOCHTA

TUARASCÁIL
BHLIANTUIL 2011

AN GNÍOMHAIREACHT AIRGEADAIS TITHÍOCHTA cpt

46 Faiche Stiabhna
Baile Átha Cliath 2.
T +353 1 872 5722
F +353 1 872 5878
E cosec@hfa.ie
W www.hfa.ie

CLÁR

	An Bord Stiúrthóirí.....	2
01	Tuarascáil an Chathaoirligh	4
02	Tuarascáil na Stiúrthóirí.....	14
03	Rialachas agus Maoirseacht – Ráiteas Rialachais Chorporáidigh	20
04	Ráiteas faoi fhreagraíochtaí na Stiúrthóirí	30
05	Tuarascáil an Iniúcháirí neamhspleáigh do bhaill na Gníomhaireachta Airgeadais do Thithe cpt.....	32
06	Ráiteas faoi na polasaithe cuntasáíochta.....	36
07	Cuntas ioncaim agus caiteachais.....	44
08	Ráiteas faoi iomlán gnóthachan agus caillteanas aitheanta	46
09	Clár comhardaithe	48
10	Ráiteas faoi shreabhadh airgid	50
11	Imréiteach glan-sreabhadh airgid chuig gluaiseacht i nglanfhiacha	52
12	Nótaí ar chuid de na ráitis airgeadais iad	54

AGUISÍNÍ

01	Iarmhéid gan íoc ag Údarás Áitiúil agus an Gníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta	88
02	Iasachtaí tugtha ar airleacan ag Údarás Áitiúil	92
03	Iarmhéid gan íoc ar leabhar iasachta de réir chineál ráta and fad na hiasachta	96
04	Struchtúr foirne na Gníomhaireachta	98

BORD NA STIÚRTHÓIRÍ

AN DR MICHELLE NORRIS
CATHAOIRLEACH

AN TUASAL COLM BROPHY

AN TUASAL PADRAIC CAFFERTY

JACKIE MAGUIRE UASAL

AN TUASAL MICHAEL MURRAY

AN TUASAL PHILIP NUGENT

AN TUASAL JOHN HOGAN

AN DR MARY LEE RHODES

EOLAS EILE

AN RÚNAÍ AGUS AN OIFIG CHLÁRAITHE

Tom Conroy, ACMA, CGMA

46 Faiche Stiabhna, Baile Átha Cliath 2.

T +353 1 872 5722

F +353 1 872 5878

E cosec@hfa.ie

W www.hfa.ie

INIÚCHÓIRÍ

KPMG

Cuntasóirí Cairte

Gnólacht Iniúchóireachta Reachtúil

1 Plas Mháistir an Chuain, IFSC,
Baile Átha Cliath 1.

ATURNAETHA

McCann FitzGerald

Cois Abhann a hAon

Cé Sir John Rogerson

Baile Átha Cliath 2.

01

CAILIDIL 01

TUARASCÁIL AN CHATHAOIRLIGH

RÉAMHRÁ

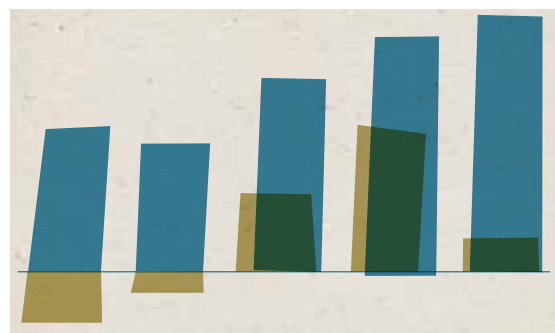
Clúdaíonn an Tuarascáil Bhliantúil seo an bhliain dheireanach ag an mBord ar tháinig a théarma oifige chun críche an 31 Nollaig 2011. Tugaim ómós do mhaoirseacht chúramach an Bhoird ar an nGníomhaireacht ar na saolta deacra ó 2008 agus gabhaim buíochas go speisialta le mo réamhtheachtaí, John Bolger, as ucht an dá bhliain a chaith sé ina Chathaoirleach. Fágadh cruth maith airgeadais ar an nGníomhaireacht agus tá sé mar aidhm agam maoirseacht a dhéanamh ar a bainistíocht stuama leantach le linn mo théarma oifige. Sa timpeallacht eacnamaíoch agus airgeadais reatha tá an Ghníomhaireacht, mar atá Éire, faoi réir ag fórsaí cumachtacha nach bhfuil faoina smacht. Tá sé i gceist agam, le linn mo thréimhse oifige mar Chathaoirleach, go leanfaidh an Ghníomhaireacht uirthi chun an t-ualach ar a custaiméirí reatha, ar na húdaráis áitiúla, agus, uaidh sin, ar a hiasachtaithe, a íoslaghdú. Tá cumas mór ag gnó nua na Gníomhaireachta leis na hearnálacha tithíochta deonacha agus comharthithíochta chun tithíocht shóisialta a sheachadadh sna blianta atá romhainn, mar aon le dúshlán shuntasacha bainistíochta riosca a dteastóidh maoirseacht chúramacha uathu sna blianta atá romhainn.

TORTHAÍ

Mar a tharla i 2010, léirítear gníomhaíocht íseal sa mhargadh morgáiste agus san earnáil tithíochta sóisialta i laghdú €90 milliún ar leabhar na Gníomhaireachta le linn na bliana. Bhí €4.36 billiún ar leabhar na n-iasachtaí ar 31 Nollaig 2011. Le teacht i bhfeidhm na n-nathruithe a fógraíodh i mbeartas an rialtais (féach thíos) measann an Ghníomhaireacht go leanfaidh laghdú ag teacht ar an leabhar iasachta gan íoc leis na húdaráis áitiúla, seach-churtha ag iasachtaí nua don earnáil tithíochta deonach agus na comharthithíochta.

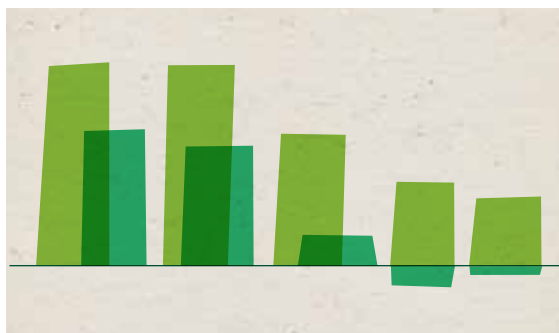
I 2011 bhí barrachas €3.6 milliún ag an nGníomhaireacht, agus rátaí úis an-íseal agus iomaíocha á seachadadh ag an am gcéanna dár gcustaiméirí, do na húdaráis áitiúla agus do theaghlaigh. Bhí cúlchistí €59.1 milliún ann ag deireadh 2011. Tá ár gcúlchistí ann leis na rioscaí fadtéarmacha agus saoil a eascraíonn sa ghnó a chlúdach, agus is é beartas na Gníomhaireachta le roinnt mhaith bliana a chinntiú go mbíonn siad leordhóthanach leis na rioscaí a aithnítear in ár ngnóthaí a chlúdach. Déanann an Bord monatóireacht dhlúth ar bhainistíocht riosca agus ar thuilleamh na Gníomhaireachta, agus

BARRACHAS & CÚLCHISTÍ 2007-2011

■ CISTÍ DEIRIDH GEALLSHEALBHÓIRÍ
■ BARRACHAS/EASNAMH AITHEANTA

IASACHTAÍ A TUGADH AR AIRLEACAN TRÍ OLL-IASACHTAÍ/GHLAN-IASACHTAÍ

■ OLL-AIRLEACAIN
■ GLAN-AIRLEACAIN

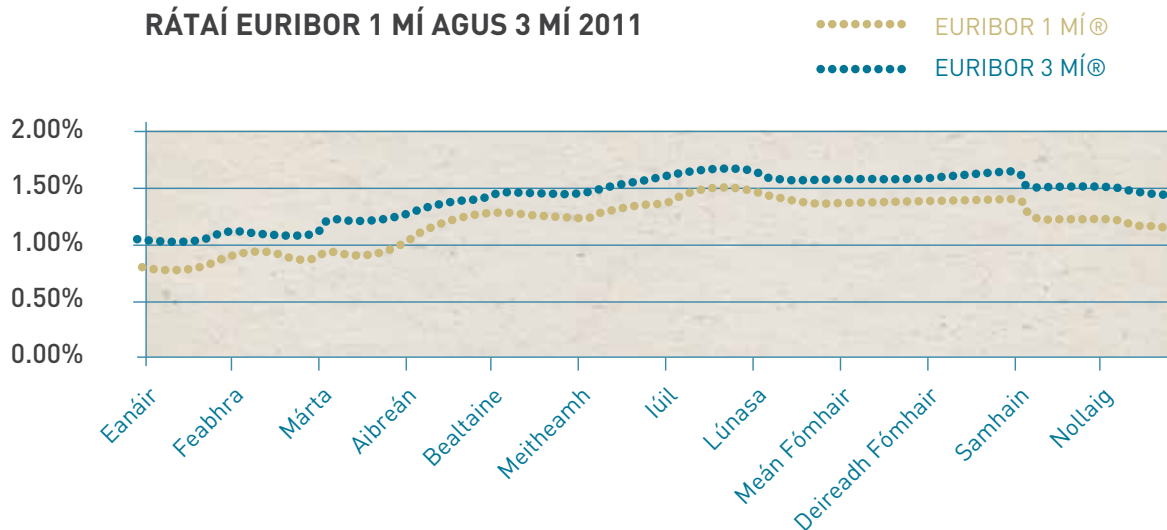
déantar coigeartuithe ina corrlaigh ó am go céile lena chinntiú gur leor na torthaí leis an leibhéal inmhianaithe cúlchistí a ghiniúint.

BEARTAS TITHÍOCHTA

Tháinig rialtas nua in oifig i 2011, agus rinneadh athbhreithniú agus athmheasúnú ar bheartas tithíochta. Tá an beartas athbhreithnithe bunaithe ar rogha, ar chothroime, ar chothromas thar tionachtaí agus ar sheachadadh torthaí ardcháilíochta do na hacmhainní a infheistíodh. Is é an cuspóir straitéiseach foriomlán rochtain ar thithíocht mhaith d'ardchaighdeán atá cuí do chúinsí teaghlach, agus ina rogha pobail, a chumasú do gach teaghlach. Ní chuirfidh sé iallach ar dhaoine ná ní dhéanfaidh sé iad a mhealladh, trí spreagadh fíoscach nó eile, chun caitheamh le tithíocht mar thráchtearra agus mar mhodh le saibhreas a chruthú. Cuirfidh lucht déanta beartas cúinsí eacnamaíochta reatha san áireamh a leagann síos go héifeachtach go gcaithfear tosaíocht a thabhairt do thacaíochtaí tithíochta a sholáthraíonn an Stát chun freastal ar na riachtanais

tithíochta is géire. Ó pheirspictíocht na Gníomhaireachta, baineann na hathruithe beartais is suntasaí le deireadh na Scéime Tithíochta Inacmhainne (a chuir airgead ar fáil do thithíocht níos saoire) agus leis an Scéim lasachta agus Fóirdheontais Chaipitil (a chuir iasachtaí neamh-inaisíochta ón nGníomhaireacht trí údaráis áitiúla ar fáil do Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe [AHBanna] sna hearnálacha tithíochta deonacha agus comharthithíochta). Tá an Rialtas tiomanta d'fhorbairt meicníochtaí maoinithe eile a chuirfidh le soláthar tithíochta sóisialta nua buaine. Áireofar ar mheicníochtaí dá leithéid roghanna chun ceannach ar chomhaontú léasa, tógáil-chun-léasa, agus foinsiú airgid iasachta ag AHBanna do thógáil agus d'éadáil. Beidh AHBanna i gcoirlár fhís an Rialtais do sholáthar tithíochta. Meastar go mbeidh airgead ar fáil ón nGníomhaireacht ar dtús, agus méadú ag teacht ar rannpháirtíocht baincéireachta ón earnáil phríobháideach de réir mar a thagann, agus nuair a thagann, feabhas go ginearálta ar chúinsí eacnamaíochta.

RÁTAÍ EURIBOR 1 MÍ AGUS 3 MÍ 2011

IASACHTAÍ LE LINN 2011

Is é misean na Gníomhaireachta airgead iasachta cost-éifeachtúil a fhoinsiú agus a sholáthar d'údaráis áitiúla agus do AHBanna san earnáil dheonach agus chomharthithíochta. Faoi láthair tugann an Gníomhaireacht iasachtaí do 42 údarás áitiúil faoi éagsúlacht scéimeanna agus struchtúr. I 2011, b'fhiú €293 milliún oll-airleacain iasachta. B'fhiú €401 milliún aisíocaíochtaí agus fuascailtí in iomlán. Sa tithíocht, tugadh oll-airleacain i 2011 go príomha le haghaidh maoiniú idirlinne do thithíocht inacmhainne (€71 milliún), do chomhlachtaí tithíochta deonacha faoin Scéim Iasachta agus Fóirdheontais Chaipitil (€45m), agus d'iasachtaí do cheannach tí do theaghlaigh ar mheánioncaim agus ar ioncaim ísle (€34 milliún). Tugadh airleacain €137 milliún d'údaráis áitiúla chun críocha a bhain le tithíocht faoi Alt 11 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha), 2009, a raibh €61 milliún de ceaptha do thionscadail infrastruchtúracha timpeallachta/dramhaíola/uisce. Tá an Gníomhaireacht eolach ar na brúnna airgeadais faoina bhfeidhmíonn an córas rialtais áitiúil. Tá sí ag obair leis an Roinn agus le húdaráis áitiúla chun a chinntiú go mbíonn an raon roghanna a leagtar amach faoi Chód Iompair an Bhainc Cheannais ar Riaráistí Morgáiste (lena n-áirítear athróg de chuid na n-údarás áitiúla den Phróiseas Réitigh do Riaráistí Morgáiste) ar fáil d'iasachtaithe anásta. Tá struchtúir iasachtaí chuí á bhforbairt aici freisin d'údaráis áitiúla chun teacht níos fearr lena gcúinsí airgeadais.

RÁTAÍ ÚIS

Bhí rátaí úis na Gníomhaireachta ar an gceann ab ísle a bhí ar fáil ar an margadh i gcónaí. Bhain teaghlaigh tairbhe as ráta morgáiste blianachta ceannaigh tithe a ghin an Gníomhaireacht a bhí thart ar 1.5% faoi bhun na meánrátaí athraitheacha caighdeánacha ar an margadh a raibh meán 3.06% acu le linn 2011. D'ainneoin chaidrimh luainigh shíoraí idir costas maoinithe na Gníomhaireachta agus an ráta áta ag ECB/Euribor, d'éirigh leis an nGníomhaireacht na laghduithe go léir i rátaí úis ECB a thabhairt ar láimh le linn na tréimhse, agus is é 2.75% an ráta reatha d'iasachtaithe. Beidh ar chinntí na Gníomhaireachta maidir le hathruithe ar an ráta úis sa todhchaí a eascraíonn as gluaiseachtaí ECB/

Euribor, aird a thabhairt ar chostas a cuid airgid agus ar an riachtanas a costais a íoc as a cuid feidhmiúchán. I 2011, d'íoc údaráis áitiúla meánráta athraitheach 2.3% ar iasachtaí do thithíocht neamh-mhorgáiste agus chun críocha bainteach le tithíocht. Beidh an struchtúr ráta úis d'iasachtaí a dhéantar go díreach le AHBanna roinnt éigin níos airde, rud a léiríonn na rioscaí méadaithe in iasachtaí san earnáil seo; ach beidh siad cost-éifeachtúil go fóill i gcomparáid leis an margadh.

MAOINIÚ

Tá struchtúr ráta athraitheach ag formhór mór iasachtaí na Gníomhaireachta agus mar sin bhí a maoiniú in oiriúint dó seo go traidisiúnta trí úsáid chlár páipéir [ECP] eurotráchtála státurraithe €6 billiún. Tá bunús maith le deacrachtaí iasachtaí an fhlaithiúnais, a thosaigh i 2010. Bhain sé seo le tosca neamhfhabhracha d'eisiúint faoi chlár ECP na Gníomhaireachta. Tá foinse malartach an mhaoinithe ar ráta comhlúthach a bhí ar fáil i 2011, trí Chlár Tacaíochta Airgeadais iltaobhach an AE/IMF d'Éirinn via NTMA agus an clár Nótaí faoi Ráthaíocht (GN) in úsáid, ann i gcónaí. Tá an clár, a bhfuil cumas €4.5 billiún ann, ródhóthanach le riachtanais mhaoinithe athraitheacha na Gníomhaireachta faoi láthair a chlúdach. Tarraingíodh suim €4.03 billiún faoin gclár Nótaí faoi Ráthaíocht ag deireadh na bliana, ar maoiníodh €3.85 billiún de trí Chlár Tacaíochta Airgeadais an AE/IMF.

Chuir tionacht réasúnta gearr nótaí a eisíodh faoin gclár seo ar chumas na Gníomhaireachta rátaí úis an-iomaíocha a choinneáil dá gcustaiméirí agus soláthar árachaithe maoinithe acu.

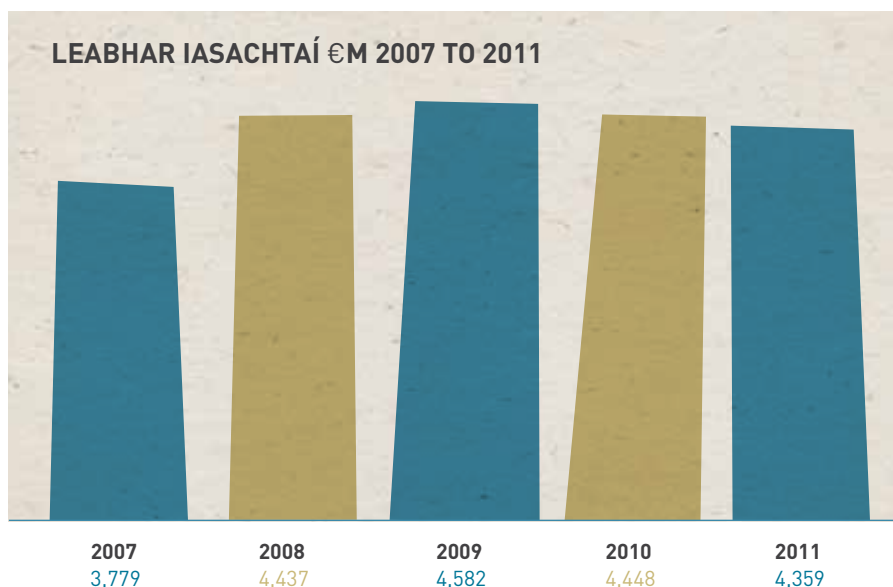
Baineann an Gníomhaireacht úsáid freisin as an gclár Nótaí faoi Ráthaíocht chun áis infheistíochta a chur ar fáil d'údaráis áitiúla dá mbarrachas airgid, rátaí úis iomaíocha á dtairiscint. I 2011, dhéileáil an Gníomhaireacht le 24 údarás áitiúil sa réimse seo dá gnó (29 i 2010). Tháinig méadú 12% ar mheánláimhdeachas seachtainiúil infheistíochtaí go €173 milliún i 2011 (ó €154 milliún i 2010). Is foinse eile maoinithe don Gníomhaireacht í an áis i dteannta seirbhíse solúbtha agus cost-éifeachtúla a chur ar fáil dá gcustaiméirí.

Iasachtú do Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe Léirigh Tuarascáil Bhliantúil na bliana seo caite tús le próiseas d'iasachtaí díreacha go AHBanna sna hearnálacha tithíochta deonacha agus comharthithíochta. Is cúis áthais dom a rá go bhfuil dul chun cinn suntasach déanta sa réimse seo. Tá an próiseas – a cheadaíonn do mheasúnú oiriúnachta AHBanna nó chun críocha iasachtaithe, agus do ghrinnfhiosrúchán a n-iarratas ar iasacht – infheidhme go hiomlán anois. Chruinnigh Coiste Creidmheasa na Gníomhaireachta – ina bhfuil comhaltaí boird agus daoine den bhainistíocht shinsearach, comhairleoirí ón taobh amuigh ag cur comhairle orthu – le chéile cúig uaire i rith na bliana agus amhail an 31 Nollaig 2011, bhí trí AHB tar éis iarratas rathúil a dhéanamh ar stádas Comhlachta Deimhnithe, agus roinnt eile acu ag díriú ar iarratas eile. Cheadaíodh iasacht amháin, cé nár íocadh é, amhail an 31 Nollaig 2011. Tiocfaidh borradh faoi ghníomhaíocht iasachtaithe, a leanfaidh deimhniúchán rathúil, in am trátha agus meastar go bhfeicfear cor chun feabhais i leibhéal na hiasachtaithe sa réimse seo i 2012. Tá an Ghníomhaireacht tar éis dul i mbun roinnt cruinnithe príobháideacha agus fórambhunaithe chun idirghníomhú le AHBanna agus chun cuidiú leo a chinntiú go bhfuil an seans is fearr ag a n-iarratais ar stádas deimhnithe go n-éireoidh leo.

RIALACHAS CORPARÁIDEACH AGUS PLEANÁIL

Tá sé d'aidhm ag an nGníomhaireacht na caighdeáin is airde rialachais chorparáidigh a bhaint amach. Cloíonn sé leis an *gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit* a d'eisigh an Roinn Airgeadais. Leagan an *Cód* creat amach atá le glacadh ag comhlachtaí Stáit chun deachleachtas do rialachas corparáideach i gcomhlachtaí Stáit tráchtála agus neamhthráchtála a bhaint amach. Léiríonn sé raon athruithe ó foilsíodh an cód bunaidh (ar ghlac an Ghníomhaireacht leis agus ar lean sí) i nDeireadh Fómhair 2001, i dtreoirlínte reachtúla agus riaracháin araon a bhfuil impleachtaí acu do chreat rialachais chomhlachtaí Stáit. Faoi *gCód* cuireann an Ghníomhaireacht tuarascálacha leath-bhliantúla ar fáil, in am, do na Ranna Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil, agus Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Glacaim leis go bhfuil an Bord freagrach as córas rialaithe inmheánaigh na Gníomhaireachta. Tá eolas breise, ar ghá a nochtadh faoi Aguisín V den Chód, ar fáil le Rialachas agus Maoirseacht – Ráiteas Rialachais Chorparáidigh ar leathanach 20.

Le linn 2011 rinne an Ghníomhaireacht athchóiriú iomlán ar a nósanna imeachta oibriúcháin 'ceardlainne', mar a bhfuil mionsonrú air ina Lamhleabhar ar Bheartais agus Nósanna Imeachta. Tugadh an Lámhleabhar

cothrom le dáta agus i gcomhréir le comhairle sheachtrach, agus tagarmharcáil do dhea-chleachtas, agus is uirlis riachtanach é do bhainistíocht cheart agus chomhsheasmhach gnólachtaí na Gníomhaireachta. Déantar uasdátú bliantúil ar Phlean Corparáideach rollach cúig bliana na Gníomhaireachta agus cuirtear síos ar chlár é d'fhaomhadh ón Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil, agus ón mBord, ag a cruinniú gach Aibreán. Comhlíonann an Ghníomhaireacht Cód Rialachais Chorporáidigh na Ríochta Aontaithe (féach Rialachas agus Maoirseacht - Ráiteas Rialachais Chorporáidigh ar leathanach 18). Tá ceanglas nua ag Stocmhalartán na hÉireann (Iarscríbhinn Rialachais Chorporáidigh na hÉireann) atá glactha go deonach ag an nGníomhaireacht don bhliain dár chríoch 31 Deireadh Fómhair 2011.

Chomh maith leis sin, déantar tuairisciú go rialta ar chuspóirí na Gníomhaireachta faoi Chomhaontú Pháirc an Chrócaigh agus foilsítear iad ar a láithreán gréasáin, www.hfa.ie.

BAINISTÍOCHT RIOSCA

I gcomhréir leis an *gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit* leasaithe, d'aontaigh an Bord creat beartais bhainistíochta riosca (maoirsiú á dhéanamh ag an gCoiste Iniúchóireachta) i 2009, agus tá coiste bainistíochta riosca foirmiúil bunaithe a mbeidh lucht ardbhainistíochta air. Is mír sheasta í riosca ar chlár gach cruinniú Boird. I rith 2011, choimisiúnaigh an Ghníomhaireacht athbhreithniú seachtrach ar an gcreat beartais chun a chinntiú gur chuimsigh sé gach riosca cuí. D'fhaomhaigh an Bord atá ag dul as oifig é seo agus chuir ainm leis i Nollaig 2011.

Tá an Ghníomhaireacht ag tabhairt aghaidh ar rioscaí a dteastaíonn coinneáil chúlchistí leordhóthanacha agus, nuair is cuí, forálacha sonracha uathu. Baineann *riosca boilscithe* go príomha le costas neamhréir fhadtéarmach idir iasachtaí innéacsaithe bainteach le hioncam agus úinéireacht roinnte níos sine agus na bannaí leagáide a mhaoiníonn iad. Thabhaigh na hiasachtaí seo caillteanas €2.0 milliún i 2011, (2010: €0.4 milliún) agus leanfaidh an neamhréir seo go dtí 2015 (nuair a bheidh aisíoc na

mbannaí dlite). Ina theannta, féadfaidh difríochtaí sa bhoilsciú laistigh den bhliain gnóthachain nó caillteanas a sholáthar. I 2011, sholáthraigh na difríochtaí seo gnóthachan €1.4 milliún, (2010: €3.2 milliún) nuair a tháinig díbhoilsciú in áit an bhoilscithe inbhliana. Ach ón méantréimhse go fad tréimhse, ba chóir go mbeadh cothromas idir gluaiseachtaí inbhliana ar an iomlán. Tá riosca substaintiúil ag an nGníomhaireacht i gcoda dá punann – go príomha sna leabhair ráta seasta agus innéacsasctha – de thoradh athruithe struchtúracha i leibhéal rátaí úis ón Aontas Eacnamaíoch agus Airgeadaíochta i 1998. Tá fiachas innéacsasctha agus ráta úis seasta fadtéarmach ag an nGníomhaireacht á maoiniú ag dhá bhanna a mbeidh deireadh leo i 2015 agus i 2018. Cruinníodh an fiachas seo chun scéimeanna tithíochta sonracha a mhaoiniú sna 1980idí. Is luach eisceachtúil a bhí ann ag an am agus isteach sna luath 1990idí. Ach bhrostaigh an titim struchtúrach ar rátaí úis ó lár na 1990idí méadú substaintiúil i bhfuascailt iasachtaí. I dteannta leis an gceart a dheonaigh an rialtas chun iasachtaí rátaí seasta a réamhíoc gan pionós i 1989 (tar éis gur eisíodh na bannaí) is forbairt neamhréir shuntasach sa leabhar iasachta a bhí mar thoradh don Ghníomhaireacht.

Leanfaidh an *neamhréir ráta seasta* go dtí 2018, nuair a thagann eisiúint banna in aibíocht. Sna blianta 1986-89, rinne an Ghníomhaireacht airleacain ráta seasta bainteach le morgáistí, á maoiniú ag eisiúint banna ráta seasta an phuint Éireannaigh. D'fhág dolúbthacht choibhneasta cúinsí eisiúna sa timpeallacht réamh-euro go raibh neamhréir a d'eascair thar thréimhse ama idir méid na n-iasachtaí gan íoc agus na mbannaí a eisíodh. Chosain sé seo €4.4 milliún i 2011 (2010: €4.9 milliún) ar an nGníomhaireacht.

Tá an Ghníomhaireacht faoi dhliteanas i leith aon chaillteanas creidmheasa a bhféadfadh go n-eascródh ar mhorgáistí roimh Bhealtaine 1986 a urraítear ag an mbunmhaoín mhorgáiste agus ag árachas um chosaint morgáiste. Tá comhthaobhacht ag údaráis áitiúla in aghaidh iasachtaí a tugadh roimh 27 Bealtaine 1986, i bhfoirm leasanna morgáiste ar mhaoín agus is nuair nach leor an chomhthaobhacht sin chun an fiachas

a urscaoileadh go bhfuil an Ghníomhaireacht faoi dhliteanas i leith aon chaillteanais lagaithe a éireoidh. Ceanglaítear ar iasachtaithe aonair árachas um chosaint morgáiste a bheith acu ar a gcuid réadmhaoine. Maidir le hiasachtaí tar éis Bealtaine 1986, i gcomhthéacs (a) údaráis áitiúla a bheith ina gcomhlachtaí reachtúla faoin Acht Rialtais Áitiúil, 2001 agus achtacháin eile, (b) a n-ioncaim nó a maoiniú a bheith mar urrús d'íocaíocht dlite don Ghníomhaireacht de na suimeanna go léir atá dlite ó údaráis áitiúla (mar atá leagtha amach sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil agus an Ghníomhaireacht), (c) go gceadaíonn an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil gach iasacht airleactha d'údaráis áitiúla, agus (d) go dtuigeann an Bord go dtacaíonn Rialtas láir le húdaráis áitiúla agus iad ag freastal ar a n-oibleagáidí don Ghníomhaireacht; tá an Bord den tuairim nach n-eascaíonn aon riosca creidmheasa go substaintiúil ar iasachtaí a airleacadh go dtí údaráis áitiúla ar nó tar éis 27 Bealtaine 1986, agus nár taifeadadh aon fhorálacha caillteanais iasachta i leith na n-iasachtaí sin. I rith 2011, d'fhág an riosca creidmheasa a bhain le *hiarmhéideanna ar iasachtaí níos sine bainteach le hioncam roimh Bhealtaine 1986* gur gá comhshsoláthar sa bhreis de €0.04 milliún, an soláthar iomlán don ghné seo riosca á mhéadú go €1.1 milliún. Cé nár úsáideadh an soláthar a cuireadh ar fáil go dtí seo, d'fhéadfadh go mbeadh sé i gceist sa todhchaí.

Déantar formhór iasachtaithe na Ghníomhaireachta – blianachtaí 30 bliain den chuid is mó – a mhaoiniú trí áis na Nótaí faoi Ráthaíocht, á n-urrú ag Aire Airgeadais na hÉireann. Tá aibíocht ag nótaí faoin áis seo ó 1 lá go 3 mhí, agus formhór na nótaí san aibíocht dheireanach. Tá an Roinn Airgeadais tar éis iarraidh ar NTMA leanúint orthu ag cur maoiniú ráta comhlúthaigh ar fáil don Ghníomhaireacht tríd an gclár GN. Measann an Bord go bhfuil acmhainní leordhóthanacha ann chun aon riosca leachtachta a eascroidh thar na chéad 12 mí eile a chlúdach.

Faoi alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2002, tá cumhacht ag an nGníomhaireacht iasacht dhíreach a thabhairt go díreach do comhlachtaí tithíochta faofa (comhlachtaí tithíochta deonacha agus cumainn chomharthithíochta). Is aistriú bunúsach é an t-iasachtú díreach chuig comhlachtaí dá leithéid, ó oibríochtaí agus ó phróifíl riosca na Ghníomhaireachta atá ann cheana. Go dtí seo, bhí neamhchosaint na Ghníomhaireachta dírithe ar údaráis áitiúla. Tugann iasachtú d'eintitis eile leibhéal riosca níos mó le fios agus éilíonn sé seo leibhéal éagsúil measúnaithe agus dúthrachta cuí. Chun an riosca seo a mhaolú fostaíodh seirbhísí cuideachta measúnaithe airgeadais neamhspleách agus bunaíodh Coiste Creidmheasa chun na hiarratais uile a mheasúnú. Caithfidh AHBanna ar mian leo iasacht a fháil ón nGníomhaireacht measúnú airgeadais ginearálta a chur isteach chun stádas Comhlachta Deimhnithe a fháil. Ní féidir cur isteach ar airleacain iasachta go dtí go ndeimhnítear an stádas sin, agus déantar iad a mheasúnú ansin.

Is maith liom a chur in iúl go bhfuil *ciste pinsin* na Ghníomhaireachta maoinithe go hiomlán amhail dheireadh na bliana 2011, i gcomhlíonadh Chaighdeán Mhaoinithe Bhord Pinsean na hÉireann.

SEIRBHÍS ARDCHAIGHDEÁIN DO CHUSTAIMÉIRÍ

Tá Seirbhís Ardchaighdeán do Chustaiméirí ('QCS') tábhachtach don Ghníomhaireacht agus bainimid úsáid as na critéir seo a leanas chun í a thomhas agus monatóireacht a dhéanamh uirthi:

Maidir le híocaíocht amach tráthúil *airleacan iasachta d'údaráis áitiúla*, tá sprioc ag an nGníomhaireacht go ndéantar 95% d'iasachtaí a chur ar aghaidh laistigh de seacht lá tar éis an t-iarraitas a fháil. Tá an Ghníomhaireacht tar éis an sprioc seo a bhaint amach i 2011 le leibhéal comhlíontachta 99%.

Is tomhas tábhachtach faoi chomh maith agus a fhreastalaíonn eagraíocht ar a custaiméirí é *déileáil le comhfhreagras ó fhoinsí seachtracha ar bhealach tráthúil*. Leanann an Gníomhaireacht uirthi ag baint a sprioc amach chun freagra a thabhairt ar gach comhfhreagras a fhaightear ó fhoinsí seachtracha laistigh de sheachtain oibre amháin.

Tá *oiliúint agus forbairt foirne* tábhachtach d'éifeachtúlacht leanúnach na Gníomhaireachta. Níor baineadh ár sprioc de chaitechas ar choibhéis 4% de chostais phárolla amach ag éirí as laghduithe caitechas riaracháin riachtanacha, a raibh toradh 2.6% i ndeireadh na bliana air do 2011 (2010: 2.6%).

Tomhaiseann *Comhlíonadh Lámhleabhar Polasaithe agus Nósanna Imeachta na Gníomhaireachta* ár gcloí le rialachas corparáideach struchtúrach agus iomchuí. Déantar tuairisciú ar chomhlíontacht faoi dhó sa bhliain agus déanann an Coiste Iniúcháireachta athbhreithniú uirthi. Ba é ár sprioc sa réimse seo líon an tsáraithe ar nósanna imeachta agus ar pholasaithe a theorannú (seachas díobh siúd ag eascairt as asláithreachtaí foirne) go dtí níos lú ná 10. Tá áthas orm a thuairisciú gur bhaineamar ár sprioc amach, gan aon tuairisciú eisceachta da leithéid, i 2011.

Déanann an Gníomhaireacht deimhin de, dlúthcheangal a choinneáil lena custaiméirí trí phléití agus léiriúcháin do chumainn ionadaíochta oifigigh de chuid údaráis áitiúil (bainisteoirí cathrach agus contae, ceannairí airgeadais agus cléirigh bhaile); cruinnithe duine ar dhuine le baill foirne ó údaráis áitiúla; agus rannpháirtíocht i gcoiste idirchaidrimh údaráis áitiúil/na Gníomhaireachta, cuimsithe de stiúrthóirí na Gníomhaireachta agus bainisteoirí contae agus cathrach. Sa chuid dheireanach de 2011, thionól an Gníomhaireacht sraith seimineár eolais réigiúnda do phearsanra de chuid údaráis áitiúil a riarann iasachtaí tithíochta. Ceaptar go coitianta gur bearta luachmhara iad seo, agus tá sé i gceist leanúint leo i gceann eatramh tréimhsiúla.

SAORÁIL FAISNÉISE

Bhí an Gníomhaireacht laistigh de raon an Achta um Shaoráil Faisnéise, 1997, ó 2002. Is féidir mionsonraí faoi rochtain ar thaifid na Gníomhaireachta agus faisnéis faoin nGníomhaireacht a fháil ar láithreán gréasáin na Gníomhaireachta, www.hfa.ie. Is é an tUasal Tom Conroy an tOifigeach um Shaoráil Faisnéise agus is é an tSasal Barry O'Leary inmheánach na Gníomhaireachta. Ní bhfuarthas aon iarratas ar fhaisnéis i 2011.

CAOMHNÚ FUINNIMH

De réir an bheartais phoiblí reatha maidir le caomhnú fuinnimh, tá bearta caomhnaithe iomchuí glactha ag an nGníomhaireacht. Tuairiscím mar seo a leanas:-

- tá rátáil BER de B1 ag oifigí na Gníomhaireachta;
- déanann an Gníomhaireacht athchúrsáil ar pháipéar & ar chairtchlár, ar threalamh leictreonach agus ar ghutháin phóca;
- ceannaíonn sí agus oibríonn sí freastalaithe, ríomhairí pearsanta agus printéirí a bhfuil rátáil fuinnimh acu; agus
- úsáideann 91% den fhoireann iompar poiblí don chomaitéireacht, agus téann 9% den fhoireann ar rothar chuig an obair agus abhaile arís, á spreagadh ag infhaighteach áiseanna cuí sa Gníomhaireacht.

RIARACHÁN AGUS FOIREANN

Íocann an Gníomhaireacht as féin trí chion beag a thógáil óna hiasachtú. Cé gur comhlacht féinmhaoinithe i an Gníomhaireacht – mar a aithnítear i *dTuarascáil an Ghrúpa Speisialta ar Líon agus ar Chláir Chaiteachais sa tSeirbhís Phoiblí* (Tuarascáil Mhic Cárthaigh) – nach bhfaigheann leithdháileadh buiséid ón Státchiste, ina dhiaidh sin tá sé d'aidhm ag an mBord srian cúramach a choinneáil ar a costais riaracháin. Sa chás go mbíonn rogha éigin ag an nGníomhaireacht maidir le caitechas, coinnimid costais oibriúcháin chomh híseal agus is féidir, le linn dúinn an leibhéal seirbhíse a éilítear a sheachadadh. Mar chéatadán den leabhar iasachta i ndeireadh na bliana, thit costais riaracháin ó 0.06% go 0.03% sa tréimhse ó 2002 go 2011, agus rinneadh coigilt chostais riaracháin 1.0% i 2011 thar an toradh iarbhrí

i 2010, gan costais seirbhíse roimhe seo bainteach le pinsin san áireamh. Ní íocann an Gníomhaireacht bónaís phá, ragobair nó pá préimhe.

Is ionann foireann na Gníomhaireachta agus coibhéis aon duine lánaimseartha déag. Is mór ag an nGníomhaireacht na cáilíochtaí solubthachta agus tiomantais a léiríonn an fhoireann, go háirithe ar na leathanta deacra seo, agus déanann sí iarracht, nuair is féidir, struchtúir chothromaíochta oibre is saoil a thacaíonn le teaghlaigh a chur i bhfeidhm.

BUÍOCHAS

Ní fhéadfadh an Gníomhaireacht mar sin, lena bunfhoireann bheag, feidhmiú go héifeachtach gan cuidiú agus comhoibriú a páirtithe leasmhara, lena n-áirítear NTMA, an Banc Ceannais, a hiniúcháirí, dlíodóirí, conraitheoirí IT agus baincéirí agus iad siúd go léir a sholáthraíonn seirbhísí riachtanacha. Gabhaimid buíochas as ucht a dtacaíochta, agus buíochas go háirithe leis na hAirí Comhshaoil, Pobail & Rialtais Áitiúil, Caiteachas Poiblí agus Athchóirithe, agus Airgeadais, agus lena bhfoirne. Is ar ár gcustaiméirí, na húdaráis áitiúla agus AHBanna, a dhíríonn an Gníomhaireacht, agus is mór againn a gcúirtéis agus a n-éifeachtúlacht.

Cuirim fáilte riomh Colm Brophy, Padraic Cafferty, John Hogan, Jackie Maguire, Michael Murray, Philip Nugent agus Dr Mary Lee Rhodes.

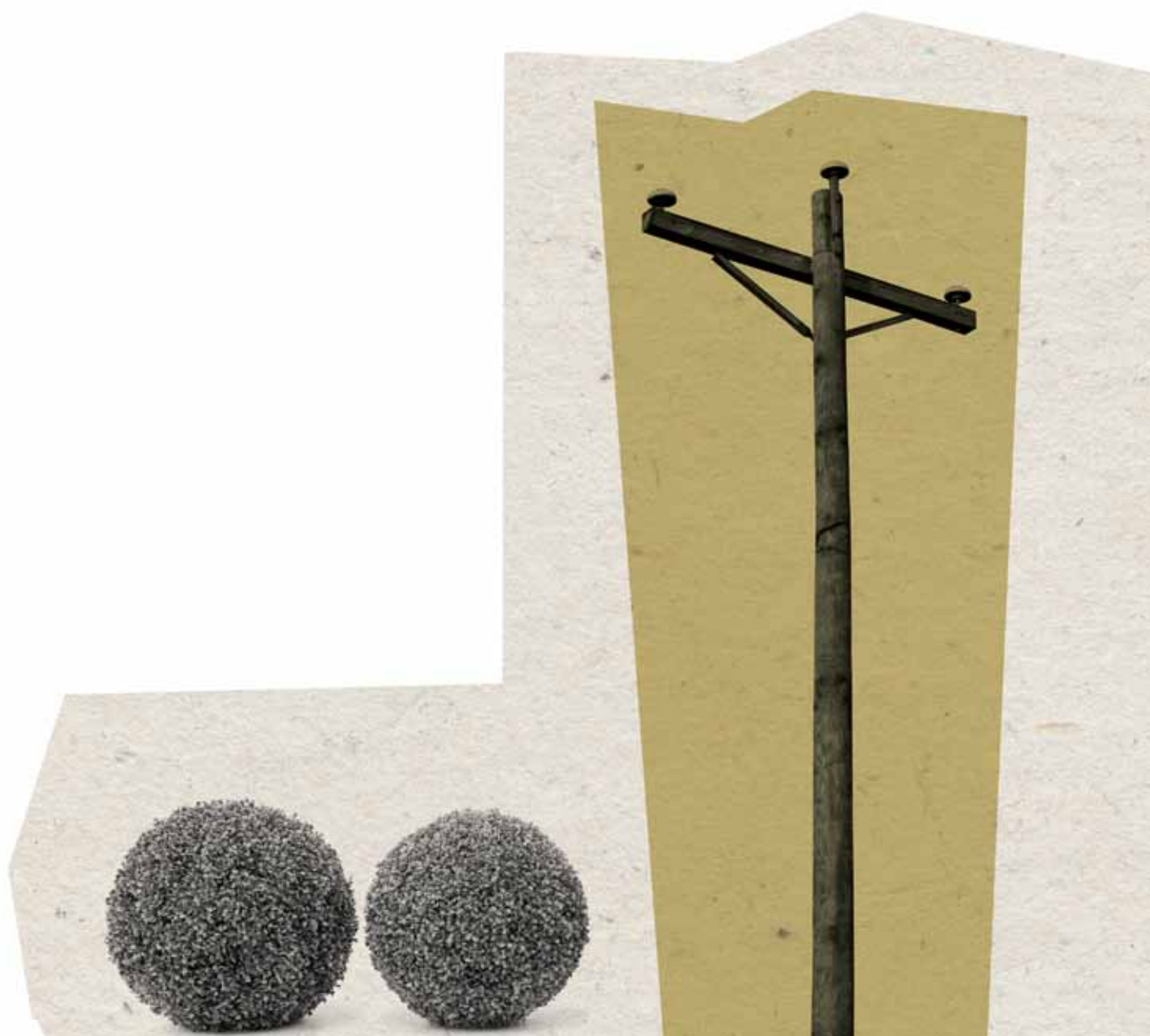
Chuaigh Príomhoifigeach Feidhmiúcháin na Gníomhaireachta, Ian d'Alton, ar scor ag deireadh mhí Feabhra. Ba chomhalta bunaidh Bhord na Gníomhaireachta é Ian ó 1982 go 1985, agus bhí baint mhór aige lena saincheist cheannródaíochta faoi bhannaí innéacsasctha. Chuaigh sé isteach sa Gníomhaireacht mar Bhainisteoir Maoinithe i 1986, cepadh ina Cheann Cistíochta i 1992 é agus ina CEO i 2007. Le linn a thréimhse ina CEO leathnaigh an leabhar iasachta ó €3.04 billiún go €4.36 billiún, mhéadaigh cúlchistí na Gníomhaireachta ó €30.7 milliún go €59.1 milliún, cuireadh tús le próiseas na hiasachtaíthe díri do AHBanna, agus neartaíodh rialachas le hathbhreithnithe bunúsacha ar chreat bainistíochta riosca na Gníomhaireachta agus a polasaithe agus a nósanna imeachta oibríochtúla. Gabhaimid buíochas leis as ucht na hoibre a rinne sé ar son na Gníomhaireachta thar an triocha bliain seo, agus guímid saol torthúil lánsuime dó sa todhchaí.

An Dr Michelle Norris

Cathaoirleach

30 Aibreán 2012

02

CAIBIDIL 02

TUARASCÁIL NA STIÚRTHÓIRÍ

Cuireann na Stiúrthóirí a dtuarascáil bhliantúil agus ráitis airgeadais iniúchta i láthair don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011.

1. CÚLRA

Is cuideachta í An Gníomhaireacht Airgeadais Tithíochta cpt. teoranta ag scaireanna atá curtha chun cinn ag an Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil faoi théarmaí an Achta um Gníomhaireacht Airgeadais do Thithe, 1981 agus ionchorpartha ar 8 Feabhra 1982. Is iad príomhchuspóirí na cuideachta:

- airgead a airleacan d'údaráis áitiúla agus don earnáil tithíochta dheonach chun a úsáid d'aon chríoch údaráithe ag na hAchtanna Tithe; agus
- airgead a fháil ar iasacht nó a chruinniú chun na gcríocha seo.

Tá scairchaipiteal eisithe uile na Gníomhaireachta ar úinéireacht thairbhiúil ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Ceapann an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil na Stiúrthóirí le toilleadh an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

2. TORTHAÍ AGUS DÍBHINNÍ

	2011 €'000	2010 €'000
Barrachas aitheanta iomlán don bhliain	3,494	23,737
Cistí scairshealbhóirí ag tús na bliana	55,667	31,930
Cistí scairshealbhóirí ag deireadh na bliana	59,161	55,667

Tá na torthaí sásúil agus léiríonn siad brabúis a gineadh de bharr beartais a cheadaigh na Stiúrthóirí i leith na gcorrlach, rud a rinneadh lena chinntiú go mbeadh dóthain cúlchistí ag an nGníomhaireacht

chun na costais a íoc a meastar a eascróidh as neamhréir mhaoinithe ar ráta seasta agus innéacsnaasctha agus as rioscaí eile.

Ní mholann na Stiúrthóirí go n-íocfaí díbhinn (2010: nialas).

Leagtar athbhreithniú amach ar na rioscaí suntasacha don Gníomhaireacht ó thaobh cúrsaí airgeadais agus ar na bealaí suntasacha atá sí nochtaithe do rioscaí, i leith a sócmhainní, a dliteanais agus a hionstraimí airgeadais, mar aon leis na cuspóirí agus na beartais maidir le bainistiú rioscaí, i Nóta 15 a bhaineann leis na ráitis airgeadais. Tugtar mionchuntas ar aon ionstraimí airgeadais a úsáideadh chun na rioscaí sin a mhaolú i nóta 15 agus 16 a ghabhann leis na cuntais seo. Tugtar aghaidh i dTuarascáil an Chathaoirligh ar na rioscaí suntasacha ó thaobh cúrsaí gnó a bhfuil an Gníomhaireacht nochtaithe dóibh agus ar phríomhtháscairí feidhmíochta.

3. ATHBHREITHNIÚ AR FHORBAIRT AN GHNÓ

(a) Iasachtaí d'údaráis áitiúla (a cheadaíodh roimh 27 Bealtaine 1986)

Bunaíodh an Gníomhaireacht chun iasachtaí innéacsnaasctha a eisiúint d'údaráis áitiúla le go dtabharfaidís airgead ar iasacht ar bhonn gníomhaireachta do dhaoine aonair. San iomlán tugadh €403 milliún ar airleacan d'údaráis áitiúla faoin scéim seo agus úsáideadh é chun 15,571 morgáiste a mhaoiniú. Amhail an 31 Nollaig 2011 b'ionann iasachtaí den sórt sin agus iarmhéid €20.2 milliún a bhí gan íoc. Dlitear aon chaillteanais chreidmheasa a eascróidh as na morgáistí sin ar an nGníomhaireacht.

(b) Iasachtaí d'údaráis áitiúla (a ceadaíodh tar éis 27 Bealtaine 1986)

Tá an Ghníomhaireacht tar éis iasachtaí a eisiúint d'údaráis áitiúla le héifeacht ó mhí na Bealtaine 1986 d'fhonn iasachtaí in-chomhshóite agus blianachta bainteach le hioncam, agus deontais fheabhsúcháin a mhaoiniú. D'fhág síneadh cumhachtaí na Gníomhaireachta faoi Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 1992 chun údaráis áitiúla a mhaoiniú le haghaidh aon cheann dá bhfeidhmeanna faoi Achtanna na dTithe gur eisigh an Ghníomhaireach iasachtaí d'údaráis áitiúla chun na scéimeanna tithíochta comhúinéireachta agus deonacha a mhaoiniú.

Coinníonn an t-údarás áitiúil cuid shuntasach de na cistí chun críocha éagsúla mar thalamh a cheannach. Tugann na húdaráis áitiúla an fuilleach ar iasacht do lucht iasachta aonair agus do chomhlachtaí tithíochta ceadaithe. Bíonn na húdaráis áitiúla freagrach as aon chailtteanas a eascróidh dá bharr. I gcomhthéacs (a) gur comhlachtaí reachtúla iad údaráis áitiúla faoin Acht Rialtais Áitiúil 2001 agus achtacháin eile, agus (b) gur ionann a n-ioncam nó a gcistí agus urrúis ó thaobh íocaíochta dlíte don Ghníomhaireacht cibé cén méid a bhíonn i gceist atá dlíte ag údaráis áitiúla (mar atá leagtha amach sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil agus an Ghníomhaireacht), agus (c) gurb é an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil a cheadaíonn gach iasacht a thugtar d'údaráis áitiúla, agus (d) tuiscint an Bhoird go dtacaíonn Rialtas láir le húdaráis áitiúla ina n-oibleagáidí don Ghníomhaireacht a bhaint amach; is é tuairim an Bhoird nach n-eascraíonn aon riosca go substaintiúil ar iasachtaí a airleacadh d'údaráis áitiúla ar nó tar éis 27 Bealtaine 1986 agus níl aon fhorálacha caillteantais iasachta taifeadta i leith na n-iasachtaí sin.

Tar éis iasachtaí nua €292.6 milliún a airleacan sa bhliain reatha, amhail an 31 Nollaig 2011 b'ionann iasachtaí den sort sin agus iarmhéideanna €4.43 milliún a bhí gan íoc. (2010: €4.43 billiún).

I 2009 rinneadh athchaibidlíocht go dtí 2011 maidir le suim €263.84 milliún d'iasachtaí d'údaráis áitiúla a bhí le teacht in aibíocht in 2009 agus 2010. Ní dhearnadh aon ath-idirbheartaíocht bhreise i 2010 nó sa bhliain

reatha, cé go dtugtar ar aird gur aisíocadh suim €30.2 milliún de na hiasachtaí a rinneadh ath-idirbheartaíocht orthu roimhe sin go hiomlán i rith na bliana (2010: €78.1 milliún). B'ionann na hiasachtaí a rinneadh ath-idirbheartaíocht orthu agus a bhí fós gan íoc amhail an 31 Nollaig 2011 agus €155.43 milliún (2010: €185.63 milliún). Amhail an 1 Eanáir 2012 rinneadh athchaibidlíocht go ceann sé mhí eile ar na hiasachtaí seo go léir agus aistreofar iad ina n-iasachtaí blianachta gnáthchúrsa iníoctha thar thréimhse suas le 25 bliain le héifeacht ón 1 Iúil 2012. .

Go luath i 2012, d'aontaigh an Ghníomhaireacht go ndéanfaí ath-idirbheartaíocht ar thráinse eile d'iasachtaí údaráis áitiúla nach raibh bainteach le tithíocht trí théarma na hiasachta a leathnú go 40 bliain. Bhí meántéarma iasachta 25 bliain ag an tráinse iasachtaí seo, a raibh luach €34 milliún orthu, amhail an 31 Nollaig 2011.

(c) Iasachtaí do Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe (AHBanna)

Faoi alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2002, cumasaítear an Ghníomhaireacht chun iasacht dhíreach a thabhairt do chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe (comhlachtaí tithíochta deonacha agus comharthithíochtaí).

Faoin scéim seo tá sé i gceist an an Roinn Comhshaoil, Pobail & Rialtais Áitiúil [DoECLG] tithe a thógáil ar léas ó AHBanna, a thabharfar ar cíos do thionóntaí tithíochta sóisialta atá ainmnithe ag údaráis áitiúla. Cheannódh nó thógfadh AHBanna tithe, á maoiniú ag airgead iasachta a chruinnigh an AHB (ón nGníomhaireacht nó ón earnáil phríobháideach), le sreabhadh ioncaim urraithe [i.e. aontaithe] trí léas a thógfadh an DoECLG ar feadh tréimhse suas le 30 bliain.

Sonraíonn iasachtú díreach chuig comhlachtaí dá leithéid aistriú bunúsach ó oibríochtaí agus ó phróifíl riosca na Gníomhaireachta. Go dtí seo, is ar údaráis áitiúla a bhí nochtadh na Gníomhaireachta dírithe. Tugann iasachtú d'eintitis eile leibhéal níos airde riosca le tuiscint agus éilíonn sé seo leibhéal difriúil measúnaithe agus dícheall cuí. Fostaíodh seirbhísí cuideachta measúnaithe

airgeadais neamhspleáiche leis an riosca seo a mhaolú, agus bunaíodh Coiste Creidmheasa leis na hiarratais uile a mheasúnú. Bíonn ar AHBanna ar mian leo iasacht a fháil ón nGníomhaireacht measúnú airgeadais ginearálta a chur isteach chun stádas Comhlachta Deimhnithe a fháil. Ní féidir cur isteach ar airleacain iasachtaí go mbíonn an stádas sin deimhnithe, agus déantar iad a mheas ina dhiaidh sin.

Go dtí seo, fuarthas aon iarratas déag ar stádas Comhlachta Deimhnithe ó AHBanna. D'éirigh le trí AHB agus bhí iarratas amháin faoi athbhreithniú go fóill ag deireadh Nollaig 2011. Níor éirigh le seacht gcomhlachas tithíochta ina n-iarratais thosaigh.

Go dtí seo fuair an Gníomhaireacht aon iarratas aonair ar iasacht a faomhadh ag cruinniú den Choiste Creidmheasa i 2011, ach níor tarraingíodh anuas go fóill é.

4. GNÓTHAS LEANTACH

Leagtar amach gníomhaíochtaí gnó na Gníomhaireachta, mar aon leis na tosca ar dócha go dtiocfaidh siad i bhfeidhm ar fhorbairt, ar fheidhmíocht agus ar sheasamh na Gníomhaireachta sa todhchaí, i dTuarascáil an Chathaoirigh ar leathanaigh 4 go dtí 12 agus sa chuid ar 'Rochtain ar Mhaoiniú agus Gnóthas Leantach' laistigh den chuid ar Bhonn Ullmhúcháin den Ráiteas faoi bheartais chuntasaíochta. Anuas air sin, tugtar cuntas mionsonraithe i nóta 15 atá ag gabháil leis na ráitis airgeadais ar aidhmeanna na Gníomhaireachta maidir le bainistíocht riosca airgeadais; mionsonraí dá n-ionstraimí airgeadais agus gníomhaíochtaí fálaithe; agus a nochtadh do rioscaí creidmheasa, rioscaí leachtachta agus rioscaí margaidh.

Is ar bhonn an ghnóthais leantaigh a rinneadh na ráitis airgeadais a ullmhú. Agus measúnú á dhéanamh ar chumas na Gníomhaireachta leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach, chuir Bord na Stiúrthóirí san áireamh na rioscaí suntasacha agus éiginnteachtaí atá ag dul i bhfeidhm ar an nGníomhaireacht faoi láthair, go háirithe maidir leis an deacracht a bhaineann le rochtain ar chistí.

Tugtar de chumhacht don Gníomhaireacht faoi alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2002 agus faoi alt 19 den Acht um Pleanáil agus Forbairt (Leasú) 2002 a iarraidh ar Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (NTMA) tabhairt faoi iasachtaí a fháil agus fiachas a bhainistiú thar ceann na Gníomhaireachta. Faoi réir na dtéarmaí i gcomhaontú foirmeálta idir an NTMA agus an Gníomhaireacht, is í an Gníomhaireacht a shocraíonn an beartas ginearálta faoina dtarlaíonn an bheartaíocht maoiniúcháin a dhéanann an NTMA agus an bheartaíocht maidir le hionstraimí fiachais cuí. Is i gcomhar go dlúth le NTMA, agus ar chomhairle NTMA, a oibríonn an Gníomhaireacht maidir lena cláir oibre i ndáil le páipéar eurothrachtála [ECP] agus Nótaí faoi Ráthaíocht [GN]. Bhí luach €3.8 billiún GNanna ceannaithe ag NTMA amhail 31 Nollaig 2011 (2010: €3.6bn).

Bhí rochtain na hÉireann ar mhargaí fiachais flaithiúnais srianta i gcónaí le linn na bliana agus bhí tionchar suntasach aige seo ar an rochtain a bheadh ag an nGníomhaireacht i rith na bliana ar mhaoiniú tríd an gclár ECP atá dírithe ar an margadh. Amhail an 31 Nollaig 2011 níor cuireadh aon chuid de mhaoiniú na Gníomhaireachta ar fáil faoin gclár seo (2010: €300 milliún). Tá an Roinn Airgeadais tar éis seasamh leachtachta agus maoinithe na Gníomhaireachta (an HFA) a bhreithniú don 12 mí atá romhainn agus d'iarr ar an NTMA leanúint orthu ag cur maoiniú GN ar fáil don HFA. Aontaíodh go gcuirfear maoiniú ar rátaí comhlúthacha ar fáil tríd an gclár cúnamh airgid, ina thráinsí, agus tréimhse aibíochta 3 mhí i gceist le gach ceann. Tagann na nótaí GN faoi ráthaíocht an Aire Airgeadais in Éirinn.

Bhí athbhreithniú ar phleananna gnó agus ar phleananna maoinithe na Gníomhaireachta i gceist mar chuid de mheasúnú na Stiúrthóirí ar oiriúnacht na ráiteas airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh ag cur cumas leanúnach na Gníomhaireachta san áireamh chun rochtain a fháil ar leachtacht agus ar mhaoiniú trí rannpháirtíocht na hÉireann i gClár Tacaíochta Airgeadais an AE/IMF tríd an gclár GN.

Tá rochtain na hÉireann ar mhaoiniú trí Chlár Tacaíochta Airgeadais an AE/IMF ('An Clár') bunaithe ar an tuiscint go gcomhlíonfaidh sí coinníollacha an Chláir. Luann an Litir Rúin ón Roinn Airgeadais le déanaí go bhfuil Éire tiomanta go daingean i gcónaí don Chlár agus go bhfuil na spriocanna agus na clocha míle gaolmhara go léir sáraithe nó bainte amach aici.

Tá na Stiúrthóirí sásta, i bhfianaise iarratas na Roinne Airgeadais ar NTMA, go mbeidh teacht ag an nGníomhaireacht ar mhaoiniú leordhóthanach go ceann 12 mí ; agus, ar an mbonn seo, gur cuí i gcónaí na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh, go leanfaidh an Gníomhaireacht i mbun gnó chomh fada agus is féidir a thuair.

5. STIÚRTHÓIRÍ

Níl aon leasanna i scaireanna nó i mbintíúir na Gníomhaireachta ag na Stiúrthóirí nó ag an Rúnaí.

6. CONARTHAÍ

Ní raibh aon chonradh nó socrú leis an nGníomhaireacht i rith na bliana ina raibh suim ábhartha ag Stiúrthóir de chuid na Gníomhaireachta maidir le gnó na Gníomhaireachta.

7. IMEACHTAÍ Ó DHÁTA AN CHLÁIR CHOMHARDAITHE I LEITH

Ní raibh aon imeachtaí ann ó dheireadh na bliana a d'fhágadh go gcaithfí coigeartú a dhéanamh ar na ráitis airgeadais nó nóta a chur leo.

8. AN TACHT TOGHCHÁIN, 1997

Ní dhearna an Gníomhaireacht aon ranníocaíocht pholaitiúil i rith na bliana.

9. RIALACHÁIN NA GCOMHPHOBAL EORPACH (ÍOCAÍOCHT MHAL I LEITH IDIRBHEARTA TRÁCHTÁLA)

Tá dlite ar an nGníomhaireacht ceanglais Rialachán na gComhphobal Eorpach (Íocaíocht Mhall i leith Idirbhearta Tráchtála), 2002 agus an Achta um Íoc Pras Cuntas, 1997 a bhí ann roimhe sin (dá ngairtear "Na Rialacháin" le chéile) a chomhlíonadh. Léiríonn athbhreithniú a rinneadh ar na híocaíochtaí go léir i rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2011 nach ndearnadh aon íocaíocht mhall i rith na bliana 2011 de réir an Achta sin thuas.

10. TAIFID CHUNTASAÍOCHTA

Creideann na Stiúrthóirí gur chomhlíonadar ceanglais alt 202 d'Acht na gCuideachtaí, 1990 maidir le leabhair chuntais trí phearsanra cuntasaíochta a fhostú a raibh saineolas cuí acu agus trí acmhainní dóthanacha a sholáthar i leith na feidhme airgeadais. Is in oifig chláraithe na Gníomhaireachta a choimeádtar na leabhair chuntais.

11. RIALACHAS CORPARÁIDEACH

De réir mar a d'éiligh Cód Rialachais Chorporáidigh na Ríochta Aontaithe, d'ullmhaigh na Stiúrthóirí 'Rialachas agus Maoirseacht - Ráiteas Rialachais Chorporáidigh', atá leagtha amach ar Leathanaigh 21 go 31 agus ar chuid de thuarascáil na Stiúrthóirí é chun críocha na hIonstraime Reachtúla 450/2009 de chuid Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Treoir 2006/46) 2009.

12. INIÚCHÓIRÍ

De réir Alt 160 (2) d'Acht na gCuideachtaí, 1963, leanfaidh an t-iniúcháir, KPMG, Cuntasóirí Cairte, in oifig.

Thar ceann an Bhoird,

Michelle Norris
Stiúrthóir
4 Aibreán 2012

Philip Nugent
Stiúrthóir
4 Aibreán 2012

03

CAIBIDIL 03

RIALACHAS AGUS MAOIRSEACHT – RÁITEAS RIALACHAIS CHORPARÁIDIGH

Tá na Stiúrthóirí tiomanta do na caighdeáin is airde rialachais chorparáidigh a choinneáil agus tacaíonn siad le Prionsabail an Dea-Rialachais agus Cód Dea-Chleachtais ("Cód Rialachais Chorparáidigh na Ríochta Aontaithe"), ar tugadh an Comhchód air roimhe seo. Eisíodh *Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit*, arna fhoilsiú ag an Roinn Airgeadais, i Meitheamh 2009 agus comhlíonann an Gníomhaireacht an Cód seo chomh maith.

Tugann na Stiúrthóirí ar aird go ndearna An Chomhairle Tuairisciú Airgeadais athbhreithniú ar Chód na Ríochta Aontaithe i 2009 agus gur foilsíodh Cód athbhreithnithe dá éis dar teideal Cód Rialachais Chorparáidigh na Ríochta Aontaithe ("Cód na Ríochta Aontaithe") i Meitheamh 2010. Tá larscríbhinn Rialachais Chorparáidigh na hÉireann ('larscríbhinn na hÉireann') dírithe ar chuideachtaí a bhfuil liostú cothromais príomha acu ar Phríomh-Mhargadh Úrrúis de Stocmhalartán na hÉireann ('ISE'). Fáiltíonn an Bord roimh fhorálacha breise na gCód nua a mbeidh éifeacht leo do thréimhse cuntasáioachta na Cuideachta dar chríoch 31 Nollaig 2011.

CUR I BHFEIDHM PRIONSABAL AGUS FORÁLACHA CHÓD RIALACHAIS CHORPARÁIDIGH NA RÍOCHTA AONTAITHE

Míníonn an t-eolas seo a leanas an chaoi a gcuireann An Gníomhaireacht Airgeadais Tithíochta plc, prionsabail agus forálacha Cód na Ríochta Aontaithe, larscríbhinn na hÉireann agus an *Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit* i bhfeidhm.

AN BORD STIÚRTHÓIRÍ

Cruinnithe Sceidealaithe Boird don bhliain dár chríoch Nollaig 2011:

Comhaltaí	Ceird	Cruinnithe a reáchtáladh	Cruinnithe ar freastalaíodh orthu
John Bolger	Cathaoirleach	7	7
Ian d'Alton	Príomhoifigeach Feidhmiúcháin	7	7
Julia Carmichael	Comhairleoir	7	3
Fr. Patrick Cogan	CEO ar Respond!	7	4
Patrick Doyle	Comhairleoir	7	7
Michael Hayes	Innealtóir Sibhialta	7	7
Clodagh Henahan	Oifigeach Údaráis Áitiúil	7	6
Jackie Maguire	Oifigeach Údaráis Áitiúil	7	7
Philip Nugent	Státseirbhíseach	7	7
Áine Stapleton	Státseirbhíseach	7	5
Eddie Wade	Comhairleoir	7	7

Tháinig an Bord le chéile seacht n-uaire le linn 2011 agus tá sé freagrach as bainistiú cuí na Gníomhaireachta.

Tá ról ar leithligh ag an gCathaoirleach agus ag an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin. Amhail an 31 Nollaig 2011, bhí an Bord Stiúrthóirí comhdhéanta de dheichniúir Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin agus aon Stiúrthóirí feidhmiúcháin amháin. Ceapann an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil na Stiúrthóirí ar feadh tréimhse nach mó ná cúig bliana. Tá na Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin go léir neamhspleách ar an mbainistíocht.

Tá Bord na Gníomhaireachta comhdhéanta de dhaoine aonair a thugann raon leathan agus fairsing taithí don Gníomhaireacht, daoine ó réimse mar an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil agus an Roinn Airgeadais; an earnáil Údaráis Áitiúil; Beartas Tithíochta Sóisialta; agus Baincéireacht agus fiontar príobháideach, agus cuirfidh siad ar chumas na gníomhaireachta aghaidh a thabhairt ar dhúshlán ollmhóra amach anseo. Seo a leanas beathaisnéisí gearra na Stiúrthóirí:

Ceapadh an tUasal Colm Brophy chuig an mBord i 2012 agus tá sé ina Chomhairleoir ar Chomhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas ó 2008. Is comhalta Boird é freisin le hord Fiontair Chontae Bhaile Átha Cliath Theas agus le Turasóireacht Bhaile Átha Cliath Theas. Is é Colm bunaitheoir agus Bainisteoir Ginearálta T. E. – sainsholáthróir seirbhísí bainistithe imeachtaí.

Ceapadh an tUasal Padraic Cafferty chuig an mBord i 2012. Is é atá ina stiúrthóir bainistíochta ar Datascan, ina Chathaoirleach Feidhmiúcháin ar Northwood Technology Ltd, agus ina dhílseánach ar Ionad Gnó Westpoint agus ar Ionad Gnó Sigmund, Glas Naíon, Baile Átha Cliath. Tá Padraic ina Comhalta ar Institiúid Slándála na hÉireann (Security Institute of Ireland) agus is Iar-Uachtarán é de Comhlachas Thionscal Slándála na hÉireann.

Ceapadh an tUasal John Hogan chuig an mBord i 2012. Is Príomhoifigeach é sa Rannán Beartais Baincéireachta sa Roinn Airgeadais. D'oibrigh John sa Roinn Oideachais, sa Roinn Comhshaoil agus sa Roinn Gnóthaí Eachtracha roimhe seo.

Athceapadh Jackie Maguire, Uasal chuig an mBord i 2012. Ceapadh í den chéad uair i 2002. Tá sí ina Bainisteoir Contae ar Chomhairle Contae Liamroma

ó Mheitheamh 2006. Chuir sí tús lena gairm sa Rialtas Áitiúil le Comhairle Contae na Mí i 1981, agus fuair sí ardú céime nuair a rinneadh Ceann Airgeadais di i 2000 agus Stiúrthóir Seirbhísí i 2003. Tá Diplóma i mBainistiú Airgeadais agus Máistreacht in Airgeadas Tionscadail/Bainistiú Fiontair.

Ceapadh an tUasal Michael Murray chuig an mBord i 2012. Tá céim onóracha san eacnamaíocht aige ó Choláiste na Tríonóide Baile Átha Cliath. D'fhóin sé i roinnt rólanna sinsearach sa bhaincéireacht i Londain agus i mBaile Átha Cliath ó 1977 go dtí 2002. Chuaigh sé isteach sa Choimisiún Eorpach i 2004, áit a raibh de fhreagracht air comhairle a chur ar an gCoimisinéir um an Margadh Inmheánach maidir le rialáil margadí urrús agus baincéireachta. D'fhan sé ann go dtí 2010. Tá Michael ag obair mar chomhairleoir anois ar raon saincheisteanna seirbhísí airgeadais.

Ceapadh an Dr Michelle Norris chuig an mBord i 2012. Is léachtóir sinsearach le Beartas Sóisialta i UCD í agus díríonn a hábhar spéise taighde agus teagaisc ar bheartas tithíochta agus ar athghiniúint uirbeach. Stiúir sí nó bhí sí páirteach i bhfiche tionscadal taighde ar na saincheisteanna sin agus chuir sí amach os cionn 100 foilseachán ar na torthaí le linn a gairme. Cheap an Taoiseach ina comhalta neamhspleách ar an gComhairle Náisiúnta Eacnamaíoch agus Shóisialta i 2011.

Athceapadh an tUasal Philip Nugent chuig an mBord i 2012; ba i 2008 a ceapadh den chéad uair é. Is Príomhoifigeach é sa Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil, agus tá sé freagrach as Pleanáil agus Beartas Tithíochta & Airgeadais.

Ceapadh an Dr Mary Lee Rhodes chuig an mBord n 2012. Is Ollamh Cúnta í le Bainistiú Poiblí i gColáiste na Tríonóide Baile Átha Cliath. Díríonn a cuid taighde ar chórais seirbhíse poiblí chasta agus ar dhinimic na feidhmíochta. Tá baint aici freisin le taighde agus le bainistiú san earnáil neamhbhrabúis agus tá taithí aici i mbainistiú teicneolaíocht agus oibríochtaí baincéireachta le JP Morgan, agus mar anailísí eacnamaíoch le Roinn Talmhaíochta Stáit Aontaithe Mheiriceá. Tá Mary Lee ina cathaoirleach ar Simon Communities Ireland faoi láthair.

Déanann an Bord na mórchinní straitéiseacha agus coinníonn an rialú lánéifeachtach ach ag an am céanna tugtar dóthain solúbthachta don bhainistíocht fheidhmiúcháin an gnó a rith go héifeachtúil agus go héifeachtach laistigh de chreat oibre tuairiscithe lárnaithe. Tá sceideal foirmiúil ábhair a bhaineann leis an nGníomhaireacht agus a treo sa todhchaí coinnithe aige féin ag an mBord, lena n-áirítear gnóthachtálacha agus diúscairtí ollmhóra, comhaltas an bhoird, ceapachán agus aistriú Rúnaí na Cuideachta, buiséid caiteachais agus beartais bhainistiú riosca. Tugann gach Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin breithiúnas neamhspleách leis/léi i leith na ngnóthaí a ndéileáiltear leo ag an mBord lena n-áirítear iad sin a bhaineann le straitéis, feidhmíocht, acmhainní agus caighdeán iompair.

Bíonn teacht ag gach comhalta Boird ar chomhairle agus ar sheirbhísí Rúnaí na Cuideachta atá freagrach as a chinntiú go gcloítear le nósanna imeachta an Bhoird agus go gcloítear le rialacha agus rialacháin infheidhme. Tá comhairleoirí gairmiúla na Gníomhaireachta ar fáil do na Stiúrthóirí chun dul i gcomhairle leo sa chás go mbeidh gá leis. Féadfaidh na Stiúrthóirí aonair comhairle ghairmiúil neamhspleách a ghlacadh, más gá, ar chostas na Gníomhaireachta.

Dhearbhaigh na hiniúcháirí a neamhspleáchas leanúnach mar iniúcháirí don Gníomhaireacht don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2011. Tá próiseas i bhfeidhm trína ndéanann an Bord athbhreithniú, laistigh de pharaiméadair chomhaontaithe, ar aon seirbhísí nach seirbhísí iniúcháireachta iad a dtugann na hiniúcháirí fúthu, agus ar na táillí a bhaineann leo. Cinntítear go gcosnaítear oibiachtúlacht agus neamhspleáchas na n-iniúcháirí ar an tslí sin.

Tá struchtúr coiste éifeachtach ag an mBord a chuidíonn leo a gcuid freagrachtaí a chomhlíonadh, lena n-áirítear:

AN COISTE INIÚCHTA

Cruinnithe Sceidealaithe den Choiste Iniúchta don bhliain dar chríoch 31 Nollaig:

Comhaltaí	Cruinnithe a Reáchtáladh	Cruinnithe a freastalaíodh orthu
Julia Carmichael	4	2
An tath. Patrick Cogan	4	2
Patrick Doyle	4	4
Michael Hayes	4	4
Jackie Maguire	4	4
Eddie Wade	4	4

Tháinig an Coiste Iniúchta le chéile ceithre uaire i mbliana agus feidhmítear faoi théarmaí tagartha foirmiúla. Faoi *gCód Cleachtais um Rialachas do Chomhlachtaí Stáit* féadfaidh an coiste athbhreithniú a dhéanamh ar aon ábhar a bhaineann le gnóthaí airgeadais na Gníomhaireachta. Soláthraíonn an Coiste Iniúchta nasc idir an bord agus na hiniúcháirí seachtracha agus táthar neamhspleách ar bhainistíocht na Gníomhaireachta.

Déanann sé athbhreithniú ar na ráitis airgeadais bliantúla, ar na tuarascálacha iniúchta inmheánaigh, agus ar chomhlíonadh na gcaighdeán cuntasáíochta agus tá sé freagrach as moltaí a dhéanamh i ndáil le ceapachán agus táillí na n-iniúcháirí seachtracha, rátaí athbhreithnithe, ceadú an phlean iniúchta inmheánaigh, faoina dtomhaistear feidhmíocht an phlean agus déantar maoirsiú ar Chreat Oibre Bhainistiú Riosca na Gníomhaireachta agus tuairiscítear chuig an mBord ina leith. Tagann na hiniúcháirí seachtracha le chéile leis an gCoiste chun athbhreithniú a dhéanamh ar thorthaí an iniúchta bliantúil ar ráitis airgeadais na Gníomhaireachta.

Bíonn ról Chathaoirleach an Choiste Iniúchta ar bhonn róta idir comhaltaí an Choiste Iniúchta.

Comhlíontar freagrachtaí an Choiste Iniúchta trína chruinnithe agus trí thuairiscí a fháil ón mbainistíocht, ón gCoiste Bainistithe Riosca (an Bhainistíocht Shinsearach), comhairleoirí seachtracha agus na hiniúcháirí seachtracha agus inmheánacha.

Coimisiúnaíodh luacháil sheachtrach neamhspleách chun athfhorbairt a dhéanamh ar Bheartas agus ar Chreat Oibre Bainistithe Riosca i rith 2011. Rinneadh na moltaí uile a rinne an Bord a ionchorprú sa cháipéis dheiridh leasaithe den Bheartas agus Creat Oibre Bainistithe Riosca a d'fhaomhaigh an Bord ag a chruinniú i nDeireadh Fómhair 2011. Déanann an Coiste Bainistithe Riosca maoirseacht ar riosca agus tugann sé siad sin tuairisc don Choiste agus don Bhord ar bhonn rialta.

Coimisiúnaíodh athbhreithniú seachtrach neamhspleách ar Lámhleabhar agus ar Aguisíní Beartas agus Nósanna Imeachta na Gníomhaireachta freisin i 2011 chun a chinntiú go gcuireann an beartas reatha síos go hiomlán ar ár rialuithe reatha agus ionchasacha. Mar chuid den phróiseas seo rinneadh athmheasúnú iomlán ar an Lámhleabhar go himmheánach. Mhol an Coiste don Bhord go nglacfaí leis an Lámhleabhar Beartas agus Nósanna Imeachta leasaithe atá i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2012.

AN COISTE AIRGEADAIS

Cruinnithe Sceidealaithe an Choiste Airgeadais don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011:

Comhaltaí	Cruinnithe a Reáchtáladh	Cruinnithe ar freastalaíodh orthu
John Bolger (Cathaoirleach)	1	0
Ian d'Alton (POF)	1	1
Julia Carmichael	1	0
Clodagh Henahan	1	1
Philip Nugent	1	1
Áine Stapleton	1	0

Tháinig an Coiste le chéile uair amháin i rith na bliana agus tá cumhacht aige gníomhú thar ceann na Gníomhaireachta chun airgead a fháil ar iasacht agus a bhailiú chun aon saoráidí ceadaithe a fheidhmiú, a úsáid agus a oibriú. Oibríonn an Coiste faoi théarmaí tagartha foirmiúla arna gceadú ag na Stiúrthóirí.

AN COISTE UM LUACH SAOTHAIR

Is comhaltaí den Choiste um Luach Saothair na Stiúrthóirí seo a leanas: John Bolger (Cathaoirleach), An tAth. Patrick Cogan agus Philip Nugent.

Fágann Téarmaí Tagartha an Choiste um Luach Saothair go bhfuil sé i dteideal moltaí a dhéanamh maidir le luach saothair an Phríomhfheidhmeannaigh lena mbreithniú ag an mBord, faoi réir cheadú a fháil ón Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil. Leagtar amach díolaíochtaí i nóta 6 de na ráitis airgeadais de réir riachtanais Achtanna na gCuideachtaí, 1963 go dtí 2009. Níor eascair aon chúinsí i rith 2011 a thug gur ghá cruinniú den Choiste um Luach Saothair a ghairm.

AN COISTE UM ATHBHREITHNIÚ AR FHEIDHMÍOCHT AN BHOIRD

Cruinnithe sceidealaithe an Choiste um Athbhreithniú ar Fheidhmíocht an Bhoird don bhliain dár chríoch 31 Nollaig 2011:

Comhaltaí	Cruinnithe a Reáchtáladh	Cruinnithe ar Freastalaíocht orthu
An tath.	2	2
Patrick Cogan		
Michael Hayes	2	2
Clodagh Henahan	2	1
Áine Stapleton	2	2

Tháinig an Coiste Athbhreithnithe ar Fheidhmiú an Bhoird le chéile faoi dhó i rith na bliana. Bunaíodh an Coiste i 2008, do mheasúnú foirmiúil ar fheidhmíocht an Bhoird agus a Choistí agus Stiúrthóirí aonair. Tugann an Coiste seo tuairiscí don Bhord agus don Chathaoirleach go bliantúil faoina bhfuil faighte amach aige. Déantar cathaoir an Choiste Athbhreithnithe ar Fheidhmiú an Bhoird a rothlú i measc na gcomhaltaí.

Déanann an Coiste athbhreithniú ar fheidhmíocht an Bhoird agus ar fheidhmíocht a Choistí agus déanann measúnú freisin ar gach comhalta de Bhord na Stiúrthóirí chun a chinntiú go bhfuil a ról agus a gcuspóirí á gcomhlíonadh go leordhóthanach. Tugann sé freisin faoi athbhreithniú bliantúil ar neamhspleáchas

gach Stiúrthóra, lena n-áirítear a gcoinbhleachtaí leasa agus a dtiomantais iarbhrí, ionchasacha nó meabhairbhraite, ó thaobh ama de.

Mhol an Coiste, i 2011, go mbreithneodh an Bord athbhreithniú ar rialuithe inmheánacha agus ar fhaomhadh aon athruithe i mbeartais chuntasaíochta a ionchorprú i dTearmaí Tagartha Choiste Iniúchta na Gníomhaireachta, mar chuid den athbhreithniú bliantúil ar ráitis airgeadais na Gníomhaireachta. Mhol an Coiste freisin go mbunófaí nósanna imeachta a chinnteodh go dtabharfaí oiliúint leordhóthanach do Stiúrthóirí ar chóras feidhmithe na Gníomhaireachta, ag cur nádúr teicniúil an ghnó san áireamh.

AN COISTE CREIDMHEASA

Tá Coiste Creidmheasa na Gníomhaireachta comhdhéanta de chomhaltaí Boird agus an Bhainistíocht. Bunaíodh an Coiste sa bhliain 2009 chun riosca creidmheasa a choimeád laistigh de theorainneacha an Bhoird agus chun tuairisciú maidir le hacmhainneacht chreidmheasa Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe (AHBanna) ar mian leo iarratas a dhéanamh ar cheadú iasachta. Ina theannta sin, cinntíonn an Coiste go mbíonn gach iasacht a airleactar do AHBanna laistigh de bheartas Creidmheasa ceadaithe na Gníomhaireachta agus go mbíonn an cháipéisíocht iomchuí go léir in ord sula dtéitear ar aghaidh chun airgead dá leithéid a airleacan do AHBanna. Oibríonn an Coiste faoi théarmaí tagartha foirmiúla arna gceadú ag an mBord Stiúrthóirí. Tháinig an Coiste Creidmheasa le chéile 5 uaire i rith na bliana.

IONDUCTÚ AGUS FORBAIRT GHAIRMIÚIL

Tá próiseas ionductaithe ann do Stiúrthóirí nua. Athraíonn a bhfuil ann ó Stiúrthóirí Feidhmiúcháin go Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin. Maidir leis an dara grúpa, tá an t-ionductú ceaptha Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin a chur ar an eolas faoin nGníomhaireacht agus a cuid oibriúcháin, agus cuimsíonn soláthar ábhair faisnéise iomchuí, lena n-áirítear mionsonraí de phleananna oibríochtúla agus straitéiseacha na Cuideachta, mar aon le clár cruinnithe leis an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin agus le lucht na bainistíochta sinsearaí.

LUACH SAOTHAIR NA STIÚRTHÓIRÍ

Is é an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil a chineann leibhéal an luach saothair don Bhord Stiúrthóirí. Níl luach saothair Stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin nasctha le feidhmíocht. Tugann an tábla thíos mionsonraí na dtáillí go léir a íocadh le Stiúrthóirí i rith na bliana.

Comhaltaí	Táillí 2011	Táillí 2010
	€	€
John Bolger (Cathaoirleach)	9,975	10,199
Ian d'Alton (POF)	-	-
Julia Carmichael	7,695	7,695
An tath. Pat Cogan	7,695	7,695
Patrick Doyle	7,695	7,695
Michael Hayes	7,695	7,695
Clodagh Henehan	-	-
Jackie Maguire	-	-
Philip Nugent	-	-
Áine Stapleton	-	-
Eddie Wade	7,695	7,695
Total	48,450	48,674

Tá mionsonrú ar luach saothair an Stiúrthóra Fheidhmiúcháin/an Phríomhfheidhmeannaigh i nóta 6 do na ráitis airgeadais. Cúitíodh costais iomlána €9,889 (2010:€5,696) do Stiúrthóirí i rith 2011, ar chostais taistil agus chothabhála.

CAIDREAMH LE SCAIRSHEALBHÓIRÍ

Bíonn idirchaidreamh leanúnach ag na Stiúrthóirí agus ag an mBainistíocht le scairshealbhóirí na Gníomhaireachta maidir le saincheisteanna straitéiseacha. Éilíonn ábhair shonracha ar leith ceadú ón Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil agus/ nó ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, agus bítear i dteagmháil go leanúnach leis na hAí, trína gcuid ranna, maidir leis na nithe sin.

RIALÚ INMHEÁNACH

Baineann glacadh agus bainistiú raon rioscaí le gnó na Gníomhaireachta agus ciallaíonn a mbíonn i gceist leis na rioscaí sin go bhféadfadh rudaí tarlú a d'fhágfadh go dtiocfadh caillteanais gan choinne. Ag teacht le hAlt 8 den *Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí*

Stáit, cheadaigh Bord na Gníomhaireachta, ag cruinniú dá gcuid an 4 Nollaig 2009, go nglacfaí le Creat Oibre Bainistiú Riosca agus go gceapfaí coiste ar a mbeadh an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin, Ceannasaí an Chisteáin agus Rúnaí na Cuideachta mar an comhlacht ainmnithe chun riosca laistigh den Ghníomhaireacht a bhainistiú agus chun a bheith freagrach as na rioscaí sin. Déanann Coiste Iniúchta an Bhoird maoirsiú ar riosca agus is mír sheasmhach é ag gach cruinniú Boird.

De réir Chód Rialchais Chorporáidigh na Ríochta Aontaithe 2010, deimhníonn an Bord go mbíonn próiseas leanúnach i bhfeidhm chun na rioscaí suntasacha a bhíonn roimh an Ghníomhaireacht a aithint, a mheas agus a bhainistiú. Bhí an próiseas sin i bhfeidhm don bhliain atá faoi athbhreithniú agus go dtí an dáta a dhéantar an tuarascáil bhliantúil agus na cuntais a fhaomhadh agus déanann an Bord an próiseas a athbhreithniú go rialta agus tagann sé leis an treoir.

D'athbhreithnigh an Bord éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh; go háirithe, tá athbhreithniú agus uasdátú déanta ar an bpróiseas chun na rioscaí suntasacha a théann i bhfeidhm ar an ngnó a aithint agus a mheas, mar aon leis na beartais agus na nósanna imeachta trína ndéantar na rioscaí sin a bhainistiú. Neartaíodh é sin trí ghlacadh le Cód Eitice, arna cheadú ag an mBord, agus soláthraítear leis treoir phraiticiúil don fhoireann go léir. Tá beartais tacaíochta i bhfeidhm ag an nGníomhaireacht freisin agus tá nósanna imeachta ann do na fostaithe chun gníomhaíochtaí a mbeifí in amhras fúthu gur gníomhaíochtaí calaoiseacha iad a thuairisciú agus a réiteach.

Is gnóthas airgeadais í an Ghníomhaireacht agus mar sin, baineann bunrioscaí an ghnó le cúrsaí airgeadais (i.e. rioscaí ó thaobh creidmheasa, leachtachta agus an mhargaidh) agus le cúrsaí bainteach le státchiste. Tugtar níos mó mionsonraí ar na rioscaí sin i Nóta 15. Tá próiseas bainistithe riosca forbartha ag an nGníomhaireacht agus áirítear leis athbhreithnithe ráithiúla ar a punann iasachtaí agus airleacan, chomh maith le hathbhreithniú bliantúil ar rioscaí a bhaineann le cúrsaí bainteach le státchiste, rud a fhagann go mbítear ábalta na rioscaí sin a bhainistiú. Dearadh an

próiseas seo chun a chinntiú go mbeadh sócmhainní agus dliteanais na Gníomhaireachta ag teacht an oiread agus is féidir, ó thaobh maoinithe de, le cineál agus fad na n-iasachtaí.

Baineann riosca iarmharach go príomha le hiasachtaí ar rátaí seasta agus inéacsasctha agus le gluaiseachtaí boilscithe. Déileáiltear leis sin trí bheartais um chúlchistí agus corrlaigh. Déanann an Ghníomhaireacht athbhreithniú cuimsitheach bliantúil ar rioscaí, a ndéanann an Bord a fhaomhadh, agus ar chuid dhílis de bheartas na Gníomhaireachta um rátaí úis agus chúlchistí maidir le blianta ina dhiaidh sin é. Cuirtear an Bord ar an eolas ar bhonn ráithiúil maidir le forbairtí nua agus déantar gníomhaíochtaí ceartaitheacha más gá sin a dhéanamh.

Tugann an Ghníomhaireacht iasachtaí d'údaráis áitiúla. Meastar nach fiú le háireamh é riosca na haisíocaíochta os rud é gur le húdaráis áitiúla atá an gaol dlíthiúil, agus ní bhraitheann an riosca ar athruithe ar phraghsanna tithe ná ar athruithe eacnamaíocha eile. I gcomhthéacs (a) gur comhlachtaí reachtúla iad údaráis áitiúla faoin Acht Rialtais Áitiúil 2001 agus achtacháin eile, (b) gur ionann a n-ioncam nó a gcistí agus urrús ó thaobh íocaíochta dlite don Ghníomhaireacht cibé cén méid a bhíonn i gceist ó údaráis áitiúla (mar atá leagtha amach sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil agus an Ghníomhaireacht), agus (c) gurbh é an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil a cheadaíonn gach iasacht dar tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla agus (d) gurb é tuairim Bhord na Gníomhaireachta go dtacaíonn Rialtas láir le húdaráis áitiúla freastal ar a n-oibleagáidí don Ghníomhaireacht, tá an Bord den tuairim nach n-eascraíonn aon riosca ábhartha creidmheasa go substaintiúil ar iasachtaí a airleacadh d'údaráis áitiúla ar nó tar éis an 27 Bealtaine 1986 agus níor taifeadadh aon soláthar caillteanais iasachta i leith na n-iasachtaí seo.

Tá an Ghníomhaireacht faoi dhliteanas i leith aon chaillteanas creidmheasa a eascróidh ar mhorgáistí roimh Bhealtaine 1986 atá urraithe leis an mbunmhaoín atá faoi mhorgáiste agus árachas cosanta morgáiste. Cé gur frithpháirtithe sna hiasachtaí seo na húdaráis áitiúla, bíonn an Ghníomhaireacht nochtaithe don bhunriosca

do na hiasachtaithe aonair. Coinníonn an t-údarás áitiúil comhthaobhacht i gcoinne iasachtaí a tugadh ar airleacan roimh an 27 Bealtaine 1986 i bhfoirm leasanna morgáistí ar mhaoín agus ní bhíonn an Ghníomhaireacht faoi dhliteanas ach amháin sa chás nach leor an chomhthaobhacht sin leis an bhfiachas a scaoileadh. Bíonn tionchar ag a rátáil chreidmheasa, i measc nithe eile, ar an rochtain a bhíonn ag an nGníomhaireacht ar iasachtaí airgid agus ar chostas na n-iasachtaí sin. Is é an toradh a bhíonn ar íosghradú ar rátáil go gcruthaítear riosca go bhféadfadh infheisteoirí seachtracha iarracht a dhéanamh an nochtadh creidmheasa a laghdú chuig an aonán ráthaíochta fiachais – Éire – agus dá réir sin chuig an nGníomhaireacht. Tharla íosghradú rátálacha in Éirinn, agus dá réir ar an nGníomhaireacht, le linn 2010 agus 2011 agus chuir sin teorainn ar rochtain na Gníomhaireachta ar mhargaí caipitil ó thaobh candam agus tréimhse an mhaoinithe ECP araon. Úsáideadh socruithe maoinithe eile ón NTMA faoin gclár um Nótaí faoi Ráthaíocht.

Tugann an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin tuairiscí don Bhord freisin thar cheann lucht na Bainistíochta maidir le hathruithe suntasacha i gcúrsaí gnó agus sa timpeallacht taobh amuigh a théann i bhfeidhm ar chúrsaí riosca. Cuirtear eolas ar fáil don Bhord uair sa ráithe. Sa chás go sonraítear réimsí áirithe den chóras a bhféadfaí feabhas a chur ar chúrsaí ina leith, breithníonn an Bord na moltaí a chuireann lucht na Bainistíochta agus an Coiste Iniúchta chun cinn.

Tá freagracht ar na Stiúrthóirí as córas rialaithe inmheánaigh a choinneáil a chuireann deimhniú réasúnta ar fáil faoi éifeachtacht agus críochnúlacht na gcóras oibre, rialú inmheánach ar chúrsaí airgeadais, agus faoin dlí agus na rialacháin a chomhlíonadh. Sa chomhthéacs seo, bíonn aird ag na Stiúrthóirí ar na nithe sin a bhaineann, dar leo, le gnó na Gníomhaireachta, le hábharthacht an riosca ó thaobh ghnóthaí airgeadais agus oibriúcháin de, ar de dhlúth agus d'inneach an ghnó é, agus leis an gcostas a bhainfeadh le rialú sainiúil a chur i bhfeidhm i gcomórtas leis an sochar a bheadh as.

Tá córas rialúcháin inmheánach na Gníomhaireachta leagtha amach sa chaoi gur féidir deimhniú

réasúnta, cé nach deimhniú sáriomlán é, a thabhairt in aghaidh bhaol i ndáil le hearráidí ábhartha, calaois nó caillteanas a tharlú. D'fhéadfadh go bhféadfaí teacht timpeall ar na bearta rialúcháin inmheánacha nó iad a shárú. Anuas air sin, mar gheall ar athrú ar chúinsí, d'fhéadfadh go mbeadh athrú ar éifeachtúlacht chórais rialaithe inmheánaigh le himeacht aimsire agus féachann lucht bainistíochta na Gníomhaireachta leis na córais rialaithe inmheánacha a leasú in am tráth de réir mar a thagann athrú ar chúrsaí an ghnó lena mbaineann.

I rith 2010, mhéadaigh an Ghníomhaireacht luach an chláir Nótaí faoi Ráthaíocht go €4.5 billiún (ó €3.75 billiún) a cheadódh do chiste nótaí páipéir eurothrachtála (ECP) na Gníomhaireachta a theacht chun aibíochta i gcás nach mbeadh an margadh ECP chomh fáilteach agus a bhí roimhe seo. Ardaíodh teorainn iasachtaithe reachtúla na Gníomhaireachta freisin, ó €6 billiún go dtí €10 billiún, i rith 2010. Ba cheart go gclúdódh na harduithe seo beartaíocht ionchais sa todhchaí.

Tá struchtúr eagrúcháin curtha ar bun ag na Stiúrthóirí le freagracht shainluaite as rialú inmheánach i ndáil le gach gné faoi leith de ghnó na Gníomhaireachta agus déanann an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin sin, agus an fhreagracht eile a ghabhann leis sin maidir le hathbhreithniú a dhéanamh go tráthrialta ar éifeachtúlacht bhearta rialaithe inmheánacha den sórt sin, a admháil go foirmiúil uair amháin in aghaidh na bliana.

Is iad seo a leanas na bunghnéithe bainteach leis an gcóras rialaithe inmheánach:

- struchtúr eagrúcháin sainiúil soiléir lena ndéantar idirdhealú mar is cuí idir na réimsí éagsúla dualgais agus teorainneacha údarais;
- córas rialaithe airgeadais inmheánach a bhfuil cuntas faoi i Lámhleabhar Beartas agus Nósanna Imeachta atá faofa ag an mBord;
- teorainneacha agus nósanna imeachta sainithe go soiléir maidir le caiteachas airgeadais lena n-áirítear cúrsaí soláthair agus caiteachas caipitil;

- buiséid bhliantúla (agus bealaí chun torthaí iarbhrí a chur i gcomparáid le buiséid i rith na bliana) agus pleananna fadtéarmacha don Ghníomhaireacht ina sonraítear príomhrioscaí agus deiseanna;
- cuntais bhainistíochta arna n-ullmhú agus arna gcur faoi bhráid an Bhoird uair sa mhí;
- iniúcháir inmheánach i mbun athbhreithnithe ar phríomhchórais agus ar rialú airgeadais;
- Coiste Iniúchta a dhéileálann le saincheistanna rialaithe suntasacha a ardaítear mar gheall ar iniúchadh inmheánach nó seachtrach.
- Ullmhú agus eisiúint tuairiscí airgeadais, an Tuarascáil Bhliantúil san áireamh, á mbainistiú ag an rannóg Airgeadais faoi mhaoirseacht an Choiste Iniúchta. Déantar próiseas an tuairiscithe airgeadais a rialú trí úsáid polasaithe cuntasóireachta a bhfuil bunús leo. Cuirtear bonn faoin bpróiseas le hobair lucht na Bainistíochta agus chomhairleoirí gairmiúla, mar shampla achtúire, a bhfuil dualgas agus freagracht orthu eolas a chur ar fáil de réir na mbeartas aontaithe lena n-áirítear tabhairt chun críche agus réiteach na faisnéise airgeadais i gcórais phróiseála. Cuirtear taca lena cháilíocht trí shocruithe maidir le hidirdhealú idir dualgaisí chun seiceáil neamhspleách ar iomláine na dtuairiscí airgeadais a éascú. Tá an fhaisnéis airgeadais don bhliain faoi réir ag athbhreithniú de chuid na Bainistíochta. Déanann an Coiste Iniúchta athbhreithniú ar an Tuarascáil Bhliantúil freisin sula gcuirtear faoi bhráid an Bhoird í d'fhonn a fhaomhadh.

Tá athbhreithniú déanta ag na Stiúrthóirí ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh don bhliain airgeadais agus go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais agus bhreithnigh siad na mór-rioscaí gnó agus an timpeallacht rialaithe.

FREAGRACHT AGUS INIÚCHADH

Cuntais agus Freagrachtaí Stiúrthóirí

Tá na Cuntais agus an fhaisnéis eile atá á gcur i láthair i dTuarascáil Airgeadais Bhliantúil 2011 ag teacht le Prionsabail Chód na Ríochta Aontaithe a éilíonn cur i láthair 'measúnú sothuigte cothrom de riocht agus d'ionchais na Cuideachta'. Tá an Ráiteas maidir le freagrachta na Stiúrthóirí i leith na gCuntas, ar fáil ar leathanach 30.

RÁITEAS COMHLÍONTACHTA

Is cúis áthais do na Stiúrthóirí a thuairisciú gur shocraigh an Ghníomhaireacht i rith na bliana dar chríoch an 31 Nollaig 2010, Cód Rialachais Corparáide 2010 na Ríochta Aontaithe (eisthe ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais), larscríbhinn Rialachais Chorporáidigh na hÉireann agus an Cód Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit, a chomhlíonadh, ach amháin i gcás na nithe seo a leanas:

Méid agus struchtúr an Bhoird Reatha

Ceapann an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin ar feadh tréimhse nach mó ná cúig bliana. Féadfaidh an tAire, tar éis comhairliúcháin leis an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, Príomhoifigeach Feidhmiúcháin a cheapadh, agus dá thoradh, níl forálacha seo an Chóid infheidhme don Ghníomhaireacht. Tugann an próiseas ceapacháin seo aghaidh freisin ar riachtanas na Gníomhaireachta chun an chaoi ina mbreathnaítear ar Stiúrthóir mar dhuine neamhspleách nó mar dhuine nach bhfuil neamhspleách, a chinneadh. Níl aon athruithe beartaithe nó níl coinne le hathruithe ar mhéid ná ar struchtúr an Bhoird.

Tá an Rialtas tar éis socruithe nua a thabhairt isteach chun ceapacháin a dhéanamh ar bhoird agus ar chomhlachtaí Stáit. Agus Bord nua na Gníomhaireachta á cheapadh, d'iarr an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil ar dhaoine a raibh suim acu ann, iarratas a chur isteach ar a láithreán gréasáin d'fholúntais ar bhoird chomhlachtaí faoina coimirce. Ní gá d'Airí a bheith teoranta dóibh siúd a léiríonn spéis, ach cinnteoidh sé go mbeidh na cáilíochtaí cuí ag gach duine ceaptha.

Shocraigh an Rialtas freisin go gceanglaítear orthu siúd atá á mbeartú chun a gceaptha mar chathaoirligh ar bhoird Stáit, a bheith ar fáil don choiste Oireachtais cuí leis an gcur chuige a nglacfaidh siad mar chathaoirleach agus a ndearcadh ar a ndéanfaidh an comhlacht nó an bord atá i gceist, a phlé. Tar éis an phlé sin, glacfaidh an tAire nó an Rialtas, de réir mar is cuí, cinneadh leis an nduine ceaptha a dheimhniú mar chathaoirleach.

Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin sinsearach neamhspleách

Rinneadh an cheist a mheas cibé ar chóir comhalta sinsearach aitheanta den Bhord, taobh amuigh den Chathaoirleach, a ainmniú ionas go bhféadfaí ábhar buartha a chur ina láthair agus, i bhfianaise an modh ina gceaptar na Stiúrthóirí, an struchtúir scairshealbhaite agus nósanna imeachta an Bhoird faoi láthair, measadh nach mbeadh sé cuí agus cúrsaí mar atá faoi láthair.

Coiste agus nósanna imeachta maidir le toghadh agus atoghadh

Is é an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil a cheapann na Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin agus bíonn siadsan sa phost ar feadh cibé tréimhse a leagann an tAire amach tráth a ndéantar an ceapachán ach gan aon tréimhse ceapacháin níos faide ná cúig bliana agus, dá bhrí sin, níl feidhm leis na forálacha sin den Chód i gcás na Gníomhaireachta.

Luach saothair na Stiúrthóirí

Is é an tAire Comhshaoil, Pobal agus Rialtais Áitiúil a shocraíonn leibhéal luach saothair na Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin. Socraítear luach saothair an Phríomhfheidhmeannaigh de réir treoirlínte reatha pá sa tSeirbhís Phoiblí. Níl luach saothair na Stiúrthóirí Neamhfheidhmiúcháin ceangailte le cúrsaí feidhmíochta agus foilsítear thuas é do gach Stiúrthóir neamhfheidhmiúcháin aonair mar tháillí i nóta 6 do na ráitis airgeadais. Cuireann an Coiste Luach Saothair moltaí i ndáil le luach saothair an Phríomhfheidhmeannaigh ar aghaidh chun go mbreidhneodh an Bord iad; mar a tharlaíonn, ní raibh aon chruinniú den Choiste Luach Saothair ann i rith na bliana atá faoi chaibidil.

Iniúchadh inmheánach

Mar gheall ar mhéid agus ar chineál na Gníomhaireachta, níl an fheidhm maidir le Iniúchadh Inmheánach saor ó fhreagracht i gcúrsaí oibriúcháin; in ainneoin sin, tá na Stiúrthóirí cinnte go bhfághtar leibhéal leordhóthanach neamhspleáchais faoi fheidhm an iniúchta inmheánaigh agus a ligean do chomhlíonadh a ndualgas ar bhealach oibiachtúil atá ách neamhspleách. Nochtadh scéime le sochar sainithe i gcás Stiúrthóirí Chomhlíon na Stiúrthóirí na treoirlínte maidir le nochtadh a leagtar amach sa Chód Cleachtais do Chomhlachtaí Stáit, in ionad déanamh de réir an Chomhchóid ina leith seo, mar go meastar gur oiriúnaí sin do chás na Gníomhaireachta.

Thar ceann an Bhoird,

Michelle Norris
Stiúrthóir
4 Aibreán 2012

Philip Nugent
Stiúrthóir
4 Aibreán 2012

04

CAIBIDIL 04

RÁITEAS FAOI FHREAGRACHTAÍ NA STIÚRTHÓIRÍ

Tá na Stiúrthóirí freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú agus sin a dhéanamh de réir an dlí agus de réir na rialachán is infheidhme.

Ceanglaítear ar na Stiúrthóirí faoi dhlí na gcuideachtaí ráitis airgeadais a ullmhú i leith gach bliain airgeadais. Tá roghnaithe ag na Stiúrthóirí faoin dlí sin na ráitis airgeadais a ullmhú de réir an Chleachtais Chuntasaíochta a nGlactar go Coitianta Leis in Éirinn, lena gcuimsítear an dlí is infheidhme agus na caighdeán chuntasaíochta arna n-eisiúint ag Bord na gCaighdeán Cuntasaíochta agus arna bhfógairt ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn.

De réir an dlí, ceanglaítear ar ráitis airgeadais na Gníomhaireachta léargas fíor cothrom a thabhairt ar riocht ghnóthaí na cuideachta agus ar an mbrabús nó ar an gcaillteanas i leith na bliana sin.

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, ní mór do na Stiúrthóirí:

- beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go seasta;

- breithniúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnach agus stuama; agus
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh ach amháin sa chás nach cuí glacadh leis go leanfaidh an Ghníomhaireacht i mbun gnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as leabhair chuntais chuí a choimeád ina nochtáítear le cruinneas réasúnach ag am ar bith riocht airgeadais na Gníomhaireachta agus a chuireann ar a gcumas a chinntiú go gcomhlíonann a ráitis airgeadais Achtanna na gCuideachtaí, 1963 go 2009. Tá de fhreagracht orthu freisin gach beart is féidir leo le réasún a dhéanamh chun sócmhainní na cuideachta a chosaint agus chun aon chalaois agus mírialtachtaí eile a chosaint agus a bhraith.

Tá na Stiúrthóirí freagrach freisin as Tuarascáil Stiúrthóirí a ullmhú a chomhlíonann ceanglais Achtanna na gCuideachtaí.

Thar ceann an Bhoird,

Michelle Norris
Stiúrthóir
4 Aibreán 2012

Philip Nugent
Stiúrthóir
4 Aibreán 2012

LO
O

CAIBIDIL 05

TUARASCÁIL AN INIÚCHÓRA NEAMHSPLEÁIGH DO CHOMHALTAÍ NA GNÍOMHAIREACHTA AIRGEADAIS DO THITHE CPT.

Tá iniúcháireacht déanta againn ar ráitis airgeadais na Gníomhaireachta Airgeadais Titíochta cpt (an 'Ghníomhaireacht') don bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2011 lena n-áirítear an cuntas ioncaim agus caiteachais, an clár comhardaithe, ráiteas i leith iomlán na ngnóthachan agus na gcaillteanas aitheanta, an ráiteas faoi shreabhadh airgid agus na nótaí gaolmhara. Rinneadh na ráitis airgeadais seo a ullmhú de réir na mbeartas cuntasáíochta a leagtar amach mar chuid díobh.

Is do chomhaltaí na Gníomhaireachta amháin, mar chomhlacht dóibh, atá an tuarascáil seo á tabhairt, ag teacht le halt 193 d'Acht na gCuideachtaí, 1990. Rinneadh an obair iniúcháireachta sa chaoi go mbeadh ar ár gcumas na nithe sin atá dlite orainn a lua leo i dtuarascáil iniúchára, a lua le comhaltaí na Gníomhaireachta agus chun na críche sin amháin. Chomh mór ar fad agus a cheadaítear sin faoin dlí, ní ghlacaimid le haon fhreagracht ná ní ghabhaimid aon fhreagracht orainn féin i leith dhuine ar bith ach amháin i leith na Gníomhaireachta agus i leith chomhaltaí na Gníomhaireachta mar chomhlacht, maidir leis an obair iniúcháireachta a rinneamar, leis an tuarascáil seo ná leis na tuairimí a dtángamar orthu.

FREAGRACHTAÍ STIÚRTHÓIRÍ AGUS INIÚCHÓIRÍ FAOI SEACH

Leagtar amach ar leathanach 30 sa Ráiteas faoi Fhreagrachtaí na Stiúrthóirí, na freagrachtaí a leagtar ar na Stiúrthóirí maidir le Tuarascáil na Stiúrthóirí agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir an dlí is infheidhme agus na gcaighdeán cuntasáíochta a d'eisigh Bord na gCaighdeán Cuntasáíochta agus a d'fhógair Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn (An Cleachtas Cuntasáíochta a nGlactar go Coitianta Leis in Éirinn).

Tá de fhreagracht orainne iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais de réir na gcoiníollacha iomchuí faoin dlí agus faoi cheanglais reachtúla agus de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht (sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn). Tugaimid tuairisc daoibh faoinár dtuairim faoi cé acu an léiriú fíor cothrom a thugann na ráitis airgeadais agus ar ullmhaíodh go cuí iad de réir Achtanna na gCuideachtaí 1963 go 2009.

Tugaimid tuairisc freisin i dtaobh cé acu an raibh leabhair chuntais chuí á gcoinneáil ag an nGníomhaireacht, dar linn; cé acu, ar dháta an chláir chomhardaithe, an bhfuil staid airgeadais ann gur ghá cruinniú ginearálta urghnách den Ghníomhaireacht a ghairm; agus cé acu an dtagann an fhianaise a thugtar i dTuarascáil na Stiúrthóirí leis na ráitis airgeadais. Lena chois sin, luaitear cé acu an bhfuaireamar an t-eolas agus na míniúcháin go léir a bhí de dhíth chun críche na hiniúcháireachta, agus cé acu an bhfuil na ráitis airgeadais agus na leabhair chuntais ag teacht le chéile. Tugtar tuairisc daoibh freisin sa chás gurb é ár dtuairim go bhfuil aon fhaisnéis a shonraítear faoin dlí maidir le luach saothair na Stiúrthóirí agus idirbhearta de chuid na Stiúrthóirí nar nochtadh agus, más indéanta, cuirtear faisnéis den sórt sin san áireamh mar chuid dár dtuarascáil.

Déanfaimid athbhreithniú féachaint cé acu an léiríonn an ráiteas maidir leis an gcóras de shrianadh airgeadais inmheánach a éilíonn an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit a dhéantar ar leathanach 21 de Rialachas agus Maoirseacht – Ráiteas Rialachais Chorparáidigh, comhlíonadh na cuideachta le halt 13.1 (iii) den Chód agus é i gcomhréir leis an bhfaisnéis a bhfuilimid eolach uirthi ón obair iniúchóireachta a rinneamar ar na ráitis airgeadais, agus tuairiscímid murab amhlaidh atá. Déanaimid athbhreithniú freisin, mar a éilíonn an Bord, i dtaobh cé acu an léiríonn Rialachas agus Maoirseacht – Ráiteas Rialachais Chorparáidigh, ar leathanaigh 21 go 31, comhlíonadh na Gníomhaireachta le naoi bhforáil de Chód Rialachais Chorparáidigh na Ríochta Aontaithe agus dhá fhoráil d'larscríbhinn Rialachais Chorparáidigh na hÉireann a shonraítear d'athbhreithní ag iniúcháirí, agus tuairiscímid murab amhlaidh atá. Ní éilítear go ndéanfaimid breithniú i dtaobh cé acu an gclúdaíonn ráitis an bhoird ar shrianadh inmheánach na rioscaí agus na srianta uile, nó go dtugaimid ar thuairim faoi éifeachtúlacht nósanna imeachta rialachais chorparáidigh na Gníomhaireachta nó a nósanna imeachta riosca agus srianta.

Léimid an fhaisnéis eile atá sa Tuarascáil Bhliantúil agus déantar a mheas an bhfuil sin ag teacht leis na ráitis airgeadais iniúchta. Ní chuimsítear sa bhfaisnéis eile ach Tuarascáil an Chathaoirligh agus Tuarascáil na Stiúrthóirí agus Ráiteas Rialachais Chorparáidigh ar Rialachas agus Maoirseacht. Breithnimid na himpleachtaí dár dtuarascáil sa chás go dtugaimid faoi deara aon mhíríteas nó neamhréireachtaí ábhartha leis na ráitis airgeadais. Ní théann ár bhfreagrachtaí thairis sin.

AN BONN ATÁ FAOIN DTUAIRIM INIÚCHÓIREACHTA

Is de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchóireacht (sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn) arna n-eisiúint ag an mBord Cleachtas Iniúchóireachta a chuireamar an iniúchóireacht i gcrích. Bíonn mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, ar an bhfianaise a bhaineann leis na suimeanna agus le hábhar a nochtáítear sna ráitis airgeadais. Cuimsíonn sé freisin measúnú ar mheastacháin agus breithiúnais shuntasacha na stiúrthóirí in ullmhú na ráiteas airgeadais, agus i dtaobh cé acu an bhfuil na beartais chuntasaíochta oiriúnach do chúinsí na Gníomhaireachta, an bhfuil siad á gcur i bhfeidhm go seasta agus á bhfoilsíú go leordhóthanach.

Rinneamar an t-iniúchadh a phleanáil agus a thabhairt i gcrích sa chaoi go dtiocfaí ar an bhfaisnéis agus ar an ábhar míniúcháin ar fad a mheasamar a bheith riachtanach le fianaisie leordhóthanach a sholáthar dúinn chun dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu an calaois nó míréir eile nó earráid a bheadh mar chúis leis sin. Agus muid ag teacht ar ár mbreith, rinneamar measúnú freisin ó thaobh leordhóthanachta foriomláine chur i láthair na faisnéise sna ráitis airgeadais.

TUAIRIM

Táimid den tuairim:

- go dtugann na Ráitis Airgeadais léargas fíor agus cothrom, de réir an Chleachtais Chuntasaíochta a nGlactar go Coitianta Leis in Éirinn, ar riocht ghnóthaí na Gníomhaireachta amhail an 31 Nollaig 2011 agus ar an mbarrachas don bhliain dar chríoch an tráth sin; agus
- gur ullmhaíodh na ráitis airgeadais mar is ceart de réir Achtanna na gCuideachtaí 1963 go 2009.

CÚINSÍ EILE

Fuaireamar an fhaisnéis ar fad agus gach míniúchán a mheasaimid a bheith riachtanach chun críche na hiniúcháireachta. Is í ár dtuairim go raibh leabhair chuntais chuí á gcoimeád ag an nGníomhaireacht. Tá clár comhardaithe na Gníomhaireachta ag teacht leis na leabhair chuntais.

Táimid den tuairim go bhfuil an fhaisnéis a thugtar i dtuarascáil na Stiúrthóirí i gcomhréir leis na ráitis airgeadais.

Is é ár dtuairim go bhfuil an t-eolas a thugtar i dTuarascáil na Stiúrthóirí ag teacht leis na ráitis airgeadais. Is ionann glan-sócmhainní na Gníomhaireachta, mar a luaitear iad sa chlár comhardaithe agus níos mó ná leath méid an scairchaipitil ghlaoite agus, in ár dtuairim, ar an mbunús sin ní raibh staid airgeadais ann an 31 Nollaig 2011 a d'éileodh, faoi Alt 40(1) d'Acht na gCuideachtaí (Leasú), 1983, cruinniú ginearálta urghnách den Chuideachta a thionól.

Jonathan Lew

le haghaidh agus thar ceann

KPMG

Cuntasóirí Cairte, Cuideachta Iniúchta Reachtúil

1 Plás Mháistir an Chuain,

An Lárionad Seirbhísí Airgeadais Idirnáisiúnta,

Baile Átha Cliath 1,

Éire

4 Aibreán 2012

06

CAIBIDIL 06

RÁITEAS FAOI BHEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA

Cuireadh na beartais chuntasaíochta seo a leanas i bhfeidhm go seasta leanúnach i mbun déileáil le nithe ar measadh tábhacht a bheith leo i ndáil le ráitis airgeadais na Gníomhaireachta.

AN BONN ULLMHÚCHÁIN

Is de réir choinbhinsiún an chostais stairiúil a rinneadh na ráitis airgeadais a ullmhú ach amháin go luaitear na sócmhainní airgeadais aitheanta agus na dliteanais airgeadais aitheanta a bhfuil fálú déanta ina leith ar an luach cóir maidir leis an riosca a bhfuil fálú déanta ina leith agus déantar gach ionstraim díorthaigh a mheas ar an luach cóir.

Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis an gcleachtas cuntasaíochta a nglactar leis go coitianta in Éirinn, lena gcuimsítear cúrsaí comhlíontachta maidir le dlí na hÉireann agus Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais ("FRS") Bhord na gCaighdeán Cuntasaíochta, faoi mar atá fógraithe ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn. Cuireadh na beartais chuntasaíochta mar a leagtar amach thíos i bhfeidhm go seasta leanúnach ar gach tréimhse dá gcuirtear i láthair sna ráitis airgeadais seo.

Is ar bhonn an ghnóthais leantaigh a rinneadh na ráitis airgeadais a ullmhú. Agus an measúnú seo á dhéanamh ag Bord na Stiúrthóirí faoi acmhainn na Gníomhaireachta leanacht ar aghaidh mar ghnóthas leantach, cuireadh san áireamh an t-ábhar suntasach riosca agus éiginnteachta atá ag dul i bhfeidhm ar an nGníomhaireacht faoi láthair, go háirithe maidir leis an deacracht a bhaineann le teacht ar mhaoiniú.

Tugtar de chumhacht don Gníomhaireacht faoi alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2002 agus faoi alt 19 den Acht um Pleanáil agus Forbairt (Leasú) 2002 a iarraidh ar Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (NTMA) tabhairt faoi iasachtaí a fháil agus fiachas a bhainistiú thar ceann na Gníomhaireachta. Faoi réir na dtéarmaí i gcomhaontú foirmiúil idir an NTMA agus an Gníomhaireacht, is í an Gníomhaireacht a shocraíonn an beartas ginearálta ar

dá réir a tharlaíonn an maoiniú a dhéanann an NTMA maraon leis na hionstraimí fiachais cuí. Is i gcomhar go dlúth le NTMA, agus ar chomhairle NTMA, a oibríonn an Gníomhaireacht maidir leis na cláir i ndáil le páipéar eurothrachtála [ECP] agus Nótaí faoi Ráthaíocht [GN]. Bhí luach €3.8 billiún i bhfoirm Nótaí faoi Ráthaíocht ceannaithe ag NTMA faoin 31 Nollaig 2011 (2010: €3.6bn).

Bhí rochtain na hÉireann ar mhargaí fiachais cheannasaigh srianta i gcónaí i rith na bliana agus bhí tionchar suntasach aige seo ar rochtain na Gníomhaireachta ar mhaoiniú tríd an gclár ECP atá dírithe ar an margadh. Amhail an 31 Nollaig ní raibh aon chuid de mhaoiniú na Gníomhaireachta ar fáil faoin gclár seo (2010: €300 milliún). Tá an Roinn Airgeadais tar éis riocht leachtachta agus cistíochta HFA a bhreithniú go ceann 12 mí agus d'iarr an Roinn go leanfadh NTMA ag cur maoiniú GN ar fáil don HFA. Aontaíodh go gcuirfear maoiniú ar rátaí foluaine tríd an gclár cúnamh airgid ar fáil ina thráinsí, agus tréimhse aibíochta 3 mhí i gceist le gach ceann. Tagann na nótaí GN faoi ráthaíocht an Aire Airgeadais in Éirinn.

Bhí mar chuid de mheasúnacht na Stiúrthóirí ar an gceist maidir lena oiriúnaí a bheadh na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh, athbhreithniú a dhéanamh ar phleananna gnó agus ar phleananna maoinithe na Gníomhaireachta ag cur acmhainn leanúnach na Gníomhaireachta rochtain a fháil ar leachtacht agus ar mhaoiniú tríd an gclár cúnamh airgeadais AE/IMF agus tríd an gclár GN a chur san áireamh.

Tá rochtain na hÉireann ar mhaoiniú trí Chlár Tacaíochta Airgeadais an AE/IMF ('An Clár') bunaithe ar an tuiscint go gcomhlíonfaidh sí coinníollacha an Chláir. Luann an

Litir Rúin ón Roinn Airgeadais le déanaí go bhfuil Éire tiomanta go daingean i gcónaí don Chlár agus go bhfuil na spriocanna agus na clocha míle gaolmhara go léir sáraithe nó bainte amach aici.

Tá na Stiúrthóirí sásta, i bhfianaise iarratas na Roinne Airgeadais ar NTMA, go mbeidh teacht ag an nGníomhaireacht ar mhaoiniú dóthanach go ceann 12 mí; agus gur cuí i gcónaí na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh, go leanfaidh an Ghníomhaireacht i mbun gnó chomh fada agus is féidir a thuar.

AN T-AIRGEADRA FEIDHMIÚCHÁIN AGUS TUAIRISCÍOCHTA

Is de réir an Euro, airgeadra feidhmiúcháin na Gníomhaireachta, a chuirtear na ráitis airgeadais seo i láthair. Ach amháin sa chás go dtugtar a mhalairt le fios, rinneadh an fhaisnéis airgeadais a chuirtear i láthair in euro a shlánú go dtí an an míle ba chónagraí.

ÚSÁID MEASTACHÁIN AGUS BREITHIÚNAS

Bíonn ar an lucht bainistíochta, le linn ráitis airgeadais a ullmhú, teacht ar mheastacháin, ar bhreithiúnais agus ar thoimhdí a mbíonn tionchar acu ar an mbealach a gcuirtear beartais chuntasaíochta i bhfeidhm agus ar an luach a luaitear le sócmhainní, dliteanais, ioncam agus costais.

Bíonn athbhreithniú á dhéanamh go leanúnach ar mheastacháin agus ar thoimhdí bunúsacha. Luaitear leasú a dhéantar ar mheastacháin chuntasaíochta i ndáil leis an tréimhse ina ndéantar an meastachán a leasú agus i ndáil le haon tréimhsí as sin amach a dtéann an leasú i bhfeidhm ina leith.

Is na meastacháin a bhaineann le réimse chaillteanais lagaithe a d'fhéadfadh a theacht i gceist maidir le hiasachtaí agus airleacain, le sochair d'fhostaithe agus leis an ríomh ar an luach cóir ar ionstraimí airgeadais díorthaigh, a théann i bhfeidhm go mór ar na ráitis airgeadais agus iad sin a mbeadh baol ann go dteastódh coigeartú suntasach uathu an bhliain dar gcionn.

CAILLTEANAS BEARNÚCHÁIN AR IASACHTAÍ AGUS AR AIRLEACAIN

Tá dhá chatagóir iasachtaí d'údaráis áitiúla ag an nGníomhaireacht go príomha, is iad sin na cinn a faomhadh roimh agus taréis 27 Bealtaine 1986. Tá próifíl riosca creidmheasa éagsúil ag an dá chatatóir seo. Is féidir míniú níos mionsonraithe ina leith seo a fháil i Nóta 15(a).

Tugann an Ghníomhaireacht iasachtaí d'údaráis áitiúla. I gcomhthéacs (a) gur comhlachtaí reachtúla faoin Acht Rialtais Áitiúil, 2001 agus faoi achtacháin eile na húdaráis áitiúla, agus (b) go bhfuil teacht isteach nó cistí na n-údarás áitiúil ina n-urrús i leith gach suim atá dlite don Ghníomhaireacht a íoc go cuí léi ag údaráis áitiúla (mar a leagtar síos sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil faoi seach agus an Ghníomhaireacht), (c) gach iasacht a thugtar ar airleacan do na húdráis áitiúla a bheith á fhaomhadh ag an Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil, agus (d) tuiscint an Bhoird go dtacaíonn Rialtas láir le húdaráis áitiúla agus a n-oibleagáidí don Ghníomhaireacht á gcomhlíonadh; tá an Bord den tuairim nach dtagann aon bhaol go substaintiúil maidir le riosca creidmheasa ábhartha i gceist i ndáil le hiasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla ar an 27 Bealtaine 1986 ná tráth ar bith ó shin i leith agus níor taifeadadh aon soláthar caillteanais iasachta i leith na n-iasachtaí sin.

SOCHAIR D'FHOSTAITHE

Feidhmíonn an Ghníomhaireacht scéim pinsin le sochair shainithe a dtagann gach ball buan den fhoireann faoina scáth; déantar luach margaidh sócmhainní agus luach achtúireachta dhliteanais na scéime a ríomh. Baineann leis sin go ndéanadh an lucht Bainistíochta, i gcomhairle le hachtúire seachtrach, toimhdí maidir le boilsciú ar phraghasanna, ardú ar thuarastail agus ar phinsin, fáltas ar infheistíocht agus ré saolach na bhfostaithe sa todhchaí. Bíonn raon inghlactha i gceist inar féidir le meastacháin den chineál sin a theacht go dlisteanach. D'fhéadfadh gur tionchar eile ar fad a bheadh ar na torthaí i leith na tréimhse agus ar an riocht airgeadais dá réir, dá mbainfí úsáid as malairt toimhdí. Foilsítear breis sonraí ina leith seo i Nóta 23.

Luach cóir ionstraimí a chinneadh – Díorthaigh

Déantar ionstraimí airgeadais a lua ar an gclár comhardaithe de réir an luacha chóir. Is í an fhianaise is soiléire ar luach cóir ná praghas soiléir an mhargaidh ar mhargadh beo. Sa chás nach mbíonn praghasanna á bhfoilsíú, fágfar gur mó a bhítear ag brath ar mhodhanna meastúcháin lena n-éilítear ar dhaoine breithiúnas a thabhairt. Áirítear le breith den tsórt sin an sreabhadh airgid a dheimhniú, ráta lascaire saor ó riosca a shonrú agus raon difríochta creidmheasa a chur i bhfeidhm. Bíonn gach teicníc luachála a chuirtear i bhfeidhm bunaithe ar shonraí soiléire an mhargaidh agus tagann an luacháil faoi réir bhearta athbhreithnithe agus aontaithe.

SÓCMHAINNÍ AGUS DLITEANAS AIRGEADAIS

Aitheantas

Tugann an Ghníomhaireacht aitheantas ar dtús, ar luach cóir, d'iasachtaí agus do shuimeanna ar airleacan, d'earlaisí, d'urrúis fiachais ar eisiúint agus do bhannaí innéacsnaasctha ar an dáta a gcuirtear tús leo.

Dí-aitheantas

Stadann Ghníomhaireacht ó aitheantas a thabhairt do shócmhainn airgeadais nuair a théann na cearta faoi chonradh ar shreabhadh airgid ón tsócmhainn in éag, nó nuair a aistrítear na cearta faoi chonradh ar shreabhadh airgid an tsócmhainn airgeadais a fháil trí idirbheartaíocht lena n-aistrítear an riosca ar fad agus an gnóthachan uile a bheag nó a mhór a ghabhann le húninéireacht ar an tsócmhainn airgeadais. Aithnítear mar shócmhainn nó dliteanas ar leith d'aon leas i sócmhainní airgeadais aistrithe, ar leas é a chruthaigh nó a choimeád an Ghníomhaireacht.

Stadann an Ghníomhaireacht ó dhliteanas airgeadais a aithint nuair a bhíonn na dualgais a leagtar uirthi faoin gconradh curtha di aici nó ar sin a chur ar ceal nó a dhul in éag.

D'fhéadfadh an Ghníomhaireacht idirbhearta a dhéanamh trína n-aistrítear sócmhainní atá aitheanta ar a clár comhardaithe ach go gcoinníonn sí gach riosca agus gach gnóthachan araon a bhaineann leis

na sócmhainní aistrithe nó sciar áirithe díobh. Sa chás go gcoinnítear na rioscaí agus an gnóthachan ar fad, a bheag nó a mhór, ní stadtar sa chás sin ó na sócmhainní aistrithe a aithint ar an gclár comhardaithe

Fritháireamh

Déantar fritháireamh maidir le sócmhainní agus dliteanas airgeadais agus cuirtear an tsuim ghlán i láthair sa chlár comhardaithe nuair atá de cheart ag an nGníomhaireacht faoin dlí, agus sa chás sin amháin, na suimeanna a fhritháireamh agus nuair atá de rún ag an nGníomhaireacht réiteach maidir leis an tsócmhainn ar bhonn glansuime nó an tsócmhainn a réadú agus réiteach maidir leis an dliteanas an tráth céanna.

Luaitear ioncam agus speansais ar bhonn glansuime nuair a bhíonn de rún agus d'acmhainn ag an nGníomhaireacht na suimeanna a fhritháireamh.

An luach ar amúchadh a mheas

Is ionann costas amúchta sócmhainne nó dliteanas airgeadais agus an tsuim a luaitear leis an tsócmhainn nó an dliteanas airgeadais nuair a aithnítear ar dtús é, lúide aisíocaíochtaí i leith na príomhshuime, móide nó lúide an amúchadh carnach, agus modh an ráta éifeachtaigh úis á chur in úsáid maidir le haon difríocht idir an tsuim a aithníodh ar dtús agus an tsuim aibíochta, lúide aon laghdú maidir le lagú.

An luach cóir a mheas

Bíonn an próiseas maidir le luach cóir a lua le sócmhainní airgeadais agus le dliteanas airgeadais bunaithe ar phraghasanna foilsithe an mhargaidh nó ar thairiscintí praghasanna ó dhéileálaithe i ndáil le hionstraimí airgeadais arna dtrádáil ar mhargaí beo. Maidir le luach foilsithe an mhargaidh, is ar an bpraghas tairisceana a bhunaítear é ach sin a bheith ar fáil. I gcás na n-ionstraimí airgeadais eile ar fad, socraítear an luach cóir trí mhodhanna luachála a chur in úsáid. I gcás urrús nach mbíonn luach foilsithe an mhargaidh ar fáil lena aghaidh, baineann an Ghníomhaireacht leas as teicnící meastacháin chun an luach cóir a shocrú. Áirítear ar na modhanna meastúcháin a úsáidtear,

sreabhadh airgid lascainithe, samhaltacha inmheánacha lena mbaintear leas as sonraí soiléire an mhargaidh nó as comórtas le hurrúis eile atá ar aon dul, a bheag nó a mhór, leis na cinn faoi chaibidil.

IASACHTAÍ AGUS SUIMEANNA INFHAIGHTE

Is sócmhainní airgeadais nach díorthaigh iad iasachtaí agus suimeanna infhaighte, a mbíonn íocaíochtaí seasta nó íocaíochtaí indeimhnithe ag gabháil leo agus nach luaitear ar mhargadh beo agus nach bhfuil i gceist ag an nGníomhaireacht iad a dhíol láithreach ná sa ghearrthearma.

Déantar iasachtaí agus suimeanna infhaighte a mheas ar dtús ar an luach cóir maidir leis an gcomaoin a fuarthas agus coinnítear ina dhiaidh sin iad arna lua de réir an chostais amúchta lúide soláthar maidir le lagú. Is ar bhonn an ráta úis éifeachtaigh a thugtar aitheantas don ioncam ó iasachtaí agus ó shuimeanna infhaighte.

LAGÚ A AITHINT AGUS A MHEAS

Déanann an Gníomhaireacht, tráth an chláir chomhardaithe i ngach tréimhse airgeadais, an cheist a mheas cé acu an bhfuil fianaise oibiachtúil ann go bhfuil lagú tarlaithe maidir le sócmhainní airgeadais nach ar luach cóir trí bhrabús nó caillteanas a iompraítear iad. Áirítear lagú tarlaithe maidir le sócmhainní airgeadais sa chás gur léir ó fhianaise oibiachtúil gur tharla eachtra caillteanais ó rinneadh an tsócmhainn a aithint ar dtús agus go bhfuil tionchar, ar féidir é a mheas go hiontaoifa, ag an eachtra caillteanais sin ar shreabhadh airgid na sócmhainne sin san am atá le teacht.

Déanann an Gníomhaireacht fianaise maidir le lagú a mheas ag leibhéal sócmhainne amháin faoi leith agus ag an leibhéal tiomsaithe chomh maith. Déantar measúnú maidir le gach sócmhainn airgeadais a bhfuil suntas léi aisti féin i ndáil le lagú faoi leith maidir leis an tsócmhainn sin.

Déantar gach sócmhainn shuntasach ansin nach meastar gur tharla lagú faoi leith i ndáil leo, a mheas mar thiomsú d'fhonn aon lagú a fulaingtódh ach nár

tuairiscíodh go fóill a thabhairt chun aire. Sócmhainní nach bhfuil suntasach astu féin, déantar an measúnú maidir le lagú ina leith arna dtabhairt ina dtiomsú de shócmhainní airgeadais (arna n-iompar de réir an chostais amúchta) a bhfuil tréithe riosca den chineál céanna ag baint leo. Déantar caillteanas mar gheall ar lagú ar shócmhainní arna n-iompar de réir an chostais amúchta a thomhas de réir an difríocht atá idir luach iompair na sócmhainní airgeadais agus luach reatha an tsreafa airgid measta arna lascainiú de réir an ráta úis éifeachtach a bhain leis na sócmhainní ar dtús. Déantar caillteanais a aithint i mbrabúis agus i gcaillteanais agus léirítear iad i gcuntas liúntais maidir le hiasachtaí agus airgead ar airleacan.

Leantar den aitheantas maidir le hús ar an tsócmhainn lagaithe le linn an ráta lascaine a bheith á scaoileadh. Déantar díscríobh sa chás go meastar maidir le héileamh nach féidir bailiúchán a dhéanamh ina leith nó go bhfuil sé maite. Cuirtear suimeanna díscríofa de mhuirear in aghaidh soláthairtí a rinneadh roimhe sin maidir le lagú nó luaitear sa chuntas ioncaim agus caiteachais go díreach iad.

DÍORTHAIGH AGUS CÚRSAÍ FALAITHÉ

Ceadaíonn cuntasaiócht fálaithe ionstraim airgeadais amháin, díorthach de ghnáth, comhaontú ar ráta chun cinn, a ainmniú mar bheart fálaithe maidir le hionstraim airgeadais eile, mar shampla iasacht nó urrús fiachais. Déantar páipéarachas foirmeálta a dhréachtadh chun tús a chur leis an gceangal fálaithe, agus leagtar amach ansin an straitéis fálaithe, na hidirbhearta a bhaineann leis agus an modh ina ndéanfar an éifeachtúlacht a thomhas.

Déantar díorthaigh a aithint ar dtús ar an luach cóir ar dhátaí cheangal na gconarthaí agus rangáitear ina dhiaidh sin iad mar shócmhainní airgeadais nó mar dhliteanais airgeadais a ainmnítear mar ionstraimí fálaithe. Sa chás go mbíonn luach cóir díorthaigh níos airde ná an bunluach, déantar é a iompar mar shócmhainn díorthaigh, agus sa chás go mbíonn an luach níos ísle ná an bunluach, déantar é a iompar mar dhliteanas díorthaigh. Déantar an gnóthachan nó an caillteanas ar atomhas ar an luach cóir ar dháta an

chláir chomhardaithe a aistriú go dtí an cúlchiste fálaithe maidir le sreabhadh airgid a oiread agus a mheastar go bhfuil éifeacht leis an gceangal fálaithe.

Is ar bhonn leanúnach a dhéantar monatóireacht ar éifeachtúlacht an fhálaithe. Leantar den chuntasaíocht fálaithe a chur i bhfeidhm sa chás go dtagann an t-athrú maidir le luach cóir na hionstraime fálaithe agus na míre a ndéantar fálú ina leith i gcomhchoibhneas idir 80% agus 125% don tréimhse ó rinneadh tástáil maidir le héifeachtúlacht cheana nó go carnach ón tús.

Féadfaidh an Ghníomhaireacht úsáid a bhaint as bearta fálaithe sreabhadh airgid chun fálú a dhéanamh ar an riosca go dtarlóidh athruithe sa sreabhadh airgid mar gheall ar athruithe i rátaí malairte airgeadra eachtraigh i ndáil leis an mbunionstraim airgid (e.g. urrús fiachais), a chuireann an sreabhadh airgid maidir le nithe fálaithe i gcomhréir leis an sreabhadh airgid comhfhreagrach ón díorthach fálaithe. Aithnítear an sciar éifeachtúil d'aon ghnóthachan nó caillteanas maidir le díorthach go díreach i gcothromas agus déantar cuntasaíocht i ndáil leis an mír fhálaithe de réir an bheartais i ndáil leis an ionstraim airgeadais sin. Aithnítear aon sciar neamhéifeachtúil de ghnóthachan nó de chaillteanas láithreach sa chuntas ioncaim agus caiteachais. Coinnítear an tsuim iarchurtha sna cúlchistí mar chothromas go dtí go dtarlaíonn an sreabhadh airgid sainluaite agus aithneofar an tsuim sin sa chuntas ioncaim agus caiteachais agus aithnítear an tráth sin an difríocht i malartú airgeadra eachtraigh maidir leis an mír fhálaithe sa chuntas ioncaim agus caiteachais. Mura síltear níos mó go dtarlóidh an sreabhadh airgid fálaithe nó mura bhfuil an fálú éifeachtúil níos mó nó má dhéantar réiteach luath nó foirceannadh i ndáil leis an díorthach fálaithe, déantar an tsuim iarchurtha sna cúlchistí a aithint láithreach sa chuntas ioncaim agus caillteanais.

AIRGEAD TIRM AGUS COIBHÉIS AIRGID

Is é atá i gceist le hairgead tirim agus a choibhéis ná airgead tirim sa bhanc agus ar láimh agus infheistíocht ghearrthéarmach, i bhfoirm nótaí gealltanais nó páipéar tráchtála den chuid is mó lena mbaineann aibíocht faoi cheann trí mhí nó tráth is luaithe ná sin, atá so-aistrithe

go dtí suim airgid thirim atá ar eolas, agus ar fíorbheag an baol go dtiocfadh athrú ar a luach. Aithnítear ioncam ó infheistíochtaí den sórt sin ar bhonn úis éifeachtaigh ar feadh na tréimhse go dtarlaíonn aibíocht.

SÓCMHAINNÍ SEASTA INLÁIMHSITHE AGUS CÚRSAÍ DÍMHEASA

Luaitear sócmhainní seasta inláimhsithe de réir an chostais lúide dímhneas carntha agus aon lagú.

Déantar an muirear maidir le dímhneas a ríomh ar an mbonn seo a leanas sa chaoi is go ndéantar díscríobh ar chostas tosaigh gach sócmhainne seasta lúide an luach iarmharach i rith ré measta fiúntais na sócmhainne:

Trealamh	Líne dhíreach thar 3 bliana
ríomhaireachta	
Trealamh eile	Líne dhíreach thar 5 bliana

Déantar athbhreithniú go tráthrialta maidir le meastacháin i ndáil leis an ré measta fiúntais. Déantar soláthar freisin, nuair is gá sin, do lagú ar bith ar shócmhainní seasta inláimhsithe. Déantar athbhreithniú ar luach iompair na sócmhainní seasta inláimhsithe ar an dáta tuairiscithe d'fhonn a dhéanamh amach cé acu an bhfuil aon chomhartha go bhfuil lagú i gceist. Má tá comhartha den sórt sin ann, déantar an tsócmhainn a thástáil maidir le lagú trí chomparáid a dhéanamh idir an luach iompair agus an luach a d'fhéadfaí a aisghabháil, luach is ionann agus cibé acu is airde idir an tsuim a gheofaí ón tsócmhainn a dhíol nó an luach atá leis an tsócmhainn in úsáid. Aithnítear caillteanais ó lagú sa chuntas ioncaim agus caiteachais.

ÚS INFHAIGHTE AGUS INÍOCTHA

Aithnítear ús atá infhaighte agus iníoctha maidir le hionstraimí airgeadais arna rangú mar iasachtaí agus airgead ar airleacan, agus mar dhliteanais airgeadais de réir an chostais amúchta, ar bhonn ráta éifeachtach úis. Cuirtear san áireamh leis an ríomh sin ús a fuarthas nó a íocadh, táillí agus coimisiúin a íocadh nó a fuarthas atá ina ndlúthchuid den toradh chomh maith le costais incriminteacha na n-idirbheart. Nuair a bunaíodh an banna innéacsnaasctha, measadh go raibh dlúthbhaint ag gné an bhoilscithe leis an toradh agus nár ghá dá réir

sin cuntasaíocht faoi leith i ndáil leis mar dhíorthach neadaithe. Déantar dá bharr sin toradh réamh-mheasta an bhoilscithe a chur san áireamh sa ríomh ar an ráta éifeachtach úis freisin agus déantar athmheasúnú air sin gach leathbhliain. Is ionann an ráta éifeachtach úis agus an ráta trína ndéantar lascaíniú ar an sreabhadh airgid measta san am atá le teacht, ar feadh ré ionchais na hionstraime airgeadais nó, tréimhse níos giorra ná sin sa chás gur cuí sin, i ndáil le luach iompair glan na sócmhainne airgeadais nó an dliteanais airgeadais ar a aithint den chéad uair.

AIRGEADRA IASACHTA

Déantar idirbhearta ainmnithe in airgeadra seachas an euro a lua de réir na rátaí a bhí i réim tráth na beartaíochta féin. Aistrítear sócmhainní airgid agus dliteanais in airgeadra eachtrach de réir na rátaí atá i réim ar dháta an chláir chomhardaithe. Déileáiltear leis na difríochtaí malairte sa chuntas ioncaim agus caiteachais.

LÉAS OIBRIÚCHÁIN

Áirítear costais maidir le léasanna oibriúcháin i gcaiteachas indíreach agus sin ar bhonn fabhruithe ar feadh théarma an léasa agus modh na líne díri i bhfeidhm.

IONCAM AIRGEADAIS

Cuimsíonn ioncam airgeadais an t-ioncam ó ús ar chistí infheistithe. Aithnítear ioncam ó ús de réir mar a fhabhraíonn sé agus modh an ráta éifeachtaigh úis á úsáid.

CÚRSAÍ PINSIN

Is ionann easnamh nó barrachas glan na Gníomhaireachta maidir leis an bplean pinsin le sochair shainithe agus an t-easnamh nó an barrachas dá réir i ndáil le luach cóir shócmhainní an phlean i gcomórtas le luach reatha na sochar a bheidh dlite do na fostaithe san am atá le teacht i gcúiteamh ar a gcuid fónaimh le linn na tréimhse reatha agus tréimhsí roimhe seo. Is ionann an ráta lascaine a chuirtear i bhfeidhm agus toradh an mhargaidh ar bhannaí corparáideacha ardcháilíochta ag dáta an chláir chomhardaithe a bhfuil dátaí aibíochta ag dul leo a thagann a bheag nó a mhór leis na téarmaí maidir le dualgais na Gníomhaireachta. Achtúire cáilithe neamhspleách a dhéanann an t-áireamh agus is é modh chostas réamh-mheasta an aonaid a chuirtear i bhfeidhm. Cuirtear gnóthachain agus caillteanais achtúireachta go díreach ar an ráiteas faoi ghnóthachain agus caillteanais aitheanta sa tréimhse chéanna ina dtabhaítear iad.

Ar an tionchar ar an gcuntas ioncaim agus caiteachais áirítear an costas seirbhíse reatha, an costas seirbhíse roimhe seo, an costas úis maidir le dliteanais na scéime, agus an toradh measta maidir le sócmhainní an phlean.

CAIBIDIL 07

CUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS

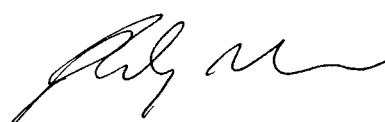
	Nóta	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
		€'000	€'000
Ioncam – gníomhaíochtaí leantacha	3	116,790	78,417
Caiteachas díreach	4	(111,709)	(53,704)
Barrachas ioncaim thar caiteachas díreach		5,081	24,713
Caiteachas indíreach	5	(1,603)	(1,614)
Barrachas oibriúcháin don bhliain airgeadais – gníomhaíochtaí leantacha		3,478	23,099
Ioncam airgeadais (glan)	7	149	233
Barrachas don bhliain airgeadais	20	3,627	23,332

Thar ceann an Bhoird,

Michelle Norris

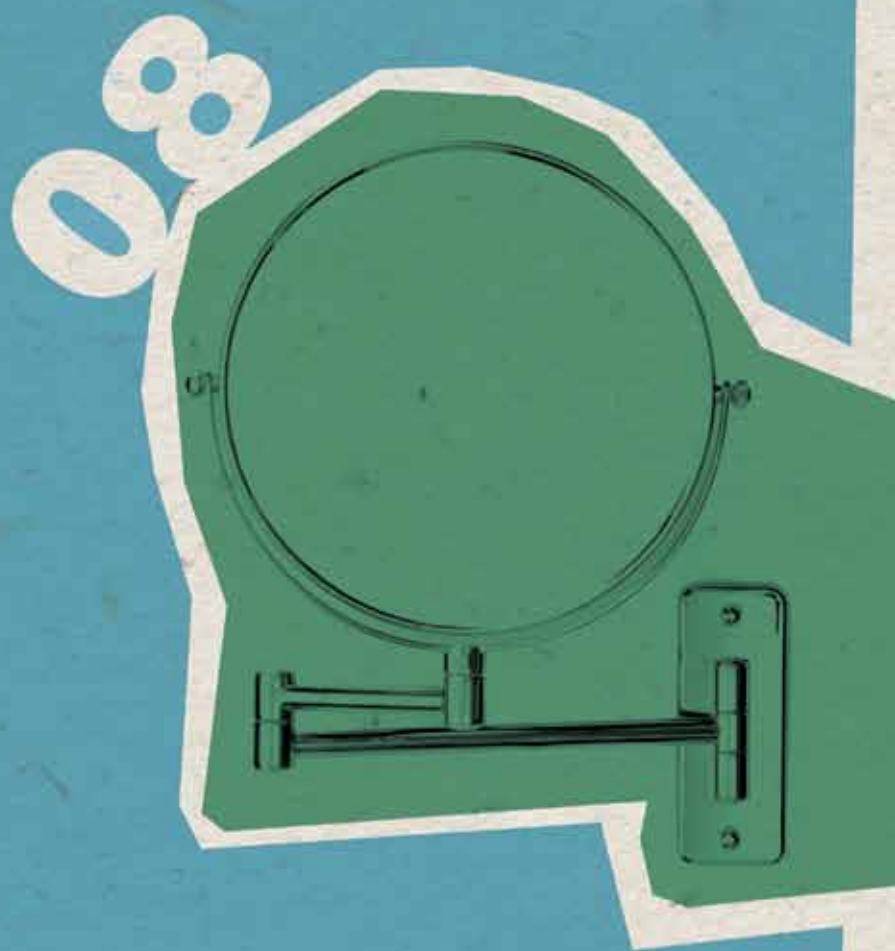
Stiúrthóir

4 Aibreán 2012

Philip Nugent

Stiúrthóir

4 Aibreán 2012

CAIBIDIL 08

RÁITEAS FAOI IOMLÁN AN GHNÓTHACHAIN AGUS AN CHAILLTEANAIS AITHEANTA

	Nóta	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
		€'000	€'000
Barrachas don bhliain airgeadais		3,627	23,332
Gnóthachain/(caillteanas) achtúireachta	23	(152)	109
Glanathrú i sreabhadh airgid chúlchiste fálaithe		19	296
Iomlán an ghnóthachain agus an chailleanais aitheanta don bhliain airgeadais		3,494	23,737

CAIBIDIL 09

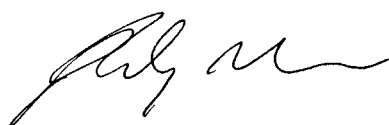
CLÁR COMHARDAITHE

	Nóta	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
		€'000	€'000
Sócmhainní in úsáid			
Sócmhainní seasta inláimhsithe	9	39	51
Sócmhainní reatha			
Féichiúnaithe (airleacain dlite tar éis níos mó ná bliain: (€3,776,651 [2010: €3,606,203])	8	4,471,575	4,542,122
Ionstraimí airgeadais díorthaigh	16	-	8,469
Airgead agus a choibhéis in airgead tirm	10	493	17,195
		4,472,068	4,567,786
Dlíteanais Reatha			
Creidiúnaithe (suimeanna dlite laistigh de bhliain amháin)	11	(4,046,957)	(4,141,754)
Ionstraimí airgeadais díorthaigh	16	-	(1,385)
Glansócmhainní reatha		425,111	424,647
Sócmhainní iomlána lúide dlíteanais reatha		425,150	424,698
Creidiúnaithe (suimeanna dlite tar éis níos mó ná bliain amháin)	12	(79,966)	(88,108)
Urrúis fiachais in eisiúint bannaí innéacsnaasctha	13	(193,674)	(189,022)
8.75% de stoc na Gníomhaireachta Airgeadais do Thithe 2018	14	(92,998)	(92,638)
Glansócmhainn roimh bharrachas pinsin		58,512	54,930
Barrachas pinsin	23	649	737
Glansócmhainní		59,161	55,667
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite	19	39	39
Barrachas coinnithe	20	59,122	55,647
Cúlchiste fálaíthe sreabhadh airgid	17	-	(19)
Cistí scairshealbhóirí	21	59,161	55,667

Thar ceann an Bhoird,

Michelle Norris
Stiúrthóir
4 Aibreán 2012

Philip Nugent
Stiúrthóir
4 Aibreán 2012

CAIBIDIL 10

RÁITEAS AR SHREABHADH AIRIGID

	Nóta	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
		€'000	€'000
Insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	18(a)	92,866	179,635
Airleacain ar infheistíochtaí agus ar sheirbhísiú airgid	18(b)	-	-
Caiteachas caipitil	18(b)	(17)	(35)
Gníomhaíochtaí Maoinithe			
Laghdú ar iasachtaí bainc agus nótaí iníoctha	18(b)	(109,551)	(421,714)
Laghdú ar airgead i rith na bliana		(16,702)	(242,114)

CAIBIDIL 11

RÉITEACH IDIR AN SREABHADH AIRGID GLAN AGUS AN GHLUAISEACHT I NGLANFHIACHAS

	<i>Nóta</i>	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
		€'000	€'000
Laghdú ar airgead tirim i rith na bliana		(16,702)	(242,114)
Eis-sreabhadh airgid ó laghdú ar mhaoiniú fiachais	<i>18(b)</i>	109,551	421,714
Gluaiseachtaí neamhairgid	<i>18(c)</i>	(5,012)	1,921
Gluaiseacht i bhfiachas glan i rith na bliana		87,837	181,521
Fiachas glan ag tús na bliana	<i>18(c)</i>	(4,486,208)	(4,667,729)
Fiachas glan ag deireadh na bliana	<i>18(c)</i>	(4,398,371)	(4,486,208)

CAIBIDIL 12

NÓTAÍ AR CHUID DE NA RÁITIS AIRGEADAIS IAD

1. STÁDAS NA GNÍOMHAIREACHTA AGUS IDIRBHEARTA LE PÁIRTITHE GAOLMHARA

Is cuideachta faoi theorainn scaireanna í An Gníomhaireacht Airgeadais Tithíochta cpt arna cur ar bun ag an Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil faoi théarmaí an Achta um An Gníomhaireacht Airgeadais Tithíochta, 1981. Is é an tAire Airgeadais úinéir tairbhiúil scairchaipiteal eisithe na Gníomhaireachta. Bunaíodh an Gníomhaireacht ina cuideachta theoranta phríobháideach ar an 8 Feabhra 1982 agus rinneadh cuideachta theoranta phoiblí di ar an 13 Eanáir 1983.

Maidir le gnáthchúrsaí gnó, is é Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (NTMA), ar comhlacht Rialtais freisin é agus a meastar dá bharr sin gur páirtí gaolmhar atá ann, a chuireann maoiniú ar fáil don Gníomhaireacht. Tugtar sonraí i Nóta 15(b) faoi na méideanna a bhí gan íoc ar an 31 Nollaig 2011 faoin gclár Nótaí faoi Ráthaíocht arb é NTMA a chuireann ar fáil é. B'ionann iomlán an chaiteachais ar ús i ndáil leis na háiseanna sin, NTMA agus údaráis áitiúla san áireamh, i rith na bliana airgeadais agus €86.7m (2010: €12.6 milliún).

I ngnáthchúrsaí gnó, thugadh an Gníomhaireacht cistí ar iasacht d'Údaráis Áitiúla agus don Gníomhaireacht Náisiúnta Foirgníochta ar chomhlachtaí Rialtais atá iontu freisin agus a meastar dá bharr sin gur páirtithe gaolmhara iad. Tugtar sonraí i Nóta 3 leis na ráitis airgeadais faoin ús a saothraíodh ar na cistí ar airleacan sin agus is é atá i gceist leis na méideanna a bhí gan íoc ar an 31 Nollaig 2011 'larmhéideanna dlite i ndáil le ciste ar airleacan', 'larmhéideanna dlite ó Údaráis Áitiúla agus larmhéideanna dlite ón nGníomhaireacht Náisiúnta Foirgníochta' mar a fhoilsítear i Nóta 8. Aistroidh bainistíocht/frithghealladh scéim Phinsin na Gníomhaireachta Airgeadais do Thithe (féach Nóta 23) go Irish Life Corporate Business, le héifeacht ó 1 Eanáir 2012.

I ngnáthchúrsa gnó, cuireann an Gníomhaireacht cistí i dtaisce le Bainc-Aontas Éireann cpt. Ba ionann agus €0.1 milliún an t-ús a tuilleadh ar na taisc seo agus b'fhiú €0.49 milliún na suimeanna i dtaisce ar 31 Nollaig.

Idirbhearta le príomhphearsanra bainistíochta

Áirítear ar phríomhphearsanra an lucht bainistíochta na daoine sin a bhfuil d'údarás acu agus de fhreagracht orthu beartaíocht na Gníomhaireachta a rialú, agus áireofaí orthu seo an Bord Stiúrtha agus daoine ar leibhéil áirithe den bhainistíocht feidhmiúcháin. Chomh maith lena gcuid tuarastail, íocann an Gníomhaireacht ranníocaíochtaí le pleán sochair shainithe iarfhostaíochta ar son príomhphearsanra den lucht bainistíochta. Is mar seo mar a leanas a cuimsíodh iomlán an chúitimh do phríomhphearsanra den lucht bainistíochta:

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Táillí *	294	300
Táillí Stiúrtóra	48	49
Ranníocaíochtaí Pinsin	108	126
	450	475

* Tá san áireamh leis na tuarastail an luach saothair don Stiúrtóir Feidhmiúcháin/Príomhoifigeach Feidhmiúcháin a dtugtar sonraí i ngeall air i Nóta 6, chomh maith le príomhphearsanra bainistíochta atá ar tuarastal.

2. STÁDAS NA GNÍOMHAIREACHTA MAIDIR LE CÚRSAÍ CÁNACH

Faoi Alt 218 den Acht Comhdhlúite Cánacha 1997, tá ioncam a thuilleann An Gníomhaireacht Airgeadais Tithíochta cpt. de thoradh an ghnó maidir le hiasachtaí agus airleacain a dhéanamh faoi Alt 5 d'Acht na Gníomhaireachta Airgeadais do Thithe, 1981, saor

ó Cháin Corparáide. Bíonn díolúine maidir le Cáin Chorparáide i gceist freisin maidir le hioncam atá inmhuirearaithe faoi Chás III, Sceideal D.

Faoi Alt 172(A) den Acht Comhdhlúite Cánacha 1999, tá de cheart ag an nGníomhaireacht díbhinní a íoc gan Cáin larchoimeádta Díbhinne bainte as.

3. IONCAM – GNÍOMHAÍOCHTAÍ LEANTACHA

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Ús ar airleacain d'údaráis áitiúla a faomhadh:		
Tar éis 27 Bealtaine 1986	115,274	77,064
Roimh 27 Bealtaine 1986	1,486	1,259
Ús ar airleacain don Ghníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta	30	94
	116,790	78,417

B'ionann luach iomlán an ioncaim ó ús ar shócmhainní airgeadais nach ar a luach cóir a iompraítear iad maidir leis an gcuntas ioncaim agus caiteachais agus €116.9 milliún, agus tá san áireamh leis sin €0.1 milliún d'ioncam ó infheistíocht, (féach nóta 7) i ndáil leis an mbliain dar chríoch an 31 Nollaig 2011 (2010: €78.6 milliún a bhfuil €0.2 milliún d'ioncam ó infheistíocht i gceist leis).

4. CAITEACHAS DÍREACH

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Bannaí innéacsnaasctha – ús éifeachtach		
Ús ar bhannaí	7,624	7,495
Préimh ar fhuascailt bannaí (Nóta 13)	4,804	(2,131)
	12,428	5,364
Costais stoic agus iasachtaí		
Ús is iníoctha ar iasachtaí bainc, ar pháipéar tráchtála, ar nótaí faoi ráthaíocht agus ar stoc	99,012	47,964
Táillí ECP	229	251
(Gnóthachan)/caillteanas malairte eachtraí ó iasachtaí	-	125
	99,241	48,340
Caillteanais tabhaithe ach nár tuairiscíodh		
iasachtaí roimh Bhealtaine 1986 *	40	-
	111,709	53,704

* Tagair do Nóta 15 le haghaidh tuilleadh mionsonraithe ar riosca creidmheasa.

5. CAITEACHAS INDÍREACH

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Caiteachas eile		
Caiteachas riaracháin (Nóta 6)	1,499	1,505
Táillí riaracháin d'údaráis áitiúla	104	109
	1,603	1,614

6. CAITEACHAS RIARACHÁIN

Thángthas ar an gcaiteachas riaracháin tar éis muirir:

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Luach saothair iniúcháin		
Iniúchadh ar ráitis airgeadais	33	33
Seirbhísí ráthaithe eile	-	-
Seirbhísí comhairleacha cánach	-	-
Seirbhísí neamhiniúchta eile	-	-
Dímheas (Nóta 9)	29	31
Íocaíochtaí cíosa faoi léas oibriúcháin	150	150
Luach saothair Stiúrthóirí		
Táillí – an Cathaoirleach	10	10
Táillí – Stiúrthóirí eile	39	39
Luach saothair an Stiúrthóra Feidhmiúcháin/an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin	119	124
Ranníocaíochtaí pinsin	48	57
	216	230
Costais fostaithe (gan Stiúrthóirí san áireamh)		
Tuarastail	523	538
Costais leasa shóisialaigh	42	43
Costais seirbhíse - pinsean - faoi láthair	97	79
Costais seirbhíse - pinsean - san am atá caite	59	-
An tIomlán san áireamh sa chuntas ioncaim agus caiteachais	721	660
(Gnóthachan)/cailteanas achtúireach ar scéim shochair shainithe atá san áireamh sa ráiteas faoi ghnóthachain agus cailteanas aitheanta	152	109

B'ionann meánlíon na bhfostaithe, an Stiúrthóir feidhmiúcháin san áireamh, i rith na bliana, agus 11 (2010: 11).

7. IONCAM AIRGEADAIS (GLAN)

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Ioncam infheistíochta ar thaiscí gearrthéarmacha	17	178
Ús a fuarthas ar iarmhéideanna airgid	100	41
Toradh measta ar shócmhainní pinsin	134	108
Costas úis ar dhliteanais phinsin	(102)	(94)
Glanioncam airgid	149	233

8. FÉICHIÚNAITHE

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Íasachtaí agus Infháiltais		
<i>Dlite ó Údaráis Áitiúla</i>	4,359,128	4,445,639
<i>Dlite ón nGníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta</i>	-	3,298
Iomlán na n-iarmhéideanna dlite ar airleacain	4,359,128	4,448,937
Dlite ó Údaráis Áitiúla *	113,504	94,088
Féichiúnaithe eile agus réamhíocaíochtaí	28	142
	4,472,660	4,543,167
Lúide: Caillteanais tabhaithe ach nár tuairiscíodh	(1,085)	(1,045)
	4,471,575	4,542,122

* Is ionann é seo agus na suimeanna atá dlite faoi láthair ó údaráis áitiúla agus ón nGníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta maidir le hiasachtaí agus infháiltais a raibh bille seolta ina leith Amhail an 31 Nollaig 2011, (féach tuilleadh anailíse aibíochta na suimeanna seo i Nóta 15(c)).

Déantar anailís mar a leanas ar an iarmhéid atá dlite ar na hairleacain:

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
(i)	lasachtaí a ceadaiódh tar éis	
	27Bealtaine 1986	
larmhéid ag tús na bliana	4,428,123	4,560,954
lasachtaí a tugadh ar airleacan	292,580	395,652
Lúide: lasachtaí a aisíocadh	(397,970)	(542,725)
Ús a gearradh	115,305	75,900
Ús a fuarthas	(99,156)	(61,658)
larmhéid ag deireadh na bliana	4,338,882	4,428,123
(ii)	lasachtaí a ceadaiódh roimh 27	
	Bealtaine 1986	
larmhéid ag tús na bliana	20,814	21,662
Lúide: lasachtaí a aisíocadh	(590)	(848)
Ús a gearradh	1,486	1,259
Ús a fuarthas	(1,464)	(1,259)
larmhéid ag deireadh na bliana	20,246	20,814
larmhéid ag deireadh na bliana	4,359,128	4,448,937
Solathar Tiomsaithe		
larmhéid ag tús na bliana	1,045	1,045
Soláthar i rith na bliana	40	-
larmhéid ag deireadh na bliana	1,085	1,045

Déantar idirdhealú i gcás iasachtaí le húdaráis áitiúla idir na hiasachtaí a ceadaíodh roimh an 27 Bealtaine 1986 agus ón dáta sin i leith (mar a shonraítear in (i) agus (ii) thuas), toisc go gcuirtear riosca creidmheasa éagsúil i leith gach ceann den dá aicme. Amhail an 31 Nollaig, níl aon suimeanna a tugadh ar airleacan don Ghníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta gan íoc níos mó sna hiasachtaí tar éis an 27 Bealtaine 1986 (2010: €3.3 milliún). Ní raibh aon iasacht le Comhlachtaí Tithíochta Ceadaithe Amhail an 31 Nollaig 2011.

Is leis an nGníomhaireacht a bhaineann dliteanas maidir le haon chailleanais chreidmheasa a thiocfadh chun cinn maidir le morgáistí a ceadaíodh roimh an 27 Bealtaine 1986 a bhfuil an bhunmhaoín atá faoi mhorgáiste mar urrús leo. Tá soláthar tiomsaithe dar luach €1.09 milliún aitheanta i leith na gcuntas sin, tá breis sonraí ina leith sin le fáil i Nóta 15 (a). Tá an soláthar seo bunaithe ar an meastachán is fearr de chuid na Gníomhaireachta, agus é faoi réir ag athruithe sna toimhdí bunúsacha agus d'fhéadfadh go méadófaí nó go laghdófaí é sa todhchaí.

I gcomhthéacs (a) gur comhlachtaí reachtúla faoin Acht Rialtais Áitiúil, 2001 agus faoi achtacháin eile na húdaráis áitiúla, (b) go bhfuil teacht isteach nó cistí na n-údarás áitiúil ina n-urrús i leith gach suim atá dlite don Ghníomhaireacht a íoc go cuí léi ag údaráis áitiúla (mar a leagtar síos sa chomhaontú idir gach údarás áitiúil faoi seach agus an Ghníomhaireacht), agus (c) go gceadaíonn an tAire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil gach iasacht a thugtar ar airleacan d'údaráis áitiúla, agus (d) tuiscint an Bhoird go dtacaíonn Rialtas láir le húdaráis áitiúla chun a n-oibleagáidí i leith na Gníomhaireachta a chomhlíonadh; tá an Bord den

tuairim nach dtagann aon riosca creidmheasa i gceist go substaintiúil i ndáil le hiasachtaí a tugadh ar airleacan d'údaráis áitiúla ar an 27 Bealtaine 1986 ná tráth ar bith ó shin i leith. Tagair le do thoil do Nóta 15 (a) le haghaidh breis sonraí.

9. SÓCMHAINNÍ SEASTA INLÁIMHSITHE – TREALAMH RÍOMHAIREACHTA AGUS TREALAMH EILE

31 Nollaig 2011	
€'000	
Costas	
Ag tús na bliana	181
Breisiúcháin	17
Diúscairtí	(25)
Ag deireadh na bliana	173
Dímheas	
Ag tús na bliana	130
Gearrtha i leith na bliana	29
Diúscairtí	(25)
Ag deireadh na bliana	134
Leabharluach glan	
31 Nollaig 2011	39
31 Nollaig 2010	51

Rinneadh diúscairt maidir le sócmhainní seasta inlámhsithe ar luach iomlán €24,866 i rith na bliana, agus rinneadh díscríobh nialais i ndáil le sócmhainní den chuid sin dar luach iomlán €24,866 i rith na bliana 2011. Ní úsáidtear na sócmhainní sin feasta i mbun an ghnó.

10. AIRGEAD TIRIM AGUS CÓIBHÉISÍ AIRGID

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Airgead sa bhanc agus ar láimh	493	17,195
Suimeanna arna gcoimeád i dtaisc gearrthéarmacha	-	-
	493	17,195

Taisc bairc is mó atá i gceist le taisc gearrthéarmacha.

11. CREIDIÚNAITHE (SUIMEANNA A BHEIDH DLITE LAISTIGH D'AON BHLIAIN AMHÁIN)

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Páipéar Tráchtála	-	300,237
Áiseanna eisiúna nótaí	2,794	1,265
Nótaí faoi Ráthaíocht		
<i>Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta</i>	3,847,950	3,584,868
<i>Údaráis Áitiúla</i>	178,654	220,476
<i>Ciste Comhshaoil</i>	2,828	26,789
	4,029,432	3,832,133
Iasachtaí bairc	-	-
Ús is iníoctha ar pháipéar tráchtála, ar áiseanna eisiúna nótaí agus ar nótaí faoi ráthaíocht	9,237	2,608
Ús dlite ar stoc agus ar bhannaí	5,096	5,056
Fabhrú	398	455
	4,046,957	4,141,754
Creidiúnaithe cánach (san áireamh i bhfabhrú)		
ÍMAT	32	31
CBL	2	8

Tagann an páipéar tráchtála, na háiseanna maidir le nótaí a eisiúint agus na nótaí faoi ráthaíocht faoi lánráthaíocht an Aire Airgeadais.

12. CREIDIÚNAITHE (SUIMEANNA ATÁ DLITE TAR ÉIS NÍOS MÓ NÁ BLIAIN AMHÁIN)

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Iasachtaí bairc agus áiseanna eisiúna nótaí		
Idir bliain amháin agus dhá bhliain	-	2,495
Idir dhá bhliain agus cúig bliana	1,797	-
Tráth is faide ná cúig bliana	78,169	85,613
	79,966	88,108

Tagann na hiasachtaí agus na nótaí iníoctha faoi lánráthaíocht an Aire Airgeadais ach amháin dhá áis le bairc fhorháisiúnta maidir le €25 milliún an ceann, le haghaidh iasachtaí gan ráthaíocht le haghaidh tionscnaimh uisce, dramhaíola agus comhshaoil. Tá cur síos breise ar aibíocht na suimeanna atá dlite tar éis níos ná bliain amháin i Nóta 15(c).

13. ÚRRÚS FIACHAIS AR EISIÚINT – BANNAÍ INNÉACSNASCTHA

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Eisiúint bannaí de chuid na Gníomhaireachta		
Airgeadais do Thithe		
Bannaí Innéacsnaasctha 4% 2015	95,230	95,230
Luach ainmniúil bannaí ar eisiúint	95,230	95,230
Glanspeansais neamhamúchta agus préimh/ lascaine ar eisiúint	570	722
	95,800	95,952
Soláthar do phréimh ar fhuascailt bannaí	97,874	93,070
	193,674	189,022

Leagtar amach aibíochtaí na n-urrús fiachais ar eisiúint i Nóta 15 (c).

Soláthar do phréimh ar fhuascailt bannaí innéacsnaasctha

	Iomlán	Iarchurtha	Soláthar
	€'000	€'000	€'000
31 Nollaig 2011			
Ag tús na bliana	96,261	(3,192)	93,069
A d'eascair i rith na bliana	3,984	821	4,805
Ag deireadh na bliana	100,245	(2,371)	97,874
31 Nollaig 2010			
Ag tús na bliana	99,203	(4,003)	95,201
A d'eascair i rith na bliana	(2,942)	811	(2,131)
Ag deireadh na bliana	96,261	(3,192)	93,070

Is trí thagairt don chéatadán d'ardú ar an Innéacs Praghasanna Tomhaltais ó bhonnáta gach eisiúint den bhanna go dtí an t-innéacs is infheidhme sé mhí roimh dháta an chúpóin a bhaineann le hábhar a shocraítear an phréimh a bhíonn le híoc tráth na fuascailte. Tagann an banna faoi lánráthaíocht an Aire Airgeadais.

14. STOC NA GNÍOMHAIREACHTA AIRGEADAIS DO THITHÉ 8.75% 2018

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Ag parluach	95,230	95,230
Lúide: Lascaine neamhamúchta ar eisiúint	(2,232)	(2,592)
	92,998	92,638

Tagann an parluach atá dlite ar fhuascailt an stoic seo agus an t-ús ar an stoc seo faoi lánrathaíocht an Aire Airgeadais.

Leagtar amach sonraí faoi aibíocht na n-urrús fiachais atá ar eisiúint i Nóta 15 (c).

15. BAINISTÍOCHT RIOSCA AIRGEADAIS

Réamhrá agus léargas ginearálta

Tharlódh nochtadh i gcás na Gníomhaireachta do rioscaí mar seo a leanas ón úsáid a bhaineann sí as ionstraimí airgeadais:

- riosca creidmheasa;
- riosca leachtachta; and
- rioscaí margaidh (lena n-áirítear ráta úis, boilsciú agus airgeadra).

Cuirtear eolas i láthair sa nóta seo faoin nochtadh a bhaineann don Ghníomhaireacht maidir le gach ceann de na rioscaí thuas chomh maith le heolas faoi chuspóirí, faoi bheartais agus faoi nósanna imeachta na Gníomhaireachta chun an baol ó rioscaí a mheas agus a bhainistiú.

Creat bainistíochta riosca

Is ar Bhord na Stiúrthóirí atá an fhreagracht ghinearálta maidir le creat bainistíochta i ndáil le rioscaí a chur ar bun don Ghníomhaireacht agus maoirseacht a dhéanamh ina leith. Tá beartais bainistíocht riosca na Gníomhaireachta leagtha amach chun an baol ó rioscaí don Ghníomhaireacht a shonrú agus ainlís a dhéanamh

air, chun teorainneacha agus rialuithe cuí a leagan síos agus chun monatóireacht a dhéanamh ar rioscaí agus ar chloí le teorainneacha. Déantar athbhreithniú rialta ar bheartais agus ar chórais bhainistíochta rioscaí d'fhonn athruithe ar riocht an mhargaidh, ar tháirgí agus ar na seirbhísí a tháirgtear a léiriú. Áirítear beartais ar úsáid hionstraimí díorthaigh cisteáin ar bheartais agus ar nósanna imeachta na Gníomhaireachta. Tacaíonn siad seo le comhlíonadh maidir le Sonraíocht agus Ceanglais an Aire Airgeadais arna n-eisiúint faoi fhorálacha an Achta um Idirbhearta Airgeadais Chuideachtaí Áirithe agus Chomhlachtaí Eile, 1992 agus cuireann siad sárchleachtas maidir le húsáid ionstraimí díorthaigh cisteáin san áireamh. Is í an phríomhaidhm a bhíonn le hionstaimí díorthaigh airgeadais a úsáid comhréir a dhéanamh maidir le riosca nó riosca maidir le hathruithe ionchais ar rátaí malairte eachtraí i ndáil le sócmhainní agus dliteanais na Gníomhaireachta a chur ar neamhní.

Ceadaítear faoin 'Sonraíocht agus Ceanglais' reatha (atá bailí go 31 Nollaig 2012), atá de réir beartas a d'aontaigh an Bord, conarthaí maidir le hiomlaoid rátaí úis (€400 milliún), réamhchonarthaí malairte eachtraí (€6.0 billiún), réamh-chomhaontuithe rátaí (€80 milliún), agus caidhpeanna rátaí úis (€300 milliún). Leagtar amach mionsonraí sa 'Sonraíocht agus Ceanglais' faoi na cineálacha frithpháirtithe agus faoi fhreagrachtaí an Bhoird i ndáil le bainistíocht díorthaigh.

Ní féidir idirbhearta a dhéanamh ach amháin le ceadú Phríomhfheidhmeannach na Gníomhaireachta nó le ceadú an Rialtóra Airgeadais (i gcás na n-idirbheart sin a bhfuil Gníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta ag feidhmiú mar ghníomhaire/ frithpháirtí, tá tugtha d'údarás do Ghníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta feidhmiú thar ceann na Gníomhaireachta, cé nach gá ceadú foirmiúil le haon idirbheart a dhéantar, ní mór a nótáil ag an bPríomhoifigeach Feidhmiúcháin nó ag an Rialtóir Airgeadais) agus cuirtear na hidirbhearta seo faoi phróiseas seiceála maidir le hiniúcháireacht inmheánach go tráthrialta a fhaid agus a bhíonn feidhm leo.

Déanann an Ghníomhaireacht faoina clár páipéir eurothrachtála (ECP), ECP a eisiúint in airgeadra seachas an euro. D'fhonn maolú fálaíthe in aghaidh an riosca airgeadra sin, ceanglaíonn an Ghníomhaireacht réamhchomhaontuithe rátaí maidir le hairgeadra iasachta.

Ní raibh aon réamhchonarthaí airgeadra iasachta gan íoc ag an nGníomhaireacht ag deireadh na bliana. Tá sonraí breise maidir le riosca airgeadra san áireamh i nóta (c) thíos.

(a) Riosca creidmheasa

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
Sócmhainní airgeadais	€'000	€'000
Iasachtaí agus Infháiltais d'údaráis áitiúla	4,359,128	4,445,639
An Ghníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta	-	3,298
Lúide soláthar tiomsaithe	(1,085)	(1,045)
	4,358,043	4,447,892
Airgead sa bhanc agus ar láimh	493	17,195
Suimeanna coinnithe ar thaiscí gearrthearma	-	-
Dlite ó Údaráis Áitiúla	113,504	94,088
Ionstraimí airgeadais díorthaigh	-	8,469
	4,472,040	4,567,644

Is éard is riosca creidmheasa ann ná riosca caillteanais airgeadais don Ghníomhaireacht sa chás go dteipeann ar chustaiméir nó ar fhrithphairtí le hionstraim airgeadais na dualgaisí faoin gconradh a chomhlíonadh agus is i ndáil le hiasachtaí agus airgead a thugann an Ghníomhaireacht ar airleacan dá cuid custaiméirí, údaráis áitiúla na hÉireann, is mó a thagann sé i gceist. Leagtar uasnochtadh na Gníomhaireachta do riosca creidmheasa amach sa tábla thuas. Ceadáítear don Ghníomhaireacht airgead a tabhairt ar airleacan faoi láthair díobh seo a leanas:

- Údaráis áitiúla agus an earnáil dheonach tithíochta d'fhonn a úsáid acusan chun críche ar bith a bhfuil údarás leis faoi Achtanna na dTithe 1966 go dtí 2009. Is féidir leis an nGníomhaireacht faoi láthair iasacht a thabhairt go díreach do Chomhlachtaí Tithíochta Ceadaithe (AHBanna) ach ní raibh aon iasacht tarraingthe anuas ag AHBanna ar an 31 Nollaig 2011; agus
- An Ghníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta, nó an Ghníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta Teoranta mar a bhí ann roimhe, (cumaiscthe anois ina nGníomhaireacht Phobail Inbhuanaithe agus Tithíochta faoi mar a dhéantar tagairt di san Acht um an nGníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta Teoranta 1963) d'fhonn a úsáid chun críche dleathaí ar bith i dtaca le tithíocht a chur ar fáil nó a fheabhsú nó seirbhísí a bhaineann leis sin nó mar mhalairt ar chistí a fuair an Ghníomhaireacht ar iasacht chun críocha den sórt sin atá fós gan íoc. Ní raibh aon suimeanna gan íoc ar airleacan don nGníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta Amhail an 31 Nollaig 2011.
- Údaráis áitiúla do thionscadail chaipitil arna n-údarú faoi alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha), 2002.

Déantar iarmhéideanna dlite ó Údaráis Áitiúla a chatagóiriú mar a leanas:

Iarmhéid dlite ar airleacain	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
<i>Airleacain dlite ó Údaráis Áitiúla</i>		
Iasachtaí bainteach le Morgáiste Tithíochta	1,425,213	1,511,521
Fóirdheontas Caipitil agus Cíos	1,200,259	1,195,166
Maoiniú Idirlinne	485,055	533,372
Ceannach Talún	499,581	562,528
Iasachtaí eile Neamh-mhorgáiste Tithíochta	422,274	364,935
Tionscadail Uisce, Dramhaíola agus Comhshaoil	326,746	278,117
	4,359,128	4,445,639
Iasachtaí de chuid na Gníomhaireachta Foirgníochta Náisiúnta	-	3,298
Comhlachtaí Tithíochta Ceadaithe (AHBanna)	-	-
Olliomlán na n-iarmhéideanna dlite ar airleacain	4,359,128	4,448,937

Cé go leagan an tábla thuas amach cuspóir na hiasachta a cuireadh ar fáil d'údaráis áitiúla, measann an Ghníomhaireacht go bhfuil dhá chatagóir iasachtaí go príomha aici le húdaráis áitiúla, iad sin a ceadaiódh roimh an 27 Bealtaine 1986 agus iasachtaí a ceadaiódh ina dhiaidh sin. Ní hionann an phróifíl maidir le riosca creidmheasa i ndáil leis an dá chatagóir.

Comhthaobhacht

Tá dliteanas ar an nGníomhaireacht maidir le haon chaillteanas creidmheasa a eascraíonn ar mhorgáistí a tugadh roimh Bhealtaine 1986 agus a bhfuil an bhunmhaoín atá faoi mhorgáiste agus árachas cosanta morgáiste mar urrús leo. Bíonn comhthaobhacht ar láimh ag na húdaráis áitiúla i bhfoirm leasanna morgáistí maidir leis an maoín agus bhíonn árachas cosanta morgáiste ag iasachtaithe aonair. Ní thagann an Ghníomhaireacht faoi dhliteanas i leith aon chaillteanas lagaithe a d'fhéadfadh teacht chun cinn ach amháin sa chás nach leor luach na comhthaobhachta sin chun an fiachas a scaoileadh.

Tá urrús ag an nGníomhaireacht ar iasachtaí tar éis Bealtaine 1986, nuair a urscaoileadh muirir agus íocaíochtaí tosaíochta, ar ioncaim nó ar chistí na n-údarás áitiúla d'íocaíocht dlite don Ghníomhaireacht

de na suimeanna dlite uile. Níor cuireadh aon luach leis an muirear sin sa tábla maidir le huasnochtadh riosca creidmheasa thuas, mar gheall ar an rangú íseal atá aige.

Iasachtaithe lagaithe agus dlite thar téarma

Ní dhéantar leasú ar mheastacháin maidir le luach cóir ach amháin sa chás go meastar iasacht faoi leith a bheith dlite thar téarma nó lagaithe. Seo mar leanas sainmhíniúchán maidir le dlite thar téarma agus lagaithe:

Is ionann iasacht lagaithe agus iasacht a gcinneann an Ghníomhaireacht gur dócha nach mbeifear in ann an phríomhshuim agus an t-ús ar fad atá dlite a bhailiú de réir théarmaí an chonradh a ghabhann leis an iasacht.

Iasachtaí a bhfuil íocaíochtaí úis nó íocaíochtaí príomhshuime faoin gconradh i ndáil leo dlite thar a dtéarma.

Ní raibh aon iasachtaí de chuid na Gníomhaireachta ná airgead ar airleacan dlite thar a dtéarma ar an 31 Nollaig 2011 (2010: €nialas). Tá sonraí iasachtaí a bhí faoi réir athchaibidlíochta i rith na bliana i gcuid na n-iasachtaí athchaibidlíochta den nóta seo.

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
Anailís ar iasachtaí d'údaráis áitiúla	€'000	€'000
iasachtaí roimh 1986	20,246	20,814
iasachtaí tar éis 1986	4,338,882	4,428,123
	4,359,128	4,448,937
Soláthairti tiomsaithe		
iasachtaí roimh 1986	1,085	1,045
iasachtaí tar éis 1986	-	-
	1,085	1,045

Ní eascraíonn aon riosca ábhartha creidmheasa ar iasachtaí a thugtar ar airleacan d'údaráis áitiúla ar nó tar éis 27 Bealtaine 1986 agus níl aon soláthar caillteanais iasachta taifeadta i leith na n-iasachtaí seo. Is comhlachtaí iad údaráis áitiúla atá comhdhéanta faoi reacht. Tá gach iasacht a thugtar ar airleacan d'údaráis áitiúla ceadaithe ag an Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil. Is é tuairim láidir an Bhoird nach n-eascraíonn riosca creidmheasa, sa chomhthéacs seo.

Tá an Bord Stiúrthóirí freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar riosca creidmheasa na Gníomhaireachta lena n-áirítear:

- beartais chreidmheasa a chur le chéile i gcomhar leis an mBainistíocht maidir le coinníollacha comhthaobhachta nósanna tuairiscíochta agus nósanna imeachta maidir le cúrsaí dlí de réir mar a oireann taobh istigh de na ceanglais reachtúla;
- an córas údaráis agus faofa maidir le frithpháirtithe nua (comhlachtaí nach údaráis áitiúla iad) agus rialacha maidir leis an gcomhchruinniú iasachta ina leith a leagan síos;

athbhreithniú a dhéanamh maidir leis an gcomhlíontas i gcás beartas agus nósanna imeachta inmheánacha;

- monatóireacht a dhéanamh ar an gcaoi a bhfoilsítear an Beartas Iasachta;
- aon iasachtaí a thugtar do AHBanna faoi théarma alt 17 d'Acht na dTithe (Forálacha Ilghnéitheacha) 2002 a cheadú agus a chinntiú go mbíonn gach iasacht a thugtar ag teacht le Beartas Creidmheasa na Gníomhaireachta;
- acmhainneacht chreidmheasa gach AHB a mheas agus a cheadú a thabhairt dá réir sin sula gceanglaíonn an Gníomhaireacht aon Mháistir-chomhaontú;
- cinntiú go mbíonn an cháipéisíocht ar fad a bhaineann le hábhar cruinnithe i gcás iarratas ar chreidmheas; agus
- an riosca creidmheasa a choinneáil laistigh de theorainneacha ceadaithe an Bhoird.

Iasachtaí Athchaibidlíochta

Is ionann iasachtaí faoi théarmaí athchaibidlíochta agus iasachtaí a ndearnadh athstruchtúrú ina leith mar gheall ar chúinsí buiséid agus i gcás go bhfuil lamháltas déanta ag an nGníomhaireacht nach mbeadh san áireamh murach sin. Ón uair a dhéantar athstruchtúrú ar iasacht, bíonn sí sa chatagóir seo beag beann ar fheidhmiú sásúil na hiasachta tar éis a hathstruchtúraithe nó a mhalairt.

Rinneadh athchaibidlíocht leis na húdaráis áitiúla i rith na bliana 2009 maidir le hiasachtaí dar luach iomlán €263.84 milliún a bheadh ag aibiú sa bhliain 2009 agus sa bhliain 2010 go dtí an bhliain 2011. Níor tharla aon athchaibidlíocht breise i 2010 nó sa bhliain reatha ach tugaimid ar aird go ndearnadh suimeanna is ionann agus €30.2 milliún de na hiasachtaí a ndearnadh athchaibidlíocht orthu roimhe seo a aisíoc in iomláine i rith na bliana (2010: €78.1 milliún). Is é €155.43 milliún méid na n-iasachtaí gan íoc Amhail an 31 Nollaig 2011 (2010: €185.63 milliún). Amhail an 1 Eanáir 2012 rinneadh athchaibidlíocht go ceann sé mhí eile ar na hiasachtaí seo go léir agus aistrefar iad ina n-iasachtaí blianachta gnáthchúrsa iníoctha thar thréimhse suas le 25 bliain le héifeacht ón 1 Iúil 2012.

Go luath i 2012, d'aontaigh an Gníomhaireacht go ndéanfaí athchaibidlíocht ar thráinse eile d'iasachtaí údaráis áitiúil neamhbhainteach le tithíocht trí théarmaí na n-iasachtaí a leathnú amach go téarmaí 40 bliain. Bhí meántearma iasachta 25 bliain ag an tráinse iasachtaí seo, le luach €34 milliún, amhail an 31 Nollaig 2011.

Comhchruinniúcháin

Is le húdaráis áitiúla agus leis an nGníomhaireacht Náisiúnta Foirgníochta, atá cónasctha anois leis an nGníomhaireacht um Thithíocht agus Pobail Inbhuanaithe, a bhaineann gach iasacht agus airgead ar airleacan (agus bíonn siad uile faoi cheadú ón Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil).

Gné eile den riosca creidmheasa maidir leis an nGníomhaireacht oiread agus atá an Gníomhaireacht nochtaithe d'institiúidí (Gníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta go háirithe), a bhfuil infheistíochtaí gearrthéarmacha aici léi. Déanann an Bord beartas maidir leis an nochtacht i gcás infheistíochta agus frithpháirtithe a aontú go tráthrialta. Ní thagann infheistíocht i gceist faoi láthair ach amháin i gcomhthéacs na bainistíochta ó lá go lá ar chúrsaí leachtachta. Ag deireadh na bliana, bhí nialas infheistithe ag an nGníomhaireacht (2010: nialas) i Nótaí Stáitchiste le Gníomhaireacht Bhainistíochta an Chisteáin Náisiúnta.

Is é Banc Aontais Éireann an fhrithpháirtí maidir le hairgead tirim faoi láthair, agus suim de €493,000 ina seilbh an 31 Nollaig 2011 (2010: €17,192,000). Ar an 31 Nollaig 2011, ba é CCC an rátáil do Bhanc Aontais Éireann ag Standard and Poor's.

(b) Riosca Leachtachta

Is ionann riosca leachtachta agus an riosca go mbeadh deacracht ag an nGníomhaireacht maidir le dliteanais airgeadais a shásamh. Is le ciste ó áis Nótaí faoi Ráthaíocht na Gníomhaireachta, agus sin faoi ráthaíocht Aire Airgeadais na hÉireann, a thugtar mórchuid iasachtaí na Gníomhaireachta- ar blianachtaí 30 bliain is mó atá i gceist leo. Bíonn éirim idir aon lá amháin agus trí mhí ag dul le Nótaí faoin áis sin, agus tréimhse 3 mhí leis an gcuid is mó de na Nótaí. I gcodarsnacht leis seo, bíonn meántearma iasachta bunaidh 22 bliain ag iasachtaí agus infháltais (2010: 21 bliain). I bhfianaise an dearbhúcháin a fuarthas ón Roinn Airgeadais agus ón NTMA maidir le leanúnachas agus oiread na cistíochta ar ráta comhlúthach, is é tuairim an Bhoird go bhfuil dóthain acmhainní ar fáil chun freastal d'aon riosca leachtachta a eascródh as seo go ceann 12 mí.

Tá Nótaí faoi Ráthaíocht ag an nGníomhaireacht le húdaráis áitiúla agus líon beag acu leis an gCiste Comhshaoil (féach leathanach 68).

Leagtar amach sa tábla seo a leanas anailís aibíochta ar dhliteanais airgeadais ar bhonn neamhlascaine de réir aibíochta an chonartha atá fanta ag deireadh na bliana:

31 Nollaig 2011	Suim ghlanluacha	Ollsrea- bhadh ainmniúil isteach (amach)	Níos lú ná 1 mí amháin	1–3 Mhí	3 Mhí go 1 bhliain amháin	1–5 bliana	Níos mó ná 5 bliana
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Dlíteanais neamhdhíorthaigh							
Clár ECP	-	-	-	-	-	-	-
Áis nótaí faoi ráthaíocht	4,029,432	(4,052,364)	(1,529,970)	(2,522,087)	(306)	-	-
Nóta meántéarmach ar ráta seasta	2,294	(2,335)	(2,335)	-	-	-	-
Áis Eisiúna Nóta	500	(500)	(500)	-	-	-	-
Iasacht inathraitheach 20 bliain	79,966	(93,366)	-	(235)	(6,961)	(27,708)	(58,462)
Bannaí innéacsnaasctha	193,674	(227,581)	-	-	(10,418)	(217,163)	-
Stoc ar Ráta Seasta 8.75%	92,998	(146,278)	-	(4,167)	(4,167)	(33,332)	(104,613)
	4,398,864	(4,522,424)	(1,532,805)	(2,526,489)	(21,852)	(278,203)	(163,075)
Dlíteanais neamhdhíorthaigh							
Clár ECP	300,237	(295,447)	(119,011)	(82,074)	(94,362)	-	-
Áis nótaí faoi ráthaíocht	3,832,133	(3,834,293)	(3,832,404)	(1,257)	(632)	-	-
Nóta meántéarmach ar ráta seasta	3,760	(3,927)	(296)	-	(1,296)	(2,335)	-
Iasacht inathraitheach 20 bliain	85,612	(97,741)	-	(193)	(6,782)	(27,052)	(63,714)
Iasacht téarma 5 bliana	-	-	-	-	-	-	-
Bannaí innéacsnaasctha	189,021	(205,466)	-	-	(3,865)	(201,601)	-
Stoc ar Ráta Seasta 8.75%	92,638	(154,611)	-	(8,333)	-	(41,665)	(104,613)
	4,503,401	(4,591,485)	(3,951,711)	(91,857)	(106,937)	(272,653)	(168,327)
Dlíteanais Díorthaigh							
Trádáil: amach	(216,390)	(217,447)	(119,011)	(82,074)	(16,361)	-	-
Trádáil: isteach	216,390	217,447	119,011	82,074	16,361	-	-
	-	-	-	-	-	-	-

Bainistíocht riosca leachtachta

Is é beartas na Gníomhaireachta i ndáil le riosca leachtachta a chinntiú, trí athbhreithniú go tráthrialta ar an riachtanas maidir le sreabhadh airgid, gur féidir léi a cuid dualgaisí maoinithe a shásamh go ceann tréimhse cuí.

Aontaíonn an Bord leasú síor-rialta ar an bPlean Corparáide cúig bliana ag cruinniú an Aibreáin gach bliain. Cuirtear i gcountas lena linn sin ríomh inmheánach na Gníomhaireachta féin i ndáil le meastacháin faoi iasachtaí ar airleacan, iasachtaí a bheidh ag aibiú i rith na bliana agus roghanna ó thaobh maoinithe.

Cuirtear athbhreithniú rialta maidir le riocht airgeadais na Gníomhaireachta i láthair chomh maith le cuntais bhainistíochta míosúla.

Déanann an Bord athbhreithniú go rialta ar an gclár fiachais reatha, lena n-áirítear tuairisc gach ráithe ar chistí comhoiriúnacha, ar shuimeanna a fuarthas ar iasacht agus suimeanna ar airleacan de réir chineál na n-iasachtaí agus an tráth aibíochta, chomh maith le mionchuntas ar chaipiteal, struchtúr rátaí úis, airgeadra, costais iasachta, agus próifíl aibíochta.

Déanann an Ghníomhaireacht maoiniú ar a cuid oibriúcháin trí mheascán d'eisiúintí bannaí, páipéar tráchtála (neamhcheangailte, agus le háiseanna taca tiomanta), rótharraingtí bainc agus brabús coinnithe. B'ionann eisiúintí bannaí agus áiseanna tiomanta agus 5% de na háiseanna iasachta a bhí ar fáil ag an nGníomhaireacht ar 31 Nollaig 2011. Maidir le háiseanna tiomanta na Gníomhaireachta, eisiúintí bannaí agus an clár ECP €6 billiún (a síníodh ar 22 Deireadh Fómhair 2002, le heisiúintí in airgeadraí éagsúla á ndéanamh ag Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta ón 26 Feabhra 2003 i leith), úsáidtear iad chun na hiasachtaí d'údaráis áitiúla faoi fhorálacha Achtanna na dTithe a mhaoiniú. Úsáidtear áiseanna neamhthiomanta eile maidir le cúrsaí idirlinne agus cúrsaí leachtachta den chuid is mó.

Fágann oibríochtaí maoinithe na Gníomhaireachta go mbíonn uirthi fiachas nua a chruinniú agus iasachtaí atá

ag aibiú a athmhaoiniú. Bíonn áiseanna rótharraingte na Gníomhaireachta (€51 milliún ar fáil ar 31 Nollaig 2011) faoi réir ag athbhreithniú bliantúil ag baincéirí na Gníomhaireachta. Cuireadh le clár páipéar ECP €6.0 billiún na Gníomhaireachta i mí Márta 2010, ó €4.4 billiún go dtí €6.0 billiún. Ach mar ar tugadh ar aird roimhe seo, bhí rochtain na hÉireann agus dá bhrí sin rochtain na Gníomhaireachta ar chaidreamh an mhargaidh maidir le maoiniú ECP srianta i gcaitheamh na bliana. Ba é meánchostas fhiachas na Gníomhaireachta sa bhliain 2011 arna thabhairt de réir na bliana 2.20% i gcomparáid le 0.92% sa bhliain 2010. Chuir an Ghníomhaireacht leis an gClár Nótaí faoi Ráthaíocht i rith na bliana freisin, ardú ó €3.75 billiún go dtí €4.50 billiún i rith 2010.

Bíonn tionchar ar an teacht a bhíonn ag an nGníomhaireacht ar chistí iasachta agus ar an gcostas a bhaineann leo, ag an rátáil creidmheasa, i measc rudaí eile. Cruthaíonn íslíú céime ó thaobh rátála de, riosca go bhféadfadh infheisteoirí seachtracha féachaint leis an nochtadh do riosca chreidmheasa don eintreas ráthaíochta fiachais - Éire - agus dá réir sin maidir leis an nGníomhaireacht, a laghdú. Tharla íslíú céime ó thaobh rátála d'Éirinn, agus dá réir sin don Ghníomhaireacht, i rith 2011 a chuir srian ar an teacht atá ag an nGníomhaireacht ar mhargaí caipitil ó thaobh quantum agus tréimhse maidir le maoiniú ECP. Baineadh leas as malairt socruithe maoinithe de chuid NTMA faoin gclár Nótaí faoi Ráthaíocht agus ardaíodh uasteorainn an Chláir dá réir. Bhí luach €3.85 billiún de Nótaí faoi Ráthaíocht ceannaithe ag NTMA faoin 31 Nollaig 2011 (2010: €3.58bn). Bhí na húdaráis áitiúla agus an Ciste Comhshaoil tar éis €0.18bn (2010: €0.25bn) a cheannach Amhail an 31 Nollaig 2011. Ní bhfuarthas aon mhaoiniú tríd an gclár ECP Amhail an 31 Nollaig 2011 (2010: €300m).

Tá roinnt iasachtaí meántearma ar ráta seasta tugtha ar aghaidh ag an nGníomhaireacht d'údaráis áitiúla ar mhaithe le tithíocht agus cúrsaí a bhaineann le tithíocht agus rinne an Ghníomhaireacht maoiniú i ndáil leis na hiasachtaí sin le Nótaí Meántearma ar ráta seasta comhoiriúnach. Mar gheall air sin, tá comhoiriúnú iomlán déanta ar na hiasachtaí ó thaobh téarma agus

ráta úis agus níl aon riosca leachtachta i gceist leo. Déantar maoiniú maidir le mórchuid na n-iasachtaí ón nGníomhaireacht - ar blianachtaí 30 bliain iad den chuid is mó - tríd an áis Nótaí faoi Ráthaíocht. (féach Nóta 15 (b)). Tá tréimhse 90 lá ag formhór na n-aibíochtaí reatha gan íoc do Nótaí faoi Ráthaíocht ag deireadh na bliana, an 31 Nollaig 2011.

Bhí tionchar suntasach i rith na bliana ag an íslíú céime maidir le rátaí creidmheasa an stáit, agus dá réir sin rátaí creidmheasa na Gníomhaireachta, agus ag tarraingt siar na hÉireann ó na margaí maoinithe, ar an teacht a bheadh ag an nGníomhaireacht ar mhaoiniú tríd an gclár ECP atá dírithe ar an margadh. Tar éis chlár cúnamh airgid an AE/IMF, rinne an Roinn Airgeadais riocht leachtachta agus maoinithe na Gníomhaireachta go ceann 12 mí a thabhairt faoi bhreithniú agus d'iarr an Roinn go leanfadh NTMA ag cur maoiniú GN ar fáil don Gníomhaireacht. Aontaíodh go gcuirfear maoiniú ar ráta comhlúthach tríd an gclár cúnamh airgid ar fáil ina thráinsí, agus tréimhse aibíochta 3 mhí i gceist le

gach ceann. Tagann na nótaí GN faoi ráthaíocht Aire Airgeadais na hÉireann.

(c) Rioscaí margaidh

Is ionann riosca margaidh agus an baol go rachadh athrú ar phraghsanna an mhargaidh, mar shampla rátaí úis agus rátaí malairte eachtraí, i bhfeidhm ar ioncam na Gníomhaireachta nó ar luach na n-ionstraimí airgeadais a bhfuil úinéireacht aici orthu, a mhaolú oiread agus is féidir nó an nochtadh sin a thabhairt ar neamhní.

Bainistíocht rioscaí margaidh

Dealaoíonn an Gníomhaireacht rioscaí margaidh ina rioscaí a bhaineann le hathrú ar rátaí athraitheacha úis, i rátaí malairte eachtraí agus i mboilsciú. Déantar bainistíocht ar nochtadh do riosca maidir le rátaí úis trí neamhréir idir a bhfuil faighte ar iasacht agus a bhfuil tugtha ar airleacan ag an nGníomhaireacht faoi scáth gach clár faoi leith - ráta seasta agus ráta athraitheach innéacsasctha, a chúngú oiread agus is féidir sin.

Déantar anailís ar na sócmhainní airgeadais thíos:

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Ráta seasta	129,235	138,264
Ráta comhlúthach:		
EURIBOR®	4,208,814	4,265,532
Innéacsasctha	135,042	156,424
	4,473,091	4,560,220
Díorthaigh	-	8,469
	4,473,091	4,568,689

Thug an Gníomhaireacht airleacain nua ar ráta seasta agus ráta comhlúthach i rith na bliana airgeadais. (Ráta seasta €0.55 milliún: ráta comhlúthach €292.03 milliún. 2010: Ráta seasta €0.46 milliún: Ráta comhlúthach €395.19 milliún).

Rangaítear airleacain innéacsasctha na Gníomhaireachta mar shócmhainní ar ráta comhlúthach:

	31 Nollaig 2010	31 Nollaig 2011
Meánráta úis seasta ualaithe	5.76%	5.48%
Meánráta úis comhlúthach ualaithe	2.40%	1.51%
Meántréimhse ualaithe a bhfuil sócmhainní ar úis seasta socraithe dí	19.6 years	19.8 years

Is iasachtaí ar feadh 30 bliain a eisíodh sa bhliain 1986 cuid mhór de na hiasachtaí ar ráta seasta ón nGnómhachaireacht. Is ar feadh tréimhsí i bhfad níos giorra ná sin, téarmaí iasachta idir cúig agus deich mbliana ar an meán, a shocraítear iasachtaí nua a tugadh ar airleacan ón 27 Bealtaine 1986 ar aghaidh. Iasachtaí d'údaráis áitiúla ar feadh tréimhsí idir aon bhliain

amháin agus caoga bliain atá i gceist leis na hiasachtaí ar ráta comhlúthach.

Bunaithe ar iarmhéideanna iasachta bunaidh ar airleacan, is téarma 22 bliain (2010: 21 bliain). An meán téarma bunaidh ualaithe.

Déantar anailís ar na dliteannais airgeadais thíos:

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Ráta seasta	95,293	96,398
Ráta Comhlúthach:		
EURIBOR®	4,109,897	4,217,983
Príomhsuim	-	-
Innéacsnaasctha	193,674	189,022
	4,398,864	4,503,403
Díorthaigh	-	1,385
	4,398,864	4,504,788

Déantar anailís orthu seo mar a leanas:

Áirítear ar dhilteannais ar ráta comhlúthach Nótaí faoi Ráthaíocht na Gnómhachaireachta, agus fiachas Bhanc na hÉireann, Bhanc Infheistíochta na hEorpa agus Comhairle Bhanc Forbartha na hEorpa. Tá fiachas páipéir eurothráchtála na Gnómhachaireachta san áireamh leis na dliteannais ar ráta foluaine. Fiachas gearrthéarma arna phraghsáil de réir innéacs

athraithe (EURIBOR®) atá san fhiachas sin. Déantar iasachtaí innéacsnaasctha, a phraghastar lasmuigh de Phraghas Innéacs Tomhaltóirí, a rangú ar dhilteannais ar ráta comhlúthach freisin. Is é tuairim na Stiúrthóirí go ndéantar an fiachas a rangú go cuí mar fhiachas ar ráta comhlúthach. Próifíl riosca ráta úis na ndilteannais airgeadais Amhail an 31 Nollaig 2011:

	31 Nollaig 2010	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Meánráta úis seasta ualaithe	8.83%	8.78%
Meánráta úis comhlúthach ualaithe	2.38%	1.48%
Meántréimhse ualaithe a bhfuil dliteannais ar ús seasta socraithe dóibh	6.0 bliain	6.9bliain

Cuimsíonn na dliteanais airgeadais ar ráta comhlúthach iasachtaí bairc lena ngabhann ús ar rátaí a shocraítear roimh ré ar feadh tréimhsí idir trí mhí agus sé mhí trína gcur i gcomórtas le EURIBOR® trí mhí agus sé mhí agus dliteanais innéacsasctha lena ngabhann ús ar rátaí a ríomhtar i gcomórtas leis an Innéacs Praghsanna Tomhaltais in Éirinn.

Cuirtear na neamhchinnteachtaí seo a leanas san áireamh agus an beartas á shocrú i leith:

- cásanna in ar féidir le iasachtaithe iasacht a fhuascailt gan phionós;
- cásanna ina bhféadfadh nach mbeadh glacadh i gcónaí ag margaí speisialaithe (e.g. innéacsasctha) le heisiúintí agus le fuascailtí; agus

- cásanna ina bhfuil gnó na Gníomhaireachta faoi réir athruithe i mbeartas rialtais.

Is é cur chuige ginearálta na Gníomhaireachta i ndáil le bainistiú nochtadh riosca ó thaobh rátaí úis ná corrlaigh a shaothrú chun cur leis an mbrabúsacht agus beart a dhéanamh chomh maith trí rátaí úis a shocrú lena gcosnaítear an Gníomhaireacht ar rioscaí iarmhairte, de réir mar a fheictear sin, trí thagairt a dhéanamh do chásanna agus do thoimhdí éagsúla. Déanann an Bord measúnú ar an gcás go rialta agus socraíonn leibhéal na gcúlchistí atá de dhíth uair sa bhliain.

Léiríonn an tábla seo a leanas aibríocht agus athphraghsáil sócmhainní airgeadais ag dáta deireadh na bliana:

	Aibríocht 31 Nollaig 2011	Athphraghsáil 31 Nollaig 2011
	€'000	€'000
Aibríocht agus athphraghsáil ráta úis sócmhainní airgeadais		
Suimeanna dlite i mí amháin nó níos lú	349,499	4,167,887
Suimeanna dlite idir aon mhí agus trí mhí	-	152,383
Suimeanna dlite idir trí mhí agus dhá mhí déag	346,973	-
Suimeanna dlite idir bliain amháin agus dhá bhliain	64,422	-
Suimeanna dlite idir dhá bhliain agus trí bliana	92,196	-
Suimeanna dlite idir trí bliana agus ceithre bliana	80,547	1,051
Suimeanna dlite idir ceithre bliana agus cúig bliana	37,207	3,634
Suimeanna dlite tar éis níos mó ná cúig bliana	3,502,280	148,169
	4,473,124	4,473,124

	Aibíocht 31 Nollaig 2010	Athphraghsáil 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Aibíocht agus athphraghsáil ráta úis sócmhainní airgeadais		
Suimeanna dlite i mí amháin nó níos lú	626,265	4,229,844
Suimeanna dlite idir mí amháin agus trí mhí	-	159,626
Suimeanna dlite idir trí mhí agus dhá mhí déag	327,752	-
Suimeanna dlite idir bliain amháin agus dhá bhliain	79,399	-
Suimeanna dlite idir dhá bhliain agus trí bliana	65,751	-
Suimeanna dlite idir trí bliana agus ceithre bliana	96,593	1,234
Suimeanna dlite idir ceithre bliana agus cúig bliana	88,140	5,517
Suimeanna dlite tar éis níos mó ná cúig bliana	3,276,320	163,999
	4,560,220	4,560,220

Léiríonn an tábla seo a leanas aibíocht agus athphraghsáil dliteanas airgeadais ag dáta deireadh na bliana:

	Aibíocht	Athphraghsáil	Áiseanna Geallta nár tarraingíodh anuas
	€'000	€'000	€'000
Aibíocht, bearta leachtachta agus athphraghsáil ar ráta úis dliteanas airgeadais Amhail an 31 Nollaig 2011			
In aibíocht i mí amháin nó níos lú	1,525,764	1,525,764	-
In aibíocht idir mí amháin agus trí mhí	2,506,158	2,551,158	97,206
In aibíocht idir trí mhí agus dhá mhí déag	304	228,943	-
In aibíocht i níos mó ná 1 bhliain agus níos lú ná 2 bhliain	-	-	-
In aibíocht i níos mó ná 2 bhliain agus níos lú ná 3 bliana	-	-	-
In aibíocht i níos mó ná 3 bliana agus níos lú ná 4 bliana	193,673	-	-
In aibíocht i níos mó ná 4 bliana agus níos lú ná 5 bliana	1,797	-	8,027
In aibíocht i níos mó ná 5 bliana	171,168	92,999	62,007
	4,398,864	4,398,864	167,240

Aibíocht, bearta leachtachta agus athphraghsáil ar ráta úis dliteanas airgeadais Amhail an 31 Nollaig 2010	Aibíocht	Athphraghsáil	Áiseanna Geallta nár tarraingíodh anuas
In aibíocht i mí amháin nó níos lú	3,951,659	3,951,659	-
In aibíocht idir mí amháin agus trí mhí	85,025	132,525	-
In aibíocht idir trí mhí agus dhá mhí déag	95,687	135,064	-
In aibíocht i níos mó ná 1 bhliain agus níos lú ná 2 bhliain	3,760	2,495	96,239
In aibíocht i níos mó ná 2 bhliain agus níos lú ná 3 bliana	-	-	-
In aibíocht i níos mó ná 3 bliana agus níos lú ná 4 bliana	-	-	-
In aibíocht i níos mó ná 4 bliana agus níos lú ná 5 bliana	189,022	189,022	-
In aibíocht i níos mó ná 5 bliana	178,250	92,638	64,388
	4,503,403	4,503,403	160,627

Íogaireacht i leith riosca ráta úis

Bheadh tionchar ag anailís ar íogaireacht na Gníomhaireachta i leith ardú nó laghdú i rátaí úis margaidh (ag glacadh leis go mbíonn seasamh cláir chomhordaithe seasta ann) ar ghnóthachain / (caillteanais) don bhliain airgeadais mar seo a leanas:

	100 bp d'ardú comhthreormhar	100 bp de laghdú comhthreormhar	50 bp d'ardú comhthreormhar	50 bp de laghdú comhthreormhar
	€'000 Gain	€'000 (Loss)	€'000 Gain	€'000 (Loss)
Amhail an 31 Nollaig 2011	11,267	(11,267)	5,633	(5,633)
Amhail an 31 Nollaig 2010	17,692	(17,692)	8,846	(8,846)

Rinneadh na figiúirí thuas a ríomh trí mhaoiniú ECP ar ráta athraitheach ar na dátaí thuas leis na hiarmhéideanna gan íoc ar iasachtaí ar airleacan ar ráta athraitheach a fhritháireamh. Ní bhíonn suimeanna ar airleacan ar ráta seasta ná maoiniú ar ráta seasta íogair maidir le hathruithe i rátaí úis an mhargaidh agus, dá bhrí sin, ní chuirtear san áireamh san anailís seo iad.

Nochtadh do riosca maidir le ráta malairte eachtraí

Baineann an riosca maidir le hathrú ar rátaí malairte eachtraí leis na hidirbhearta seo a leanas:

Féadfaidh an Gníomhaireacht páipéar tráchtála fiachais le cúpón nialasacha in airgeadraí seachas an t-airgeadra feidhmeach a eisiúint. Féadfaidh Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta, ag feidhmiú di mar ghníomhaire, fálú a dhéanamh maidir leis an nochtadh i

ndáil le hairgeadra eachtrach a bhainfeadh le haisíoc an fhiachais sin trí réamhchonarthaí airgeadra eachtraigh a aontú maidir le suim sheasta euro a mhalartú ar shuim sheasta den airgeadra eachtrach. Faoi mar a bhí cúrsaí ar an 31 Nollaig sa bhliain 2011, ag cur san áireamh nach raibh aon fhiachas páipéir thráchtála ag an nGníomhaireacht in airgeadra seachas an euro, ní raibh aon nochtadh i gceist maidir le cúrsaí airgeadra.

Nochtadh do rioscaí eile margaidh – punainn neamhthrádala

Déanann lucht Riosca an Mhargaidh monatóireacht go rialta ar an riosca a bhainfeadh le praghasanna cothromais ach níl aon suntas leis sin faoi láthair i ndáil le torthaí agus riocht airgeadais na Gníomhaireachta go ginearálta.

Féadfaidh an Gníomhaireacht nótaí ECP in airgeadraí seachas an Euro a eisiúint. Ach féadfaidh an Gníomhaireacht an nochtadh i ndáil le hairgeadra eachtrach a fhálú trí réamhchonarthaí airgeadra eachtraigh a aontú chun aon bhaol maidir le hairgeadra a thabhairt ar neamhní. Amhail an 31 Nollaig 2011 ní raibh aon nochtadh airgeadra ná airgeadra eachtrach gan íoc nó bearta clár páipéir eurothráchtála (ECP) gan íoc.

Nochtadh do riosca maidir le ráta boilscithe

Eascraíonn riosca a bhaineann le boilsciú mar gheall ar neamhréir idir suimeanna iasachta agus airleacain innéacsnaasctha, a bhaineann go dlúth leis na conarthaí is ábhar don dá thaobh de leabhar na Gníomhaireachta. Déanann an Gníomhaireacht bainistíocht i leith an riosca sin, nuair nach bhfuil ionstraimí fálaithe ar fáil

go réidh, trí phunainn na suimeanna a fuarthas ar iasacht agus na suimeanna a tugadh ar iasacht a chur i gcomhréir lena chéile a oiread is féidir agus corrlaigh a shocrú sa bhreis ar an gcostas agus sin á cheadú ag an mBord. Is é beartas na Gníomhaireachta a chinntiú go gcuirtear cúlchistí leordhóthanacha de leataobh chun soláthar do na rioscaí ionchais aitheanta sa tréimhse lena mbaineann nochtadh dá leithéid.

Amhail an 31 Nollaig 2011, ba é €62.14 milliún (2010: €36.24 milliún) an neamhréir boilscithe. I ndáil le neamhréir boilscithe agus athraitheacht maidir le corrlaigh, socraíonn an Bord figiúr cúlchiste don bhliain reatha, arna bhunú ar phátrúin san am roimhe sin. Maidir le réimsí eile (e.g. an costas ionchais a d'fhéadfadh baint le neamhréir idir sócmhainní ar ráta fadtéarmach seasta (airleacan le húdaráis áitiúla) agus dliteanais (bannaí)), cuireann an Bord cúlchistí i leataobh arna mbunú ar luach glan reatha na gcaillteanas ionchais de réir rátaí lascaire reatha an mhargaidh.

Bhí luach cóir na sócmhainní innéacsnaasctha níos airde ná an luach iompair mar gheall go ngearrtar an ráta ioncain ar na hiasachtaí innéacsnaasctha ar chorrlach infheidhme ar ráta seasta móide boilsciú. Téann sin i bhfeidhm freisin ar an ráta lascaire a úsáidtear chun an luach cóir a ríomh, arb é atá i gceist leis an meánráta ioncain a ghearrtar i leith na bliana lúide an ráta EURIBOR® ag deireadh na bliana. Seo mar a leanas an anailís ar íogaireacht na Gníomhaireachta maidir le hardú nó ísliú ar na rátaí boilscithe a chuirtear san áireamh leis an innéacs praghasanna tomhaltais (ar an tuiscint go leanann staid an chláir chomhardaithe mar atá):

	100 bp d'ardú comhthreormhar	100 bp de laghdú comhthreormhar	50 bp d'ardú comhthreormhar	50 bp de laghdú comhthreormhar
	€'000 Gnóthachan	€'000 (Caillteanas)	€'000 Gnóthachan	€'000 (Caillteanas)
An 31 Nollaig 2011	(317)	317	(159)	159
An 31 Nollaig 2010	(186)	186	(93)	93

Luach Cóir

Leagtar amach sna táblaí seo a leanas luach cóir na sócmhainní agus na ndliteanas airgeadais ar an 31 Nollaig 2011 agus an 31 Nollaig 2010:

	Luach Anonn	Luach Cóir
	€'000	€'000
<i>31 Nollaig 2011</i>		
Sócmhainní airgeadais		
<i>lasachtaí agus Infháiltais</i>		
Ráta seasta	129,235	164,929
Ráta comhlúthach	4,208,847	4,208,847
Innéacsnaasctha	135,042	207,030
	4,473,124	4,580,806
Dliteanais airgeadais		
Ráta seasta	95,293	130,988
Ráta comhlúthach	4,109,897	4,109,897
Innéacsnaasctha	193,674	223,995
	4,398,864	4,464,880

Táthar den tuairim gur meastachán réasúnta ar an luach cóir an tsuim ghlanluacha a luaitear le gach sócmhainn nó dliteanas nach ar a luach cóir atá sé á iompar.

31 Nollaig 2010	Luach Anonn	Luach Cóir
	€'000	€'000
Sócmhainní airgeadais		
Ráta seasta	138,264	180,692
Ráta comhlúthach	4,265,532	4,265,532
Innéacsnaasctha	156,424	211,517
Sócmhainní díorthaigh	8,469	8,469
	4,568,689	4,666,210
Dlíteanais airgeadais		
Ráta seasta	96,398	135,175
Ráta comhlúthach	4,217,983	4,217,983
Innéacsnaasctha	189,022	204,613
Dlíteanais díorthaigh	1,385	1,385
	4,504,788	4,559,156

Tá breithniú déanta ag an Ghníomhaireacht faoi conas is fearr is féidir luach cóir na sócmhainní agus na ndlíteanas innéacsnaasctha a ríomh. Déantar an luach cóir ar shócmhainní na Gníomhaireachta a ríomh tríd an bhfáltas ó €100 (ainmniúil) d'iasacht innéacsnaasctha a mheasúnú, agus sin i gcomparáid leis an bhfáltas ó ghnáthiasacht inathraitheach a bheadh bunaithe ar ráta EURIBOR® téarma aon mhí amháin, ar dháta an chláir comhardaithe. Is ionann luach cóir shócmhainní na Gníomhaireachta arna ríomh dá réir sin agus €4.6 billiún (2010: €4.7 billiún). Tá sin bunaithe ar EURIBOR® de réir an ráta chinn bhliana (2010: EURIBOR®) ar bhonn 365 lá.

Ar an gcaoi chéanna, déantar luach a lua le dlíteanais na Gníomhaireachta i gcomhréir le ráta EURIBOR® ar feadh téarma míosa (1.024% [ar bhonn 360 lá]) ar an 31 Nollaig 2011 (2010: EURIBOR®) agus costas maoinithe stoic innéacsnaasctha á chur i gcomparáid leis an gcostas maoinithe stoic ar ghnáthráta athraitheach. Is é an luach cóir atá measta maidir le dlíteanais na Gníomhaireachta ná €4.5 billiún (2010: €4.6 billiún).

Agus sin á roghnú mar mhodheolaíocht, shocraigh an Ghníomhaireacht gan leas a bhaint as an bpraghas a luaitear ar an margadh leis na bannaí innéacsnaasctha ó tharla gur beag é líon na stocshealbhóirí agus gur annamh a dhéantar trádáil ar na bannaí. Measadh gur chruinne an léiriú atá ar an gcás ón luach a lua i gcomórtas leis na rátaí athraitheacha agus ligeann sin do na sócmhainní agus na dlíteanais araon a mheasúnú ar bhonn den chineál céanna.

Soláthraí neamhspleách tríú páirtí a chuireann an luach cóir maidir le díorthaigh ar fáil agus bíonn sin bunaithe ar fhaisnéis maidir le praghas an mhargaidh ar féidir leas a bhaint as. Rinneadh an luach cóir sin a ríomh bunaithe ar rátaí deiridh Bhanc Ceannais na hEorpa maidir le hairgeadra eachtrach faoi mar a bhí ar an 31 Nollaig 2011.

Leagtar amach sa tábla thíos anailís ar ionstraimí airgeadais arna meas ar an luach cóir de réir an mhodh luachála. Sainítear na leibhéil éagsúla mar seo a leanas:

Leibhéal 1: Praghsanna luaite (neamhchoigeartaithe) margaí neamhghníomhacha do shócmhainní nó dlíteanais chomhionanna.

Leibhéal 2: Ionchur seachas praghsanna luaite atá san áireamh laistigh de Leibhéal 1 atá inbhraite don sócmhainn nó don dliteanas, go díreach (i.e. mar phraghsanna) nó go hindíreach (i.e. díoraithe ó phraghsanna).

Leibhéal 3: Ionchur don sócmhainn nó don dliteanas atá bunaithe ar shonraí margaidh inbhraite (ionchur neamh-inbhraite).

31 Nollaig 2011	Pragsanna margaidh luaite (Leibhéal 1)	Modhanna luachála trí shonraí margaidh inbhraite a úsáid (Leibhéal 2)	Modhanna luachála trí shonraí margaidh neamh-inbhraite a úsáid (Leibhéal 3)	Iomlán
	€'000	€'000	€'000	€'000
<i>Ordlathas de réir Luacha Chóir</i>				
Sócmhainní airgeadais ar láimh ar luach cóir				
Ionstraimí airgeadais díorthaigh	-	-	-	-
Dlíteanais airgeadais ar láimh ar luach cóir				
Ionstraimí airgeadais díorthaigh	-	-	-	-

Níor tharla aon aistriú i rith na bliana idir na leibhéil ná aon ionstraimí airgeadais ó leibhéal a haon go leibhéal a trí.

31 Nollaig 2010	Pragsanna margaidh luaite (Leibhéal 1)	Modhanna luachála trí shonraí margaidh inbhraite a úsáid (Leibhéal 2)	Modhanna luachála trí shonraí margaidh neamh-inbhraite a úsáid (Leibhéal 3)	Iomlán
	€'000	€'000	€'000	€'000
<i>Ordlathas an Luacha Chóir</i>				
Sócmhainní airgeadais ar láimh ar luach cóir				
Ionstraimí airgeadais díorthaigh	-	8,469	-	8,469
Dlíteanais airgeadais ar láimh ar luach cóir				
Ionstraimí airgeadais díorthaigh	-	1,385	-	1,385

16. IONSTRAIMÍ AIRGEADAIS DÍORTHAIGH

	Suim chonartha/bharúlach	Sócmhainní ar luach cóir	Dlíteanais ar luach cóir
	€'000	€'000	€'000
<i>Ar an 31 Nollaig 2011</i>			
Díorthaigh ainmnithe mar fháluithe sreabhadh airgid			
Comhaontuithe r éamhrátaí malairte	-	-	-
Iomlán na sócmhainní/ (dlíteanas) díorthaigh aitheanta	-	-	-
<i>Ar an 31 Nollaig 2010</i>			
Díorthaigh ainmnithe mar fháluithe sreabhadh airgid			
Comhaontuithe réamhrátaí malairte	217,447	8,469	(1,385)
Iomlán na sócmhainní/ (dlíteanas) díorthaigh aitheanta	217,447	8,469	(1,385)

Ar an 31 Nollaig 2011, ní raibh an Gníomhaireacht tar éis dul isteach i gcomhaontú réamhrátaí malairte. Tharla sreabhadh airgid agus na gluaiseachtaí uile bainteach le caiteachais agus le hioncaim maidir leis na díorthaigh thuas laistigh de bhliain amháin.

17. CÚLCHISTE FÁLAI THE/ FÁLÚ SREABHADH AIRGID

	2011	2010
	€'000	€'000
Iarmhéid ag tús na bliana	(19)	(315)
Cion éifeachtach athruithe ar luach cóir fáluithe sreabhadh airgid	-	(143)
Glanathruithe ar luach cóir fáluithe sreabhadh airgid athmhuireacha go gnóthachan agus caillteanas	19	439
Iarmhéid ag deireadh na bliana	-	(19)

18. RÁITEAS FAOI SHREABHADH AIRGID

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
(a) Réiteach idir barrachas oibriúcháin/(easnamh) agus eis-sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		
Barrachas oibriúcháin don bhliain airgeadais	3,478	23,099
Caiteachas díreach (Nóta 4)	111,709	53,704
Táillí Airgeadais	(229)	(252)
Dímheas (Nóta 9)	29	31
Amúchadh speansais eisiúint páipéir eurothrachtala	(115)	(115)
Caillteanas achtúireach	-	109
Cúlchiste éifeachtúlachta fálaithe	19	171
Soláthar roimh Bhealtaine 1986	(40)	-
Ús a fuarthas	117	496
Ús a íocadh	(99,643)	(59,213)
Gluaiseachtaí i gcaipiteal oibre:		
Laghdú ar shuimeanna dlite ó údaráis áitiúla (Nóta 8)	89,848	133,679
Méadú ar fhéiciúnaithe agus ar réamhíocaíochtaí eile	(19,300)	(3,553)
(Laghdú)/méadú ar chreidiúnaithe	(57)	3,352
Méadú ar bharrachas pinsin	(32)	(258)
Laghdú ar dhíorthaigh	7,082	28,385
Insreabhadh airgid/ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	92,866	179,635

(b) Ollshreabhadh airgid		
Torthaí ar infheistíochtaí agus ar fhónamh a dhéanamh ar airgeadas		
Caiteachas caipitil		
Íocaíochtaí chun socmhainní seasta inláimhsithe a fháil	(17)	(41)
Gain on disposal of tangible fixed assets	-	6
Eis-sreabhadh glan airgid ó chaiteachas caipitil agus ó dhiúscairtí	(17)	(35)
Maoiniú fiachais		
Laghdú ar iasachtaí bainc agus ar nótaí iníoctha	(109,551)*	(421,714)
Glan-insreabhadh airgid ó athrú ar fhiachas	(109,551)	(421,714)

* B'ionann na fáлтаis ó iasachtaí a eisíodh le linn 2011 agus €126.20 billiún agus b'ionann aisíocaíocht iasachtaí le linn 2011 agus €126.31 billiún.

	An 31 Nollaig 2011	Sreafaí airgid	Gluaiseachtaí neamh-airgid	An 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000	€'000	€'000
(c) Anailís ar athruithe ar ghlanfhiachas				
Airgead tirim agus a choibhéisí	493	(16,702)	-	17,195
Rótharraingt	-	-	-	-
	493	(16,702)	-	17,195
Íasachtaí bainc agus nótaí iníoctha laistigh d'aon bhliain amháin	(4,032,226)	103,904	-	(4,133,635)
Íasachtaí bainc agus nótaí iníoctha tar éis bliana	(79,966)	5,647	-	(88,108)
Bannaí innéacsnaíochta	(95,800)	-	152	(95,952)
Soláthar don phréimh ar fhuascailt bhannaí	(97,874)	-	(4,804)	(93,070)
Stoc 8.75% na Gníomhaireachta Airgeadais do Thithe 2018	(92,998)	-	(360)	(92,638)
	(4,398,371)	92,849	(5,012)	(4,486,208)

19. SCAIRCHAIPITEAL

Tá 30,000 gnáthscair ann ar luach €1.30, iad údaráithe, leithroinnte, glaoite agus láníoctha sa chaoi agus go mb'ionann a luach iomlán agus €39k ar an 31 Nollaig 2011 agus ar an 31 Nollaig 2010.

20. RÉITEACH MAIDIR LE BARRACHAS COINNITHE

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Barrachas coinnithe ag tús na bliana	55,647	32,206
Barrachas don bhliain airgeadais	3,627	23,332
Gnóthachain achtúireachta	(152)	109
Barrachas coinnithe ag deireadh na bliana	59,122	55,647

21. RÉITEACH MAIDIR LE CISTÍ NA SCAIRSHEALBHÓIRÍ

	31 Nollaig 2011	31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Cistí scairshealbhóirí ag tús na bliana	55,667	31,930
Barrachas aitheanta don bhliain	3,494	23,737
Cistí scairshealbhóirí ag deireadh na bliana	59,161	55,667

22. CEANGALTAIS

Ceangaltais Iasachta

Maidir le hiasachtú ionchais de chuid na Gnómhachta, ceadaíodh iarratais ar iasachtaí de €8.47 milliún nár tarraingíodh síos an 31 Nollaig 2011.

Ceangaltas Léas Oibriúcháin

Tá ceangaltas ar an nGnómhachta faoi léas oibriúcháin (áitribh oifige) íocaíochtaí bliantúla mar a leanas a dhéanamh:

Léas ag dul in éag	Foirgnimh
	€'000
Tréimhse is giorra ná aon bhliain amháin	-
Tar éis bliana ach níos giorra ná cúig bliana	150
Tar éis cúig bliana	-

23. BARRACHAS/(EASNAMH) PINSIN

Feidhmíonn an Gníomhaireacht scéim pinsin le sochair shainithe a chlúdaíonn gach fostaí buan.

Ar an 31 Nollaig 2007 a rinneadh an luacháil iomlán achtúireachta is deireanaí agus úsáid á bhaint as an Modh Comhiomláin. Ba é an toimhde ba shuntasáí a bhí mar bhonn faoin luacháil achtúireachta go sáródh an ráta fadtéarma fáltais ar infheistíochtaí an boillsciú maidir le tuarastail le 2% in aghaidh na bliana.

Ar an 31 Nollaig 2011 b'ionann luach an mhargaidh ar

shócmhainní an chiste agus €2.77 milliún (2010: €2.63 milliún). Tá ardú déanta ar na ranníocaíochtaí isteach sa chiste de réir moladh an achtúire. Tá an tuarascáil achtúireachta ar fáil lena grinnschrúdú ag comhaltaí na scéime.

Chun críche FRS 17 Sochair Scoir, tá na sonraí luachála is deireanaí tugtha i leith go dtí an 31 Nollaig 2011 ag achtúire cáilithe neamhspleách a rinne an luacháil ar bhonn mhodh chostas réamh-mheasta an aonaid. Seo a leanas na gnéithe is tábhachtaí den bhonn tuisceana achtúireachta a úsáideadh:

	2011	2010	2009
	%	%	%
Ráta ardaithe ar thuarastail	3.75	3.75	3.75
Ráta ardaithe ar íocaíochtaí pinsin	2.00	2.00	2.00
Ráta lascaíne	5.10	5.10	5.10
Toimhde boillscithe	2.00	2.00	2.00

Ráta básmhaireachta	2011	2010	2009
Tar éis dul ar scor – fear in aois a 62.5	23.5 bliain	23.5 bliain	23.5 bliain
Tar éis dul ar scor – bean in aois a 62.5	25.3 bliain	25.3 bliain	25.3 bliain

Arna bhunú ar na toimhdí sin, leagtar amach sa tábla seo a leanas margadhluach sócmhainní na scéime le sochair shainithe chomh maith le mionsonraí na rátaí fáltais fadtéarmacha ionchais a mbaintear leas astu

chun an tsuim a luaitear sa chuntas ioncain agus caiteachais a ríomh. Léirítear freisin an luacháil is deireanaí maidir le dliteanais na scéime arna leasú i ndáil le gluaiseachtaí sna toimhdí airgeadais:

	An ráta fáltais fadtéarmach a raibh súil leis ar 31 Nollaig 31 2011	An luach ar 31 Nollaig 2011	An ráta fáltais fadtéarmach a raibh súil leis ar 31 Nollaig 2010	An luach ar 31 Nollaig 2010	An ráta fáltais fadtéarmach a raibh súil leis ar 31 Nollaig 2009	An luach ar 31 Nollaig 2009
	%	€'000	%	€'000	%	€'000
Cothromais	7.00	1,335	7.00	1,279	7.00	915
Bannaí	4.00	1,258	4.00	1,189	4.00	1,775
Maoín	6.50	83	6.50	71	6.50	65
Airgead tirm agus sócmhainní eile	2.00	97	2.00	92	2.00	68
Iomlán mhargadhluach sócmhainní na scéime pinsin		2,773		2,631		2,823
Luach láithreach dliteanais na scéime pinsin		(2,124)		(1,894)		(2,344)
Barrachas/ (easnamh) scoir glan iomlán sa scéim		649		737		479
Barrachas/ (easnamh) glan iomlán pinsin aitheanta ar an gclár comhardaithe		649		737		479

Rinneadh an fáltas ionchais a ríomh trí theacht ar mheán ualaithe na bhfáltas fadtéarmacha ionchais ó gach ceann de na príomhaicmí sócmhainní atá sa scéim – glactar le hualach de réir an sciar den scéim a bhaineann le gach ceann de na príomhaicmí sócmhainní sin. Léiríodh tionchar an tobhaigh pinsin sa toradh ionchais freisin. I

gcás na gcothromas, glactar le toradh ionchais is ionann agus boilsciú ar phraghasanna móide 5.0% p.a., móide 4.5% i gcás réadmhaoine, 4% i gcás na mbannaí agus 2% maidir le sócmhainní eile. Maidir le hairgead tirm, is ionann an fáltas a bhfuil súil leis agus an boilsciú ar phraghsanna.

Féadtar anailís a dhéanamh ar ghnóthachain agus ar chaillteanas achtúireachta na scéime:

	31 Nol 2011	31 Nol 2010	31 Nol 2009	31 Nol 2008	31 Nol 2007
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
San áireamh sa ráiteas ar iomlán an ghnóthachain agus an chaillteanais aitheanta:					
An difríocht idir an toradh ionchais agus an toradh iarbhír ar shócmhainní	(190)	75	152	(661)	(188)
Gnóthachain agus caillteanais ó thaithí ar dhliteanais na scéime	38	34	54	(129)	(184)
Tionchar athruithe ar thóimhdí achtúireachta	-	-	(143)	(30)	246
Glaníomlán i ráiteas gnóthachan agus caillteanas aitheanta iomlán	(152)	109	63	(820)	(126)

Tá an costas seo aitheanta sa líne costas riaracháin den chuntas ioncaim agus caiteachais.

Stair an ghnóthachain agus an chaillteanais achtúireachta

	31 Nol 2011	31 Nol 2010	31 Nol 2009	31 Nol 2008	31 Nol 2007
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
An difríocht idir toradh ionchais agus toradh iarbhír ar shócmhainní	(190)	75	152	(661)	(188)
Arna lua mar chéatadán de shócmhainní scéime	6.86%	2.85%	5.38%	(33.9%)	(11.6%)
Gnóthachain agus caillteanais ó thaithí ar dhliteanais na scéime	38	34	54	(129)	(184)
Arna lua mar chéatadán de dhliteanas na scéime	1.4%	1.8%	2.30%	(6.37%)	(10.9%)
Iomlán gnóthachan agus caillteanas achtúireachta	(152)	109	63	(820)	(126)
Arna lua mar chéatadán de dhliteanais na scéime	7.16%	5.76%	2.69%	(40.5%)	(7.5%)

Gnóthachain agus caillteanais achtúireachta charnacha aitheanta in ioncam cuimsitheach eile:

	2011	2010
	€'000	€'000
Suim charnach ar 1 Eanáir	(967)	(1,076)
Aithníodh i rith na tréimhse	(152)	109
Suim charnach ar 31 Nollaig	(1,119)	(967)

Athruithe i luach reatha na hoibleagáide sa tsochar sainithe mar a leanas:

	2011	2010
	€'000	€'000
Easnamh ar 1 Eanáir	(1,895)	(2,344)
Costas seirbhíse reatha agus roimhe seo	(97)	(79)
Costas Úis	(102)	(94)
Ranníocaíocht fostaithe	(24)	(24)
(Gnóthachan/caillteanas) achtúireachta	38	34
Costais seirbhíse roimhe seo	(59)	-
Sochair íoctha	15	612
Easnamh ar 31 Nollaig	(2,124)	(1,895)

Mar seo a leanas na hathruithe i luach cóir na sócmhainní sa phlean:

	2011	2010
	€'000	€'000
Luach cóir ar shócmhainní an phlean ar 1 Eanáir	2,631	2,823
Toradh ionchais ar shócmhainní an phlean	134	108
Ranníocaíochtaí ó fhostóirí	189	213
Ranníocaíochtaí ó fhostaithe	24	24
Caillteanais achtúireachta	(190)	75
Sochair íoctha	(15)	(612)
Coigeartaithe eile (más ann dóibh)	-	-
Luach cóir ar shócmhainní an phlean ar 31 Nollaig	2,773	2,631

Eolas breise

	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Ranníocaíochtaí Fostóirí ionchais	167	212

24. IMEACHTAÍ TAR ÉIS AN CHLÁIR CHOMHARDAITHE

Níor tharla aon imeacht suntasach tar éis dheireadh na bliana a d'fhágadh go dteastódh nochtadh nó coigeartú ar na cuntais.

25. FAOMHADH NA RÁITEAS AIRGEADAIS

D'aontaigh na Stiúrthóirí na ráitis airgeadais iniúchta, atá de réir an leagan amach atá ceadaithe ag an Aire Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, ar an 4 Aibreán 2012.

AGUISÍN 1

IARMHÉID GAN ÍOC AG ÚDARÁS ÁITIÚIL AGUS AG AN NGNÍOMHAIREACHT FOIRGNÍOCHTA NÁISIÚNTA (NEAMHINIÚCHTA)

Údarás Áitiúil	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Comhairle Baile Bhaile Átha Luain	2,320	2,333
Comhairle Baile Bhaile Átha Í	4,161	4,160
Comhairle Baile Bhré	7,444	7,405
Comhairle Baile Bhun Dóráin	1,977	1,931
Comhairle Chontae Cheatharlach	46,475	39,306
Comhairle Baile Cheatharlach	2,750	2,750
Comhairle Baile Charraig na Siúire	413	403
Comhairle Baile Chaisleán an Bharraigh	6,001	6,001
Comhairle Baile Bhaile na Lorgan	61	68
Comhairle Chontae an Chabháin	22,863	20,010
Comhairle Chontae an Chláir	51,583	55,428
Comhairle Baile Chloich na Coillte	–	853
Comhairle Baile Chluain Eois	173	179
Comhairle Bhuirg Chluain Meala	4,837	5,011
Comhairle Cathrach Chorcaí	144,796	145,414
Comhairle Chontae Chorcaí	391,454	416,041
Comhairle Chontae Dhún na nGall	124,291	96,938
Comhairle Bhuirg Dhroichead Átha	67,206	72,190
Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	898,917	936,513
Comhairle Baile Dhún Dealgan	51,780	51,009
Comhairle Baile Dhún Garbháin	2,124	2,075
Comhairle Chontae Dhún Laoghaire/ Ráth an Dúin	155,037	146,871
Comhairle Baile Inis	2,125	1,000
Comhairle Baile Mhainistir Fhear Maí	345	337
Comhairle Chontae Fhine Gall	387,838	400,021

Údarás Áitiúil	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
Comhairle Cathrach na Gaillimhe	103,120	112,730
Comhairle Chontae na Gaillimhe	97,485	90,462
Comhairle Chontae Chiarraí	85,962	85,387
Comhairle Chontae Chill Dara	127,009	140,528
Comhairle Bhuirg Chill Chainnigh	606	662
Comhairle Chontae Chill Chainnigh	51,039	51,809
Comhairle Chontae Laoise	132,079	138,537
Comhairle Chontae Liatroma	13,429	14,296
Comhairle Baile Leitir Ceanainn	3,838	4,000
Comhairle Cathrach Luimnigh	15,247	16,482
Comhairle Chontae Luimnigh	43,640	46,145
Comhairle Baile Lios Tuathail	831	816
Comhairle Chontae an Loingfoirt	43,113	43,095
Comhairle Baile an Loingfoirt	845	953
Comhairle Chontae Lú	28,714	28,685
Comhairle Baile Mhala	–	3,815
Comhairle Chontae Mhaigh Eo	85,889	78,412
Comhairle Chontae na Mí	84,343	88,537
Comhairle Chontae Mhuineacháin	33,642	35,486
Comhairle Baile an Nás	620	11,457
Comhairle Baile na hUaimhe	5,902	2,500
Comhairle Baile an Aonaigh	2,750	1,750
Comhairle Baile Ros Mhic Treoin	1,057	1,100
Comhairle Chontae Thiobraid Árann Thuaidh	49,087	52,778
Comhairle Chontae Uíbh Fáilí	38,697	40,565
Comhairle Chontae Ros Comáin	9,707	7,271
Comhairle Baile an Sciobairín	1,424	1,391
Comhairle Bhuirg Shligigh	43,057	43,166
Comhairle Chontae Shligigh	65,816	69,355
Comhairle Chontae Bhaile Átha Cliath Theas	247,455	257,263
Comhairle Chontae Thiobraid Árann Theas	60,041	57,458

Údarás Áitiúil	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
Comhairle Baile Thrá Lí	14,273	13,943
Comhairle Baile Thulach Mhór	4,727	4,618
Comhairle Cathrach Phort Láirge	98,453	101,958
Comhairle Chontae Phort Láirge	42,202	40,524
Comhairle Chontae na hIarmhí	101,515	103,595
Comhairle Baile Chathair na Mart	3,895	4,504
Comhairle Bhuirg Loch Garman	4,646	4,826
Comhairle Chontae Loch Garman	149,322	153,025
Comhairle Chontae Chill Mhantáin	80,623	71,591
Comhairle Baile Chill Mhantáin	6,056	5,916
FO-IOMLÁN	4,359,127	4,445,638
An Gníomhaireacht Foirgníochta Náisiúnta	–	3,299
IOMLÁN	4,359,128	4,448,937

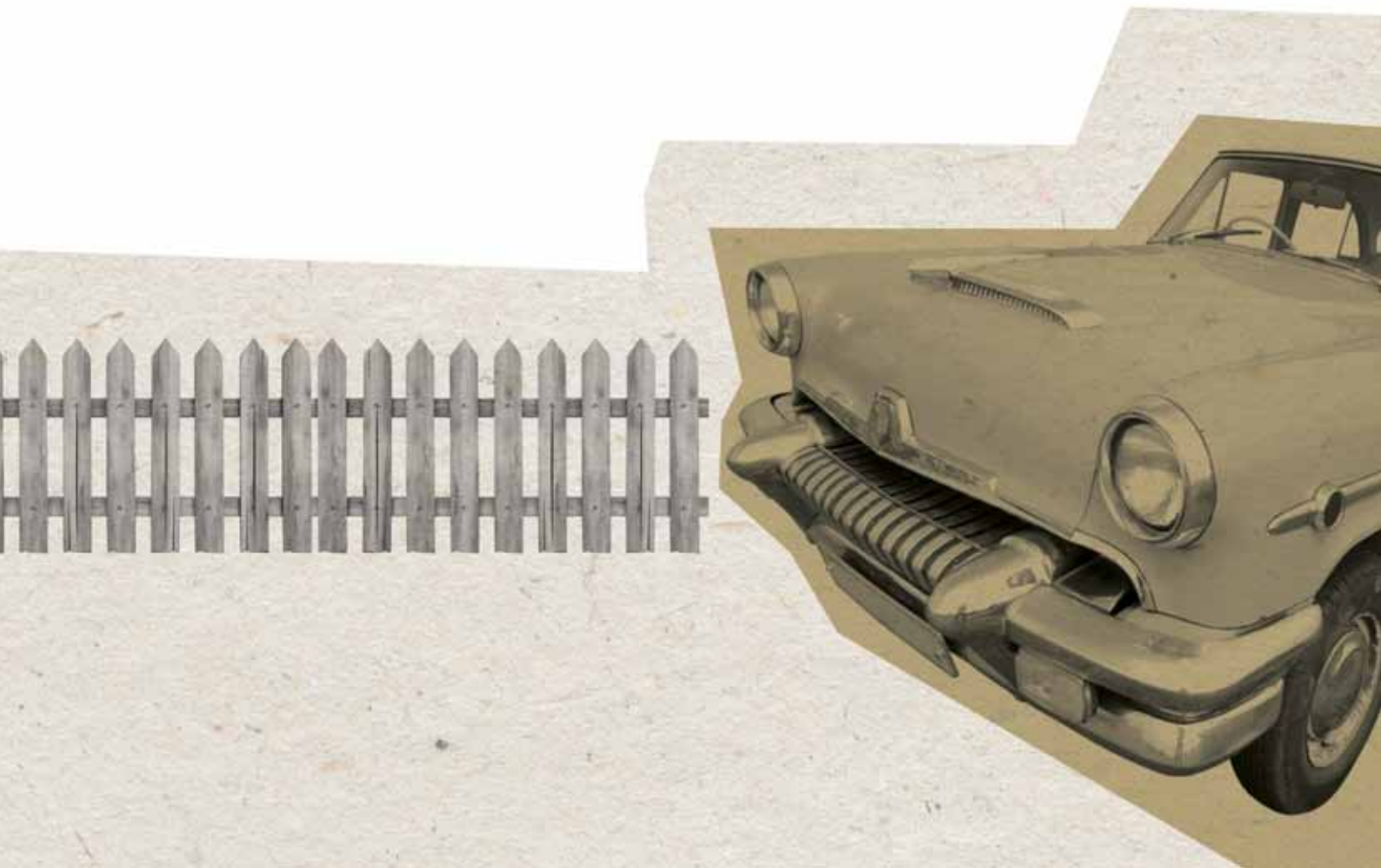
AGUISÍN 2

IASACHTAÍ ARNA DTABHAIRT AR AIRLEACAN AG ÚDARÁIS ÁITIÚLA (NEAMHINIÚCHTA)

Údarás Áitiúil	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
	€'000	€'000
Comhairle Baile Bhaile Átha Í	-	2,173
Comhairle Chontae Cheatharlach	9,500	1,471
Comhairle Baile Cheatharlach	-	2,750
Comhairle Baile Chaisleán an Bharraigh	-	6,000
Comhairle Chontae an Chabháin	4,335	1,807
Comhairle Chontae an Chláir	509	5,751
Comhairle Cathrach Chorcaí	3,376	2,701
Comhairle Chontae Chorcaí	49,441	54,038
Comhairle Chontae Dhún na nGall	33,679	283
Comhairle Bhuirg Dhroichead Átha	702	202
Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	63,637	115,122
Comhairle Baile Dhún Dealgan	1,701	64
Comhairle Chontae Dhún Laoghaire/ Ráth an Dúin	13,310	986
Comhairle Baile Inis	2,125	-
Comhairle Chontae Fhine Gall	13,836	19,125
Comhairle Cathrach na Gaillimhe	1,000	3,000
Comhairle Chontae na Gaillimhe	12,712	9,454
Comhairle Chontae Chiarraí	3,264	5,908
Comhairle Chontae Chill Dara	725	11,526
Comhairle Chontae Chill Chainnigh	2,309	2,342
Comhairle Chontae Laoise	1,458	5,216
Comhairle Chontae Liatroma	-	5,063
Comhairle Baile Leitir Ceanainn	-	4,000
Comhairle Cathrach Luimnigh	-	2,450
Comhairle Chontae Luimnigh	1,255	7,550

Údarás Áitiúil	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2011	An bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2010
Comhairle Chontae an Longfoirt	1,697	547
Comhairle Chontae Lú	446	2,353
Comhairle Chontae Mhaigh Eo	10,800	21,594
Comhairle Chontae Mhuineacháin	75	2,038
Comhairle Baile na hUaimhe	3,500	2,500
Comhairle Baile an Aonaigh	1,000	1,000
Comhairle Baile Ros Mhic Treoin	-	1,100
Comhairle Chontae Thiobraid Árann Thuaidh	670	4,968
Comhairle Chontae Uíbh Fáilí	-	541
Comhairle Chontae Ros Comáin	2,710	-
Comhairle Chontae Shligigh	3,626	16,956
Comhairle Chontae Bhaile Átha Cliath Theas	13,691	27,685
Comhairle Chontae Thiobraid Árann Theas	4,151	1,418
Comhairle Cathrach Phort Láirge	6,200	7,646
Comhairle Chontae Phort Láirge	4,137	5,127
Comhairle Chontae na hIarmhí	504	11,657
Comhairle Baile Chathair na Mart	-	920
Comhairle Chontae Loch Garman	10,000	18,502
Comhairle Chontae Chill Mhantáin	10,500	118
IOMLÁN	292,580	395,652

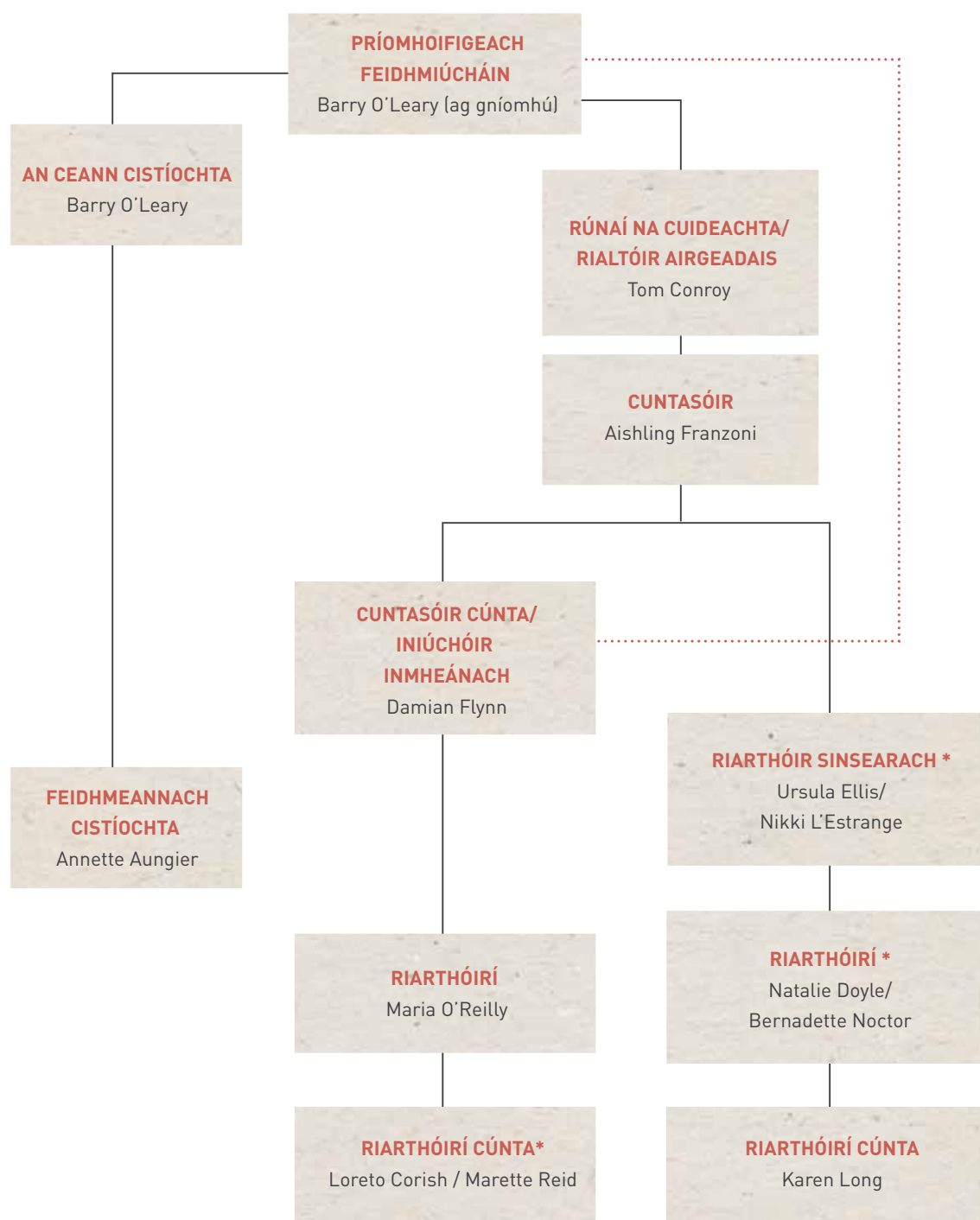
IARMHÉID GAN ÍOC AR AN LEABHAR IASACHTA Ó THAOBH RÁTA, CINÉAL AGUS TÉARMA NA HIASACHTA (NEAMHINIÚCHTA)

	Ráta Seasta	Ráta Athraitheach	Innéacsnaughta		Iomlán
	€'000	€'000	Tar éis Bealtaine 1986 €'000	Roimh Bhealtaine 1986 €'000	€'000
0 go 5 bliana	5,624	1,002,741	3,948	(41)	1,012,272
6 go 10 mbliana	18,844	140,781	20,730	-	180,354
11 go 15 bliana	6,328	337,179	59,062	-	402,569
16 go 20 bliain	20,412	975,489	27,571	-	1,023,472
21 go 25 bliain	38,239	747,655	-	-	785,894
26 go 30 bliain	33,161	774,681	-	-	807,842
31 go 40 bliain	-	126,459	-	20,265	146,724
IOMLÁN	122,608	4,104,985	111,311	20,224	4,359,128

AGUISÍN 4

STRUCHTÚR FOIRNE NA GNÍOMHAIREACHTA

* Post a roinnt
 Chun críocha iniúcháireachta
 inmheánaigh amháin

AN GNÍOMHAIREACHT AIRGEADAIS TITHÍOCHTA cpt

46 Faiche Stiabhna

Baile Átha Cliath 2.

T +353 1 872 5722

F +353 1 872 5878

E cosec@hfa.ie

W www.hfa.ie